AT-TIBYĀN FĪ ISTIHDĀF AN-NISĀ'I WAS-SIBYĀN

Ubainisho juu ya Kuwashambulia Wanawake na Watoto Kwa makusudi.

Mwandishi: At-Tibyān Publications

Mfasiri: Engilish – Kiswahili

Abu Aasim

Utangulizi

Hakika Himd zote anastahiki Allāh pekee, Rabb wa Ulimwengu, Anayetwambia kuwa:

"Na lau kuwa Allāh hawapambanishi watu kwa watu, basi dunia ingeliharibika."[1]

Na Rahmah na Amani zimfikie mwisho wa Mitume, aliyewaambia Maswahabah zake, "Nishaurini! Je, mwaonaje tukiwashambulia watoto wa wale waliowasaidia wao (maadui), tuwaue; na wakikaa, watakaa kama wale ambao familia zao zimeuliwa, hata kama watanusurika."[2]

Amma Ba'd:

Mara tu Allāh alipowaruhusu Mujāhidīn kufanya shambulio dhidi ya maadui zake, na hali nafsi za Waumin wa kweli zikifurahia, kama alivyoelezea Rabb wa Mbingu na Ardh,

"Piganeni nao, Allaah awaadhibu kwa mikono yenu, na awahizi na akunusuruni muwashinde, na avipoze vifua vya kaumu ya Waumin; na aondoe hasira ya nyoyo zao."[3]

"Mtakuwa nao uhai mzuri katika kulipiza Al-Qisās [sheria ya usawa katika adhabu], enyi wenye akili."[4]

---

[1] Al-Baqarah: 251

[2] *"Musnad Ahmad"* (18166), Al-Bayhaqī (9/218), An-Nasā'ī kwenye *"Al-Kubrā"* (5/170), 'Abdur-Razzāq (5/330), At-Tabarānī kwenye *"Al-Kabīr"* (20/10), pia hadithi kama hiyo imesimuliwa na Al-Bukhārī (4/1531), na Ibn Abī Shaybah (7/387). Pia rejea kwenye *"Zād Al-Ma'ād"* cha Ibn al-Qayyim katika mlango wa *"Sulhul Hudaybiyah"*.

[3] At-Tawbah: 14-15

[4] Al-Baqarah: 179

Shangwe haikukamilika, mara msiba umetugusa – siyo kutoka kwa mahasimu wetu tulowazoea, mikono ya Mayahudi au Wapigania Msalaba – bali kutoka kwa wale ambao huwa tunawachukulia kuwa ni ndugu zetu. Zinduka! Ilikuwa ni marudio ya kosa walilofanya hapo kabla! Na lilitukumbusha sisi maneno ya Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (RahimahuLlaah) – alipowajibu ndugu zetu waliokanusha shambulizi [operesheni] alilofanya Hawwā' Barayev, tunamwomba Allaah amjaalie kuwa miongoni mwa Shuhadā', alisema:

"Hata hivyo tulivyokuwa katikati ya furaha yetu kutokana na dada yetu kujitoa mhanga, na tulikuwa bado tunamwombea Maghfirah na Rahmah kwa Allāh, tulipata taarifa iliyoondoa furaha yetu. Haikutoka kwa adui wala hasidi, lakini ilitoka kwa watu wachache ambao tulidhani walitaka kutupatia ushauri mzuri. Hata hivyo, walikosea na wakamtuhumu Mujāhidah mkubwa, Hawwā' Barayev, kwamba amejiua, na kusema kuwa haikuwa sawa kwake yeye kufanya hivyo. Wala hawakuona kuwa ilifaa kwetu sisi kutaja tukio lake kwenye tovuti yetu, ati badala yake tungemkemea. Ili kutetea madai yao, wakataja hoja ambazo walizielewa vibaya. Katika somo hili, tutabainisha kuwa Hawwā' Barayev – na hali kadhalika `Abdur-Rahman Shīshanī, Qadhī Mowladī, Khatam, nduguye `Alī, `Abdul-Mālik pamoja na wengine – In shā' Allāh – wako kwenye mabustani ya milele [Jannah], kwenye miili ya ndege wa kijani, wakiwa kwenye matundu ya dhahabu zining'iniazo katika 'Arsh. Hivi ndivyo tuwadhaniavyo, lakini hatumtukuzi yeyote mbele ya Allāh.

Kabla hatujarejea kwenye ufafanuzi wa kina juu ya Hukm ya operesheni Istish-had ni vema tukahudhurisha kwanza jibu fupi, la moja kwa moja:

Kwanza: Kama hujui, kwa nini usiulize? Si sawa mtu ambaye hafahamu Hukm kutoa kauli za jumla kuwatuhumu makosa watu wengine. Lau wale walotukosoa wangechunguza jambo hili kwanza, wangefahamu kuwa jambo hili – mbaya zaidi – 'Ulamā wamekhitilafiana kiasi ambacho hatuwezi kushutumiwa kuwa hatujafuata madh-hab sahihi.

Pili: Tunawaomba ndugu zetu wapendwa wanaotafuta Haqq wasitukosoe kwa lolote pasipo kuhudhurisha Fatāwā za 'Ulamā, na [hasa] ufahamu wa Salaf As-Swālih.

Tatu: Ndugu zetu wapendwa! Si kila shambulizi la kujitoa mhanga linakubalika, wala si kila shambulizi la kujitoa mhanga ni haramu. Lakini hukm inatofautiana kulingana na vigezo: mathalani – hali ya adui, hali ya vita, mazingira rafiki ya mwenye kujitoa mhanga, na namna ya shambulizi lenyewe. Ndiyo maana mtu hawezi kutoa hukm juu ya mashambulizi [operesheni] haya bila kufahamu mazingira yenyewe; na hili linapatikana kutoka kwa Mujāhidīn, wala si kutoka kwa Makuffār. Basi vipi ututuhumu Jahl [ujinga] hali ya kuwa hujui mazingira yetu, achilia mbali taarifa mahususi za shambulizi lenyewe?"[5]

Subhāna Allāh! Tazama namna wapumbavu wasivyo fahamu!

[5] Nukuu iliyonukuliwa kutoka kwenye tafsiri ya makala ya Shaykh, iitwayo, *"Hukm ya Kiislam kuhusu ruhusa ya operesheni za Kujitoa Mhanga"*.

Na hali kadhalika – kama ilivyotajwa kwenye nukta ya tatu – ni hukm ya kitendo kilichofanywa na Mujāhidīn – Allāh awape nguvu – hivi karibuni kwenye Dār Al-Harb. Si wakati wote inaruhusiwa, wala si wakati wote hairuhusiwi. Bali, hukm inatofautiana kulingana na vigezo na mikakati – ambayo Mujāhidīn wanaifahamu vyema – na ni wajib wao kuangalia na kupima faida na matokeo ya operesheni hiyo – na wakiona kuwa ni muhimu, basi wale ambao hawajui hali ilivyo hawana haki ya kuzungumzia mambo wasiyo na elimu nayo.

Hivyo kwenye makala haya – mada itakayohudhurishwa ni ile ambayo Amīr wa Mujāhidīn, Abū 'Abdillāh Usāmah Ibn Lādin, [Allāh Amhifadhi], aliyoizungumza kwenye mkanda wa video uliotolewa mnamo Octoba 29, 2004 – ambapo alisema, kwa ufupi kabisa, "…Na tutawaadhibu madhalimu kama wanavyo tuadhibu… ili wapate kuonja katika yale tuliyoonja [kutoka kwao], ili waache kuwaua watoto wetu na wanawake." Uhalali wa jambo hili utachanganuliwa kwa mujibu wa *nusūs* za Sharī'ah ya Uislām.

Na tunamwomba Allāh ajaalie kitabu hiki kiwe chenye uzito mkubwa wa matendo yetu mema Siku ya Qiyamah.

SURA YA 01:

HUKM YA ASILI KUHUSU KUWAUA WANAWAKE NA WATOTO WA MAKUFFĀR

Allāh (Ta'ālā) ameamrisha,

"Basi wauweni Mushrikīn popote muwakutapo, na washikeni na wazungukeni, na wavizieni katika kila njia."[6]

Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (RahimahuLlaah) anasema, "Kwa hakika Sharī'ah ya Uislām imetukuza [imeharamisha] damu, mali, na utukufu [heshima] wa Waislam – na pia imekataza kuwadhuru wao kwa aina yoyote ya dhara, aidha kwa njia ya moja kwa moja, au kwa njia isiyo ya moja kwa moja; Isipokuwa kwa sababu ya Kishari'ah, kama alivyosema Mtume صلى الله عليه وسلم, "Damu ya Muislam ni haramu [si halali kumwagwa] isipokuwa kwa sababu tatu – kulipiza kisasi cha mtu aliyemuua bila haqq yoyote, mzinifu alooa ama kuolewa, na mwenye kuiacha Dīn yake [kuritadd]." Kwa hiyo hizi ni baadhi ya hali ambazo damu ya Muislam inakuwa halali.

Na kuhusu wasiokuwa Waislam – hukm ya asili ni kuwa [damu yao] si tukufu - bali ni halali. Kumwaga damu ya makuffār, kuchukua mali yao, na kuvunja heshima yao [kwa kuwashika mateka] – matendo yote haya ni Halāl [yanaruhusiwa]. Na haikatazwi kumwaga damu yao, kuchukua mali zao, wala kuvunja heshima yao – wala haikatazwi kuwadhuru; isipokuwa kutokana na sababu nyingine, kama vile kuwa na 'Ahd [mkataba], *Dhimmah* [kodi], Amān [amani, na pia Hudnah (makubaliano ya kusitisha uadui kwa muda maalumu)].

[6] At-Tawbah: 5

Kuhusu wanawake wao na watoto, na wazee na vikongwe, na mfano wao miongoni mwa wale ambao hawapigani vita – hawa wanaulinzi [‘Ismah], kutokana na dalili za asili kuwaengua wao dhidi ya makuffār [yaani kutohalalishwa].”[7] Mwisho wa nukuu ya Shaykh Yūsuf Al-‘Uyayrī (RahimahuLlaah).

Na miongoni mwa dalili hizi ni:

Ka’b Ibn Mālik (RadhiyaLlāhu ‘Anhu) amesimulia, “Katika vita ya Khaybar, Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم alikataza ndoa ya Mut’ah na kuua mtoto yeyote mdogo au mwanamke.”[8]

Kadhalika amesema, “Mjumbe wa Allaah صلى الله عليه وسلم aliwakataza wale aliowatuma kwenda kumuua Ibn Abī Al-Huqayq [9] [aliwakataza] kuwaua wanawake na watoto.”[10] Ibn Hibbān (RahimahuLlāh) kwenye “Sīrah” yake anataja kuwa tukio hili lilitokea mwaka wa 4 baada ya Hijrah.

Na Nāfi’ (RadhiyaLlāhu ‘Anhu) amesimulia kutoka kwa Ibn ‘Umar (RadhiyaLlāhu ‘Anhu) kuwa, “Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم alimwona mwanamke aliyeuliwa kwenye moja ya mapambano ya kijeshi, akalaani jambo hili; na akakataza kuwaua wanawake na watoto.”[11]

---

[7] Kwa maarifa zaidi kuhusu hukm ya makuffār kwa ujumla - rejea *“Essay Regarding the Basic Rule of the Blood, Wealth and Honor of the Disbelievers”*.

[8] *“Sharh Ma’ānī Al-Āthār”* (3/221), At-Tabarānī (19/74), *“Musnad Ahmad”* (1/79), na Al-Bayhaqī kwenye *“Al-Kubrā”* (7/204).

[9] Abū ‘Umar (RahimahuLlāh) ameelezea, “Huyu Ibn Abī Al-Huqayq alikuwa ni mtu miongoni mwa Mayahudi wa Khaybar; jina lake kamili ni Salām Ibn Abī Al-Huqayq. Kunyah yake ilikuwa Abū Rāfi’. Alizowea kumtusi Mtume صلى الله عليه وسلم , kwa hiyo Mtume صلى الله عليه وسلم aliamuru auliwe; kama vile tukio la Ka’b Ibn Al-Ashraf.” *“Fat’h Al-Mālik Bi Tabwīb At-Tamhīd”*, katika “Kitāb Al-Jihād” (6/228).

[10] *“Musannaf Ibn Abī Shaybah”* (12/381), *“Sīrat Ibn Hishām”* (2/274-275).

[11] *“Sahīh Al-Bukhārī”* (4/147), na *“Sahīh Muslim”* (3/1364).

Na Ibn ‘Abbās (RadhiyaLlāhu ‘Anhu) amesimulia, “Wakati Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم alipotuma jeshi lake, alikuwa akiwausia, “Piganeni kwa jina la Allāh; piganeni na wale wasio mwamini Allāh; Piganeni! Msidhulumu, wala msifanye khiyana, wala msipinduke mipaka! Msikate-kate viungo! Msiuwe watoto!”[12]

Na kwenye riwaya tofauti, “Nendeni kwa jina la Allāh, kwa ajili ya Allāh, juu ya njia ya Mjumbe wa Allāh; Msiuwe kikongwe / mzee, wala mtoto mchanga, wala mtoto, wala mwanamke; msivuke mpaka, na kusanyeni ngawira zenu; na fanyeni suluhu [na ndugu zenu], na fanyeni wema; Hakika, Allāh anawapenda Muhsinīn (wafanyao wema).”[13]

Na katika Hadith nyingine, “Tokeni [nendeni] kwa jina Allāh, piganeni katika njia ya Allāh; msifanye khiyana; Msikate-kate viungo; Msiuwe watoto, wala watawa.”[14]

Na kwenye Hadīth ya Rubāh Ibn Rubayyi’ (RadhiyaLlāhu ‘Anhu), “Unganeni na Khālid (Ibn Al-Walīd) na mwambieni asiuwe mtoto au mtumishi aliyeajiriwa.” Katika riwaya zingine, “… na mwambieni asiuwe mwanamke au mtumwa aloajiriwa.”[15]

As-Sa’b Ibn Jathāmah amesimulia, “Na Mtume wa Allāh (SwallaLlāhu ‘Alayhi wa Sallam), alipoulizwa kuhusu wanawake na watoto *[Tharāriyy]* wa Mushrikin kuuliwa wakati wa uvamizi wa usiku - alisema: “Hao ni miongoni mwao”.

---

[12] *“Jāmi’ Masānīd Abī Hanīfah”* cha Al-Khuwārzimī (2/293).
[13] *“Sunan Abī Dāwūd”* (3/38).
[14] *“Ma’ānī Al-Āthār”* (3/220, 225).
[15] *“Sunan Abī Dāwūd”* (3/56, # 2669), *“Sunan Ibn Mājah”* (2842), *“Musnad Ahmad”* (3/488), na *“Mustadrak Al-Hākim”* (2/122).

Na kwenye riwaya kama hizo, imepokelewa kwamba alijibu kwa kusema, “Hao ni miongoni mwa baba zao.”[16]

Ibn Qudāmah (RahimahuLlāh) anasimulia, “Amesema (Ahmad Ibn Hanbal), ‘Hadīth ya As-Sa’b ilikuja baada ya katazo la kuwaua wanawake na watoto, kwa sababu katazo lake la kuwaua wanawake lilikuwa ni pale alipowatuma watu kwa Ibn Abī Al-Huqayq, na kwa sababu inawezekana kusawazisha Hadīth hizi mbili; katazo la (kuwaua kwa) kufanya makusudi, na ruhusa ya lililo dhidi yake.”[17]

Shaykh ‘Abdul-Qādir Ibn ‘Abdil-‘Azīz (Allāh amjaalie kutoka haraka jela) anasema, “Nasema: Na Ibn Hajar ameashiria uwezekano wa kufutwa kwake, kwenye ufafanuzi wake wa Hadīth ya As-Sa’b, kutokana na nyongeza ya maneno iliyosimuliwa na Mudraj [18] kutoka kwenye kauli ya Az-Zuh’rī, katika ‘Sunan Abī Dāwūd ’, kama alivyosema mwishoni mwake: ‘Sufyān amesema, Az-Zuhrī amesema, ‘Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه و سلم baada ya hapo alikataza kuwauwa wanawake na watoto.”

---

[16] *“Fat’h Al-Bārī”* (6/146), na *“Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj”* (12/49), *“Sunan Ibn Mājah”* (2/967), *“Sunan Abī Dāwūd”* (3/56), *“Musnad Ahmad”* (4/38), Al-Bayhaqī (9/78), Ibn Abī Shaybah (12/388), At-Tabarānī katika *“Al-Kabīr”* (8/102), Al-Baghawī katika *“Sharh As-Sunnah”* (10/50), Al-Humaydī (2/343, # 781), na At-Tahāwī katika *“Ma’ānī Al-Āthār”* (3/221), na *“Jāmi’ Al-Usūl”* cha Ibn Al-Athīr (2/733), na Ibn al-‘Arabī katika ‘Āridhat al-Ahwathī (7/65).

[17] *“Al-Mughnī Wash-Sharh Al-Kabīr”* (10/503). Lakini kuhusu kauli, “Katazo la (kuwaua kwa) kufanya makusudi” – hili litafafanuliwa baadaye kwenye kitabu hiki, In Shā’ Allāh – na itabainika kuwa kuna muktadha / mazingira kadhaa yanayoruhusu kuwaua kwa kukusudia.

[18] Mf: Ibn Kathīr (Rahimahullāh) amesema: “Nayo ni maneno ya msimulizi, yaliyoongezwa kwenye Matn ya Hadīth. Kwa hiyo mtu akiisikia anadhani kuwa ni Marfū’ (yamenyanyuliwa) kwenye Hadīth, hivyo anasimulia kama hivyo.” *“Al-Bā’ith Al-Hadīth Sharh Ikhtisār ‘Ulūm Al-Hadīth”* uk. 69, kimechapishwa na Dār Al-Kutub Al-‘Ilmiyyah, Beirut.

Na Ibn Hajar amesema, “Na ni kama kwamba Az-Zuh’rī aliashiria kufutwa kwa Hadīth ya As-Sa’b, kwa Hadīth hii kulingana na kutofautiana kwa muda wa katazo hili alilosimulia.

Kwa sababu imesemwa kuwa ilikuwa ni wakati watu walipotumwa kwa Ibn Abī Al-Huqayq, kwa mujibu wa kauli ya Abū Dāwūd na imesemwa pia kuwa ilikuwa ni katika Siku ya Hunayn, kwa mujibu wa kauli ya Ibn Hibbān.”[19]

Na Abū Bakr Al-Hāzimī [20] amezitaja Hadīth hizi mbili na kusema kuwa kundi la ‘Ulamā limeshikilia msimamo kwamba Hadīth ya kwanza imefuta ya pili; na kundi lingine limeshikilia msimamo kinyume na huo. Na kundi lingine limeshika msimamo wa kuzioanisha Hadīth hizo. Kisha akataja kauli ya Ash-Shāfi’ī, inayounga mkono upatanisho huo: “Ash-Shāfi’ī anasema, ‘Hadīth ya As-Sa’b ilitokea wakati wa ‘Umrah ya mwisho ya Mtume صلى الله عليه و سلم ; Hivyo kama ilikuwa ni katika ‘Umrah yake ya kwanza, basi Ibn Abī Huqayq aliuliwa kabla ya ‘umrah hiyo na inasemekana ilikuwa ni mwaka huo huo. Na kama ilikuwa ni katika ‘Umrah yake ya mwisho, basi ilikuwa ni baada ya suala la Ibn Abī Huqayq, bila shaka. Na Allāh ndiye Mjuzi zaidi.’ Ash-Shāfi’ī, (Rahimahullāh), anasema, ‘Na hatuchukui ufahamu kwamba alitoa ridhaa (Rukhsah) ya kuwaua wanawake na watoto na kisha baadaye akapiga marufuku. Na maana ya katazo la kuwaua wanawake na watoto, kwa mtazamo wetu, na Allāh ndiye Mjuzi zaidi, ni kwamba endapo atawaua kwa makusudi na kama hawawezi kutofautishwa na kupambanuliwa dhidi ya wale walioamriwa kuuliwa miongoni mwao.

[19] *“Fat’h Al-Bārī ”*, Juz. 6/147

[20] Muhammad Ibn Mūsa Ibn 'Uthmān Ibn Mūsa Ibn 'Uthmān Ibn Hāzim, Al-Hāfith Abū Bakr Al-Hāzimī, Al-Hamdānī. Amezaliwa 548 AH.

Na maana ya kauli yake: '…miongoni mwao…' wanazo sifa mbili; kwamba hawahukumiwi juu ya Īmān, ambayo itaharamisha damu yao, wala hawahukumiwi kuwa wanaishi kwenye Dār Al-Īmān, unaokataza kuvamia makazi / nyumba (zao).

Na kwa sababu ya jambo hili, Mtume صلى الله عليه و سلم ameruhusu mashambulizi ya usiku na kuvamia nyumba zao na aliwavamia Banī Al-Mustalaq, wakati hawakuwa wamejiandaa. Na ufahamu unaonyesha kuwa mashambulizi na uvamizi wa usiku; kama yaliruhusiwa kwa idhini ya Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه و سلم , basi haiwezekani mtu akashambulia au kuvamia wakati wa usiku bila kuwashambulia wanawake na watoto. Kwa hiyo dhambi na utakaso na fidia na Qisās vinaporomoka kwao wao kutokana na wale walioshambuliwa, endapo mashambulizi na uvamizi wa usiku uliruhusiwa. Na hawana ulinzi / hifadhi ya Uislām. Na haitafaa kwake yeye kuwaua wao hali ya kuwa wanaweza kutofautishwa na kupambanuliwa. Na alikataza kuwaua watoto kwa sababu hawajafikia baleghe, wakishafikia utambuzi wa kufr na wakaifuatisha kwa matendo yake hapo wanapaswa kuuliwa kwa sababu ya hilo, na kutokana na kuwaua wanawake kwa sababu hawana morali / chembe chembe ya kupigana na kwa sababu wao pamoja na watoto ni hiba (tunu), kwa hiyo watakuwa ni ziada ya kuipa nguvu Dīn ya Allāh, 'Azza wa Jall."[21]

Mwisho wa nukuu ya Shaykh 'Abdul-Qādir Ibn 'Abdil-'Azīz (Allāh amjaaliye kutoka haraka jela).[22]

Na kuhusu kauli ya Az-Zuh'rī, "Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه و سلم baada ya hapo akakataza kuwaua wanawake na watoto" –

---

21 *"Al-I'tibār Fī An-Nāsikhi Wal-Mansūkh"*, cha Al-Hāzimī, uk. 215, chapa ya "Maktabat Al-Andalus", huko Hims, 1386 H.

22 *"Al-'Umdah Fī I'dād Al-'Uddah Lil-Jihādi Fī Sabīlillāhi Ta'āla"* uk. 331.

Abū ‘Umar (RahimahuLlāh) anasema, “Az-Zuh’rī [pekee] ndiye aliyeona kuwa Hadīth ya As-Sa’b ilifutwa kutokana na katazo la Mtume صلى الله عليه وسلم ; lakini wengine [wote] wanaichukuliwa ni Muhkam [Hadīth ya wazi, bayana, haina utata] na haijafutwa.”[23]

Kama alivyosema Ibn Hajar, kuna watu miongoni mwa Salaf walioona kuwa inafaa [ni ruhusa] kuwaua wanawake na watoto wa makuffār – bila kujali wanapigana ama la – kama Ibn Hajar (RahimahuLlāh) aliyesimulia kutoka kwa Abū Bakr Al-Hāzimī, kwamba alitazama suala la kuwaua wanawake na watoto kuwa linafaa kutokana na Dhāhir [mwonekano wa nje] ya maneno ya Mtume kwenye Hadīth ya As-Sa’b. Na Ibn Hajar kisha anasema kuwa, “Hii ni (rai) mpya.”

Lakini bado Al-Māwirdī (RahimahuLlāh) amesimuliwa kutoka kwa Ash-Shāfi’ī uhalali ama ruhusa ya kuwaua wanawake (wa makuffār), tofauti na wale miongoni mwa Ahlul-Kitab. Na hili limebainishwa na Ar-Ramlī aliposema wakati akifafanua nukuu ya An-Nawawī, “Na hairuhusiwi kumuua mtoto, mwendawazimu, na mwanamke”: “Na hili ni hata kama hawana kitabu [si Ahlul-Kitab], kinyume na wale (‘Ulamā) wanaoweka mpaka kama huo.”[24]

Na kufutwa kwa marufuku ya kuwaua wanawake na watoto wa makuffār, kama alivyosema Al-Hāzimī kwa mujibu wa Dhāhir [mwonekano wa nje] ya Hadīth ya As-Sa’b kwa hakika inawezekana; nalo ni kwa sababu Hadīth ya As-Sa’b ilikuja baada ya makatazo, kama alivyosema Imām Ahmad Ibn Hanbal (RahimahuLlāh).[25]

---

[23] *“Fat’h Al-Mālik Bi Tabwīb At-Tamhīd”*, katika “Kitāb Al-Jihād” (6/237).

[24] *“Nihāyat Al-Muhtāj”* (8/64).

[25] Ibn Qudāmah (RahimahuLlāh) anasimulia, “Anasema (Ahmad Ibn Hanbal), ‘Hadīth ya As-Sa’b ilikuja baada ya katazo la kuwaua wanawake na watoto, kwa sababu katazo lake la kuwaua wanawake lilikuwa ni pale alipotuma watu kwa Ibn Abī Al-Huqayq.” *“Al-Mughnī Wash-Sharh Al-Kabīr”* (10/503)

Hali kadhalika Ibn Hajar (RahimahuLlāh) pia amesema kuwa Hadīth ya kumkataza Khālid Ibn Al-Walīd (RadhiyaLlāhu ʻAnhu) kuwaua wanawake [na watoto – katika baadhi ya riwaya] na watumishi wa kuajiriwa lilitokea kipindi cha Hunayn (mapema Shawwāl, mwaka wa 8 baada ya Hijrah); ilhali Hadīth ya As-Sa'b ilikuwa kipindi cha At-Tā'if (mwishoni mwa Shawwāl, mwaka wa 8 baada ya Hijrah).[26]

Na Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (RahimahuLlāh) anasema kuhusu tukio la Ibn Abī Al-Huqayq:

"Nalo lilitokea kabla ya Fat'h Makkah - bali hata kabla ya Fat'h ya Khaybar pia – na hakuna ikhtilaf juu ya hili miongoni mwa Ahlul-ʻIlm. Na Al-Wāqidī amesema kuwa hili lilitokea mnamo mwaka wa 4 baada ya Hijrah, kabla ya vita vya Khandaq; na Ibn Is'hāq amesema kuwa lilitokea mara tu baada ya vita vya Khandaq – na wote wanadai kuwa vita vya Khandaq vilitokea katika mwezi wa Shawwāl mwaka wa 5. Na Mūsā Ibn ʻUqbah [27] amesema kuwa vilikuwa katika mwezi wa Shawwāl mwaka wa 4, na Hadīth ya Ibn ʻUmar (RadhiyaLlāhu ʻAnhu) inatilia nguvu jambo hili. Na Fat'h Makkah ilifanyika mwezi wa Ramadhān ya mwaka wa 8.

Na tunataja haya ili kuvunja Wahm [madai batili] ya wale ambao wanaonelea kuwa kuua wanawake kuliruhusiwa mwaka wa Fat'h [Makkah], na baada ya hapo ilipigwa marufuku.

---

[26] "*Fat'h Al-Bārī*" (6/183).

[27] Imām Mālik (RahimahuLlāh) amesema, "Yeyote anayetaka kuandika [na kujifunza] kuhusu historia ya Maghāzī [vita, mapambano ya kijeshi], basi ni wajib juu yake kujielimisha kutoka kwenye kitabu cha mtu mwema, Mūsā Ibn ʻUqbah." Rejea "*As-Sārim Al-Maslūl*" cha Ibn Taymiyyah.

Na hata hivyo, hakuna ikhtilaf miongoni mwa Ahlul-'Ilm kwamba [kiasili] kuwaua wanawake hakukuruhusiwa. Kwa sababu Aayah ya Qitāl [vita], na mpangalio wa kuteremshwa kwake zote [28] - unathibitisha kuwa kamwe mauaji ya wanawake hayakupata kuhalalishwa [kuruhusiwa]."[29] Mwisho wa nukuu ya Shaykh Al-Islām.

Jumhūr ya 'Ulamā wa Tafsīr, kama vile Al-Qurtubī, Ibn Kathīr, na At-Tabarī, kadhalika hutumia Aayah ifuatayo kama dalili iliyotumiwa na Salaf dhidi ya kuwaua wanawake na watoto,

"Wala msianze uadui, kwani Allaah hawapendi waanzao uadui."[30]

Na Imām Ahmad (RahimahuLlāh) amesimulia kuwa wakati wa Hudaybiyah – ambao ilitokea mwaka wa 6 baada ya Hijrah – baada ya Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم kuzuiliwa kuiendea nyumba ya Allāh – aliwaambia Maswahabah zake,

---

[28] Kwa sababu mwanzo Allāh aliwakataza Waislam kufanya vurugu [fujo / vita] yoyote: "Basi sameheni na wachilie mbali mpaka Allāh atakapoleta amri yake." [Al-Baqarah: 109]; na 'Abdur-Rahmān Ibn 'Awf (RadhiyaLlāhu 'Anhu) pamoja na baadhi ya Maswahabah wenzake walimwendea Mtume صلى الله عليه وسلم huko Makkah na kumlalamikia, "Ewe Mjumbe wa Allāh! Tulitukuzwa na tulikuwa katika fakhari tulipokuwa mushrikīn; na sasa baada ya kuwa na Īmān, tumekuwa duni [wanyonge]." Mtume صلى الله عليه وسلم akajibu, "Nimeamrishwa kusamehe, basi msipigane [kulipiza kisasi]." [Imesimuliwa na An-Nasā'ī (6/3) na Al-Hākim (2/307)]. Na baada ya Aayah hii, Allāh akateremsha, "Na piganeni katika njia ya Allaah na wale wanaokupigeni, wala msianze uadui. Kwani Allāh hawapendi waanzao uadui." [Al-Baqarah: 190]. Na wanawake na watoto – mara nyingi – huwa hawapigani – ndiyo maana kiasili haikuruhusiwa. Na hatimaye, Allāh aliteremsha Aayah ya Upanga [At-Tawbah: 5] iliyofuta Aayah zingine zote kuhusu Qitāl.

[29] *"As-Sārim Al-Maslūl 'Alā Shātim Ar-Rasūl"*: uk. 130

[30] Al-Baqarah: 190 – Na ni muhimu kufahamu jambo hili – kwa sababu kwa hakika 'Ulamā wamesema kuwa hii Aayah imefungamanishwa mahususi na Aayah za Qisās.

"Niambieni! Je, tuwashambulie watoto wa wale walowasaidia wao (maadui), ili tuwaue; na wakiendelea kukaa, basi watakaa kama wale ambao familia zao zimeuliwa, na vitu / mali zao kuchukuliwa, hata kama watanusurika [watabaki hai]."[31]

Shaykh 'Abdul-'Azīz Al-Jarbū' (Allāh amjaalie kutoka jela haraka) amesema akinukuu Hadīth hii, "Kwa hakika Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم yuko mbali kabisa [ametakasika] na kutaka ushauri juu ya jambo alilokuwa amekatazwa… Haiwezekani, bali hakutaka ushauri isipokuwa kwa jambo aliloruhusiwa."[32]

Na Shaykh Abū Qatādah Al-Filastīnī (Allaah amjaalie kutoka jela haraka) amefafanua faida zinazopatikana kutokana nayo, anasema, "Kwa hiyo kwenye Hadīth kuna ruhusa ya kuwatumia watoto na wanawake kama njia ya kuwashinikiza Mushrikīn kuacha jambo lao na kuvunja / kuugawa umoja wao, kwa sababu Mtume صلى الله عليه و سلم alitaka kuwashambulia wanawake na watoto ili kuyagawa makabila shiriki dhidi ya Maquraysh."

Na hivyo tunaweza kuona kutokana na Hadīth hii – iliyokuja baada ya makatazo ya jumla ya kuwaua wanawake na watoto – kwamba inafaa kuwashambulia wanawake na watoto katika hali fulani – yanapokuwepo manufaa makubwa katika kuwaua, kuliko kuwaacha hai [na kuwachukua wao mateka].

---

31 "*Musnad Ahmad*" (18166), Al-Bayhaqī (9/218), An-Nasā'ī katika "*Al-Kubrā*" (5/170), 'Abdur-Razzāq (5/330), At-Tabarānī katika "*Al-Kabīr*" (20/10), na Hadith kama hiyo imesimuliwa na *Al-Bukhārī* (4/1531), na Ibn Abī Shaybah (7/387). Pia rejea kwenye "*Zād Al-Ma'ād*" cha Ibn al-Qayyim katika mlango wa "*Sulhul-Hudaybiyah*".

32 "At-Ta'sīl Li Mashrū'iyyat Mā Hasala Li Amrīkā Min Tadmīr" (38); kitabu hiki kilisomwa na kupewa ithbati na Shaykh Hamūd Ibn 'Uqlā' Ash-Shu'aybī (RahimahuLlāh), na Shaykh aliyeko jela Shaykh 'Alī Ibn Khudhayr Al-Khudhayr (RahimahuLlāh).

Hitimisho

Allāh (Ta'ālā) amewahalalishia Waislam damu, mali na heshima [utukufu] ya watu makafiri. Na kwenye hukm yake ya ujumla, baadhi amewaengua – miongoni mwao ni wanawake wao na watoto wao, ambao damu yao imeharamishwa na Sharī'ah – wamepatiwa 'Ismah [ulinzi, hifadhi] maalumu ya Kisharī'ah. Lakini hifadhi hii si ya ujumla wala siyo kwamba haina mpaka. Kwa sababu hakika kuna mazingira fulani ambayo inafaa [ni halali] kuwaua – kwa hali zote mbili – kwa makusudi ama kwa bahati-mbaya. Na katika hali hizi, kikwazo kimeondolewa, na wanawake hawa pamoja na watoto wanarejea kwenye hukm ya asili ya watu makafiri – kufaa kuuliwa.

SURA 02

SABABU ZILIZOPELEKEA MAKATAZO YA KUWAUA WANAWAKE NA WATOTO WA MAKUFFĀR PAMOJA NA ADHABU ZAKE [33]

Imām As-Sarkhasī (RahimahuLlāh) amefafanua, "Wanawake, watoto, wendawazimu, na wazee / vikongwe waishio Dār Al-Harb – hawapaswi kuuliwa… Na atakayemuua yeyote kati ya hawa (watu ambao si halali kuwaua) pasipo wao kumpiga yeye vita – basi hapaswi kutoa fidia yoyote (kaffārah), wala *Diya* [achilia mbali kupewa adhabu]. Nalo ni kwa sababu kaffārah na *diya* zinawajibika pale tu panapokuwapo *Dhimmah* na *ulinzi* [hifadhi] ndani yake – na kwamba (utukufu na hifadhi) vinapatikana tu kwenye Dīn (ya Uislām) au ardh /dola (ya Kiislām) [34] - na hawana lolote kati ya hayo. Na kuwaua wao haparuhusiwi kutokana tu na kunufaika nao (yaani wao kuwa rasilimali ya Waislam); na pia kutokana na kukosekana msingi unaowajibisha kuua (mtu) – ambao ni kuwa na vita [*Muhārabah*], si kwa sababu ya hifadhi ['*Āsim*] au thamani yake kwa dhati yake [*Fī Nafsihi*]. Na hivyo, hakuna wajib juu ya Muuaji kutoa fidia ya mauaji haya wala kutoa *diya*.

---

[33] Sura hii itazungumzia tu adhabu ya kuwaua kwa makusudi wanawake na watoto wa makuffar wasio na mkataba wowote na Waislam – katika hali ambayo hairuhusiwi kuwaua kwa makusudi.

[34] Na hiki ndicho alichokisema Imām Ash-Shāfi'ī (RahimahuLlāh) alipokuwa akiielezea Hadīth ya As-Sa'b, "Na maana ya kauli yake: '…miongoni mwao…' ni kwamba wanazo (ndani yao) sifa mbili; hawahukumiwi Īmān juu yao, itakayo haramisha damu yao, wala hawahukumiwi kuwa wanaishi katika Dola ya Kiislām (Dār Al-Īmān) inayozuia kuyavamia majumba yao." Rejea *"Ar-Risālah"* (299).

Na hili ndilo lililosemwa na Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم aliposema, "Hao ni miongoni mwao"- akimaanisha wanawake na watoto wa Mushrikīn kwa hakika ni miongoni mwa Mushrikīn. Hii inamaanisha kuwa hawana utukufu wala ulinzi wowote usiofaa kuvunjwa [kwa dhati yake]."[35]

Al-Kāsānī (RahimahuLlāh) anasema, "Na endapo yeyote kati ya hawa tulowataja (miongoni mwa wanawake, watoto, na wazee / vikongwe, n.k) ambao hawapaswi kuuliwa – akiuliwa yeyote miongoni mwao, bado hili halihitaji *diya* yoyote, wala fidia (Kaffārah) - inapaswa tu (kufanya) tawabah na kumtaka msamaha Allāh. Na ni kwa sababu damu ya kāfir haihifadhiki [haithaminiwi] isipokuwa panapokuwa na mkataba."[36]

Na Ibn Nujaym (RahimahuLlāh) ameirejelea kauli yake, "Na hata kama mtu atamuua mtu ambaye ni haramu kumuua, miongoni mwa wale tulowataja [kama vile wanawake au watoto, n.k]- basi hakuna lililowajib juu yake kama vile *diya* au fidia (*Kaffārah*)- isipokuwa (ni wajib juu yake kufanya) tawbah na kuomba msamaha kwa Allāh. Na ni kwa sababu damu ya kāfir - haihifadhiki [haithaminiwi] isipokuwa panapokuwa na mkataba – nao haupo."[37]

---

[35] *"Sharh As-Siyar Al-Kabīr"* (2741), katika sura, *"Man Yukrah Qatluhu Min Ahl Al-Harb"* Kuhusu kauli, "Hii inamaanisha kuwa hawana utukufu wala ulinzi wowote usiofaa kuvunjwa [kwa dhati yake]": Hili lisieleweke kwamba wanawake na watoto wao wanatakiwa kuuliwa tu kiholela – bali imekatazwa, siyo tu kwa sababu wao ni wanawake na watoto, lakini ni kutokana na manufaa / faida itokanyo na kuwachukua wao mateka. Na kutokana na hili panaweza kufahamika kuwa endapo kuwaua wao kunaleta manufaa zaidi kuliko kuwafanya mateka (yaani kuwaacha hai) - basi hili linaruhusiwa, kama alivyobainisha Az-Zayla'ī (Rahimahullāh), aliposema: "Kwa hiyo kama inaruhusiwa kuwaua watoto wa mushrikīn kwa ajili ya Maslahah ya Waislam – basi kuwaua watu wazima wao ni halali zaidi, kama kuna manufaa ya kufanya hivyo – mathalani wakiwa ni wafalme. Lakini kama hakuna faida, basi wasiuliwe labda waingie kwenye mapigano – hapo watauliwa ili kuondoa madhara." Rejea *"Tabyīn Al-Haqā'iq"*, katika "Kitāb As-Siyar"

[36] *"Badā'i' As-Sanā'i'"*, kwenye "Kitāb As-Siyar", *"Bayān Man Yahillu Qatluh"*

[37] *"Al-Bahr Ar-Rā'iq"* kwenye "Kitāb As-Siyar"

Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (RahimahuLlāh) amesema, "Na kwa hali zote, mwanamke yeyote ambaye ni Harbī [hayuko kwenye Dhimmah, wala kwenye 'Ahd yoyote]- (kumuua kwa makusudi) hakuhitaji adhabu yoyote (kwa sababu ya mauaji hayo), wala hakuna ulazima wa kutolewa *diya* yoyote, wala hakuna fidia (Kaffārah) yoyote; na ni kwa sababu Mtume صلى الله عليه وسلم hakuhitajia lolote kati ya haya [diya au fidia] kwa wale wanawake waliouliwa kwenye kampeni ya kivita. Hivyo hili ni tofauti na mwanamke ambaye yuko chini ya Dhimmah [ambapo diya au fidia inaweza kudaiwa kutoka kwa muuaji]. Lakini kuhusu kumuua mwanamke harbī anayepigana –basi kwa hakika hili bila shaka linaruhusiwa."[38]

Al-Hāfidh Ibn Hajar (RahimahuLlāh) amesema akimnukuu At-Tabarānī, "Abū Sa'īd amesimulia, "Mtume صلى الله عليه وسلم amekataza kuwaua wanawake na watoto"- na akasema [At-Tabarānī] ameelezea kuwa, "(Kwa sababu) ni katika wale wanaopora (mali za Mujāhidīn)."[39]

Shāfi'ī mdogo, Ar-Ramlī (RahimahuLlāh), anasema, " Na [watu wa Dār Al-Harb] wakiwatumia Waislam, au *Ahlu-Dhimmah*, kama ngao ya kibinadamu – hawapaswi kushambuliwa isipokuwa kwa sababu ya msingi (ya kuwashambulia wao bila kuwajali wao) – kutokana na ulazima wa kuhifadhi utukufu wa Īmān yao (Waislam) na mkataba wao (Ahlu-Dhimmah); Na makatazo haya ni tofauti na makatazo ya kuwaua wanawake na watoto – ambayo ni maalumu kwa ajili ya kulinda haki za *Ghānimīn* (Mujāhidīn ambao huwamiliki wanawake hawa na watoto)."[40]

---

38 *"As-Sārim Al-Maslūl"* uk. 131
39 *"Fat'h Al-Bārī"* (6/183)
40 *"Nihāyat Al-Muhtāj"* (8/65).

Na hali kadhalika, Shaykh Ibn Al-'Uthaymīn (RahimahuLlāh) aliunga mkono jambo hili aliposema, "Na kuhusiana na hili katazo [la Mtume صلى الله عليه وسلم] la kuwaua wanawake na watoto (wa makuffār); kuhusu "wanawake"- kujumuishwa kwake hakuna mpaka, ikiwa ni pamoja na wale walio baleghe (na wale ambao bado hawajafikia baleghe); lakini "watoto"- ni wale wa kiume ambao bado hawajafikia baleghe. Na ndiyo iliyokuwa sababu pekee iliyopelekea Mtume صلى الله عليه وسلم kukataza (kuwaua) wanawake na watoto…

Na kwa sababu gani? Kwa sababu ya: kuwafanya mateka (Riqqah); kwa kuwafanya watumwa (Sabiyy). Na wakiuliwa, basi Waislam watakosa manufaa mengi."[41]

Na Ibn Taymiyyah pia amesema , baada ya tukio la Usāmah Ibn Zayd (RadhiyaLlāhu 'Anhu) kumuua mtu aliyetamka *Shahādah*, "Inasemekana kuwa waliwaua Waislam, (wale) ambao si ruhusa kuuliwa – lakini pamoja na hili, bado Mjumbe wa Allaah صلى الله عليه وسلم hakuwaua (kulipiza Qisās), wala hakuwaadhibu, wala hakuwawajibisha kutoa diya, wala kulipa fidia ya walouliwa; na ni kwa sababu muuaji ana Ta'wīl [tafsiri ya kimakosa: kwa kudhani kuwa ilikuwa ni ruhusa kuua kwa kutilia tu shaka Uislām wa mtu ambaye hajadhihirisha kitenguzi chochote cha Uislām] – na hii ni rai ya Jumhūr ya 'Ulamā, kama vile Ash-Shāfi'ī na Ahmad, na wengineo.

---

[41] Rejea upande "B" wa kaseti ya tatu ya *"Kitāb Al-Jihād"* ya *"Sharh Bulūgh Al-Marām"*. Au ipakue kutoka kwenye tovuti ya Shaykh: http://www.binothaimeen.com/sound/snd/a0020/A0020-3B.rm. Ndugu wanaombwa kuipakua kaseti hii kabla haijazuiliwa na maadui wa Allāh. Kuanzia dakika 28:17 .

Pia kuna watu wanaosema kuwa, “Bali, kwa hakika waliamini, lakini hawakuhajir”- (yaani) kwa hiyo walikuwa na *Al-‘Ismah Al-Mu’dhamah* [42], lakini si *Al-‘Ismah Al- Mudhamminah* [43]- kama ilivyo hali ya wanawake na watoto waishio Dār Al-Harb.”[44]

Na Ibn Qudāmah (RahimahuLlāh) amesema, “Kuhusu kuwaua wanawake na watoto waishio Dār Al-Harb, basi hakuna haja ya kutoa fidia baada ya kuwaua; na ni kwa sababu hawana Īmān au mkataba [Amān]. Na sababu pekee inayopelekea marufuku ya kuwaua ni kwa ajili ya manufaa wayapatayo Waislam kutoka kwao, kwa kuwafanya watumwa na kuwa watumwa wa Waislam. Na hali kadhalika, kuwaua wale ambao Da’wah haijawafikia – hakuna haja ya fidia ya kuuliwa kwao. Na ni kutokana na sababu hii [yaani kwa sababu ya wao kutokuwa Waislam wala kuwa na mkataba], hakuna chochote kinachochukuliwa kwa aliyewaua [45]. Kwa hiyo ni sawa na wale ambao ni halali kuuliwa [Mubāh].”[46]

---

[42] *Al-‘Ismah Al-Mu’dhamah*:, yaani “Kizuizi cha Dhambi” – yaani maana yake kwamba endapo “kizuizi” hiki kitavunjwa, basi mvunjanji atakuwa na madhambi (dhambi inaweza kusamehewa kwa kufanya Tawbah na Istighfār [kumwomba Allāh msamaha]). Lakini hili halimaanishi kuwa lazima mkosaji atoe diya, wala fidia, wala kuadhibiwa. Na Shaykh Al-Islām ametaja mifano ya haya.

[43] *Al-‘Ismah Al-Mudhamminah*: yaani “Masharti ya hifadhi [ulinzi]” – maana yake endapo itavunjwa, basi mkosaji atatakiwa kutoa diya, au fidia, au kuadhibiwa – kutegemeana na hali ya kosa lenyewe. Kama vile kumuua Muislam au Dhimmī (lakini zingatia hukm ya msingi ya Kisharī’ah, “Muislam kamwe hauliwa kwa ajili ya kāfir.”).

[44] “*Minhāj As-Sunnah*” (4/453-454).

[45] Lakini kwa sababu wameyapa mgongo makatazo ya Mtume صلى الله عليه وسلم – basi ni kama Salaf walivyobainisha hapo kabla, “(Inapasa tu kufanya) tawbah na kumtaka Allāh msamaha.”

[46] “*Al-Mughnī*” (8/67).

SURA 03

MAZINGIRA AMBAYO HUKMU YA UJUMLA INAWEKEWA MPAKA

Kwa hiyo baada ya ufafanuzi huu, tunaweza kuuliza:

Je, kuna mazingira [hali] yoyote ambayo tunaruhusiwa kuwaua wanawake na watoto wa makuffār, na raia wengine mfano wao? Au imekatazwa tu kwa ujumla wake bila mpaka, kama uzinifu na Liwatwi?

Jibu: Kwa hakika Sharī'ah ya Uislām imetaja baaadhi ya mazingira ambayo inafaa [ni ruhusa] kuwaua wanawake na watoto wa makuffār- na imebainisha kuwa ulinzi au hifadhi ['Ismah] ya damu yao imewekewa mpaka. Bali, kuna mazingira yanayoruhusu kuwaua, wakati mwingine kwa kukusudia na mara nyingine pasi na kukusudia. Na baadhi ya mazingira / hali hizo ni kama zifuatazo –

KUWAUA PASIPO KUKUSUDIWA

1) Wanapovamiwa [makuffār] wakati wa usiku – na kwa mujib wa baadhi ya 'Ulamā', hata wakati wa mchana – na haiwezekani kupambanuliwa dhidi ya wanajeshi [wapiganaji] wao, na wanawake na watoto [wa Kiislam] wanauliwa ovyo – basi katika hali kama hiyo inakuwa halali. Kwa hiyo wakiuliwa katika hali kama hiyo, kuuliwa kwao kunaruhusiwa [ni halali].

Na uthibitisho wa jambo hili umo kwenye Hadīth ya As-Sa'b Ibn Jathāmah [RadhiyaLlāhu 'Anhu], aliposema:

Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم , aliulizwa kuhusu wanawake na watoto [Tharāriyy] wa Mushrikin kuuliwa wakati wa mashambulizi ya usiku, akasema: "Hao ni miongoni mwao".[47]

Imām Ahmad Ibn Hanbal (RahimahuLlāh) anasema, "Hakuna ubaya katika mashambulizi [uvamizi] ya usiku wala sifahamu mtu hata mmoja anayechukia hilo."[48]

Imām An-Nawawī (RahimahuLlāh amefafanua Hadīth ya As-Sa'b, akisema, "Na hili lina maanisha kuwa Mtume صلى الله عليه وسلم aliulizwa kuhusiana na wanawake na watoto wa mushrikīn wanaowavamia, na watoto wao na wanawake wakauliwa (wakati wa mashambulizi) - Mtume صلى الله عليه وسلم akabainisha kwa kusema, "'Ni miongoni mwa baba zao.' Kwa maneno mengine, hakuna ubaya katika hilo kwa sababu hukm ya baba zao inatekelezwa juu yao katika mirathi na ndoa na Qisās na kwenye diya na mengineyo. Kinachokusudiwa ni kwamba kama hawajakusudiwa, isipokuwa kwa lengo maalum, kwa mujibu wa Hadīth iliyotangulia kutajwa kuhusu makatazo ya kuwaua wanawake na watoto, basi kinachokusudiwa ni kwamba kama inawezekana kuwatofautisha / kupambanua (baina ya walengwa na wengine waliopo katika wanawake na watoto). Na Hadīth hii, tuloitaja hivi punde kuhusu ruhusa ya kuwashambulia wakati wa usiku na kuwaua wanawake na watoto, wakati wa shambulio la usiku; ni rai ya Madh-hab yetu, hali kadhalika ni rai ya Madh-hab ya Mālik na Abī Hanīfah, hali kadhalika Jumhūr. Na maana ya shambulio la usiku na kuwashambulia wao wakati wa usiku ni kuwavamia wakati wa usiku, ambapo mwanaume hataweza kutofautishwa [kubaguliwa] dhidi ya mwanamke na mtoto.

47 *"Fat'h Al-Bārī"* (6/146), na *"Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj"* (12/49).
48 *"Fat'h Al-Bārī"* (6/146)

Lakini kuhusu "Tharārī" (watoto), kwa kutia *shadda* kwenye herufi "ي" (Yā) – au bila *shadda*, kwa mujibu wa matamko yote, ambapo kutia shadda ni sahihi zaidi – na hapa maana ya watoto ni wanawake na watoto. Na kwenye Hadīth hii, kuna ushahidi wa kushambulia wakati wa usiku na kuwavamia pasi na kuwaarifu wale ambao tayari Da'wah imeshawafikia. Na ndani yake, inadhihirika kwamba watoto wa Mushrikīn; hukm yao katika maisha haya ni kama hukm ya baba zao. Lakini huko Aakhirah - wakifa kabla ya kubaleghe - kuna rai tatu za 'Ulamaa."[49]

Na Ibn Al-Athīr (RahimahuLlāh) anasema, "At-Tabyīt: Maana yake kumpiga adui wakati wa usiku, kuwavamia hali ya kuwa hawajui. Na kauli ya Mtume صلى الله عليه وسلم "Hao ni miongoni mwao" maana yake – hukmu yao ni sawa sawa na hukm ya jamaa (watu) zao (makuffār). Na kuna riwaya nyingine kama hii, ambapo amesema Mtume صلى الله عليه وسلم "Hao ni miongoni mwa baba zao."[50]

Imām Ash-Shāfi'ī (RahimahuLlāh) anasema, "Na inafaa (inaruhusiwa) kuwavamia makuffār wakati wa usiku ama mchana – na wanawake na watoto wao wakiuliwa wakati wa mashambulizi hayo, basi hakuna haja ya kulipa diya, wala hakuna adhabu, wala fidia (kaffārah)."[51]

2) Makuffār watakapowatumia wanawake na watoto wao kama ngao ya kibinadamu, basi inaruhusiwa kuwaua (wapiganaji, na wanawake na watoto wao wanaotumika kama ngao).

---

[49] *"Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj"* (12/49-50). Zingatia namna ambavyo Imām (Rahimahullāh) alivyosema kuwa kuna ikhtilaf kuhusu Hukm ya watoto huko Aakhirah – lakini katika maisha ya hapa duniani hakutaja ikhtilaf yoyote katika kauli yake, "hapa duniani, watoto wa makuffār wana Hukm sawa sawa na ile ya baba zao".

[50] *"Jāmi' Al-Usūl"* (2/733)

[51] *"Al-Umm"* (4/239). Tazama namna ambavyo Imām anazungumzia kuwaua wanawake na watoto wakati wa mchana – kweupe.

Imām An-Nawawī (RahimahuLlāh) amesema, "Na kama kuna vita karibu [yaani karibu na makazi yao], na makuffār wakawatumia wanawake na watoto kama ngao (ya kibinadamu), ni ruhusa kuwashambulia."[52]

Imām Al-'Izz Ibn 'Abdis-Salām (RahimahuLlāh) amesema, "Tunaona kuwa yafaaa (inaruhusiwa) kuwaua watoto wa makuffār endapo watatumiwa kama ngao."[53]

Na Imām Al-Ansārī [54] (RahimahuLlāh) amesema, "Na imekatazwa kuwaangamiza / kuwaua wanyama, kutokana na kutokuwa na makosa, na kwa sababu ya katazo la kuwaua wanyama kwa lengo lolote tofauti na kutumia kama chakula – labda pawepo na haja ya kuwaua, kama vile kuwaua farasi wanaotumiwa na makuffār wanapopigana. Kwa hali kama hiyo inaruhusiwa kuwaua (wanyama hawa), ili kuondoa madhara ya makuffār - kama ambavyo inaruhusiwa kuwaua wanawake na watoto wao endapo watatumiwa kama ngao."[55]

Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (RahimahuLlāh) amesema. "Na 'Ulamā wameafikiana kuwa majeshi ya makuffār yakijikinga kwa kutumia mateka (wafungwa) wa Kiislam walio pamoja nao, na ikakhofiwa khatari kwa Waislam (wengine) endapo makuffār hawatapigwa – basi inaruhusiwa kuwapiga, hata kama itapelekea kuuawa kwa Waislam waliotumika kama ngao."[56]

---

[52] *"Minhāj At-Tālibīn"* (4/224)
[53] *"Qawā'id Al-Ahkām Fī Masālih Al-Anām"* (1/82).
[54] Zakariyyā Al-Ansārī, amefariki 926 AH.
[55] *"Fat'h Al-Wahhāb"* (2/301).
[56] *"Majmū' Al-Fatāwā"* 28/537-546, 20/52

Kwa hiyo hili ni kuhusiana na Muislam – inajulikana kwamba damu ya kāfir – hata ya wanawake na watoto wao – hailingani na damu ya Muislam. Kwa hiyo kama inaruhusiwa kumuua Muislam katika hali kama hiyo – basi kuwaua wanawake na watoto wa makuffār ni dhahiri kwamba inaruhusiwa na inafaa zaidi.

Na pia Ibn Qāsim amesema, "Amesema kwenye "Al-Insāf": Wakitumia Muislam kama ngao, basi haifai kumshambulia [kumpiga] – isipokuwa inapokhofiwa (kuwa ni khatari kubwa endapo kāfir hatapigwa), basi inafaa kuwapiga, hali ya kuwakusudia makuffār. Na hakuna ikhtilaf katika kufaa huku."[57]

TANBIHI MUHIMU:

Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (RahimahuLlāh) ameelezea:

Na ni lazima hapa kuzingatia suala muhimu: nalo ni kuwa kuna utofauti wa Hukm [Shari'ah] endapo makuffār watawatumia Waislam kama ngao, na endapo watawatumia wanawake wao na watoto wao wa kikafiri.

Hivyo ikiwa ngao ya kibinadamu iliyotumiwa ni Waislam, basi adui hatashambuliwa isipokuwa kwa haja muhimu – yaani endapo madhara ya kuwaacha / kutowashambulia makuffār ni makubwa zaidi kuliko kuwaua Waislam hao waliotumiwa kama ngao; mathalani, endapo makuffār watawaua Waislam wengi; au kama kutowashambulia makuffār kutashusha morali ya Waislam.

---

[57] *"Al-Hāshiyah 'Alā Ar-Rawdh"* 4/271

Lakini makuffār wakiwatumia wanawake wao na watoto wao kama ngao, basi hali hii si mbaya kama ile ya kwanza (iliyotanugulia). Inaruhusiwa kuwashambulia makuffār pamoja na (wanawake na watoto wao) ambao (kiasili) wamehifadhiwa, kama kuna haja yoyote ya kufanya hivyo – hata kama hitaji hilo halina natija sana; kwa sababu hifadhi iliyowekwa juu ya damu ya wanawake na watoto wa makuffār ni duni kuliko ile ya Muislam (yaani damu ya Muislam ni tukufu zaidi na imehifadhiwa)…

Kwa hiyo hali ya kwanza inaruhusiwa kwa haja maalumu [muhimu], ilhali ya pili inaruhusiwa kwa haja yoyote itakayojitokeza.

3) Itakapotumika Manjaniq [kombora]; inaruhusiwa kuwashambulia makuffār hata kama wanawake na watoto watauliwa katika shambulizi hilo. Na hali kadhalika katika zama hizi, Qiyās hicho hicho kinaweza kutumika katika kufaa kutumia silaha nzito kama mota, vifaru, ndege, mabomu, n.k.

Ibn Rushd (RahimahuLlāh) amesema, "Na *Fuqahā* wameafikiana juu ya matumizi ya makombora katika kushambulia ngome za makuffār, pasipo kujali ndani yake kuna wanawake na watoto wao; kutokana na Mtume صلى الله عليه وسلم kuwashambulia watu wa At-Tā'if kwa kutumia Manjaniq [catapult]."[58]

Na Ibn Qāsim [RahimahuLlāh], amesema kwenye Sharh yake, "Na inaruhusiwa kuwapiga makuffār kwa kutumia Manjaniq [makombora], hata kama watoto na wanawake na wazee ama vikongwe pamoja na watawa watauliwa bila kukusudia, kwa sababu ya Ijmā' juu ya ruhusa ya kuwatisha.

[58] *"Bidāyat Al-Mujtahid"* (1/385-386).

Ibn Rushd [RahimahuLlāh], amesema, 'Kwa mujibu wa Ijmā', imeruhusiwa kuwatisha [kwafanyia ugaidi] makuffār wa aina zote."[59]

4) Panapohitajika kuzizingira, kuziwasha, kuzichoma, kuzifukiza, kuzihilikisha kwa maji ngome [na manowari / meli] za makuffār, hata kama kutapelekea vifo vya wanawake wao na watoto wao.

Imām An-Nawawī (RahimahuLlāh) amesema, "Na inafaa [inaruhusiwa] kuwazingira makuffār kwenye ngome zao, na kuwagharikisha kwenye maji [kama wamo kwenye meli, mtumbwi, boti n.k], na kuwashambulia kwa moto na makombora, na kuwavamia wakati wa usiku kwa kuwashitukiza hali hawajui." Imām Ash-Sharbīnī (RahimahuLlāh) amesema kwenye Sharh yake ya nukuu ya An-Nawawī (RahimahuLlāh), "…na kuwashambulia kwa moto na makombora"- na hili pia linajumuisha kuvunja majumba [makazi] yao, na kuwatupia majoka na nge – hata kama kuna wanawake na watoto miongoni mwao."[60]

Imām Ibn An-Nahhās (RahimahuLlāh) amesema, "Inaruhusiwa kuwashambulia kwa kutumia makombora, moto, na kuwagharikisha kwenye maji [kama wamo kwenye meli zao] – hata kama kuna wanawake na watoto miongoni mwao. Lakini kama kuna mfungwa ama mfanyabiashara Muislam, ama Musta'man [mtu mwenye Ahad au Mkataba], basi ni Makrūh [inachukiza], labda pawe na natija."[61]

---

[59] *"Al-Hāshiyah 'Alā Ar-Rawdh"* (4/270)

[60] *"Mughnī Al-Muhtāj Sharh Al-Minhāj"* (9/72).

[61] *"Mashāri' Al-Ashwāq"* (2/1024). Zingatia namna ambavyo Imām (Rahimahulāh) hakusema kwamba ni Makrūh kuwashambulia makuffār endapo watakuwemo wanawake na watto wao – hata hivyo, ametaja jambo hili juu ya Wafungwa / wafanyabiashara wa Kiislam na Musta'man.

Imām Badr Ad-Dīn Al-'Aynī (RahimahuLlāh) amesema, "Na Hadīth ya Ibn 'Umar (RadhiyaLlāhu 'Anhu) [62] inathibitisha kuwa Waislam wanaruhusiwa kupanga njama dhidi ya maadui zao miongoni mwa mushrikīn kwa kitu chochote kinachovunja nguvu [ujasiri, ushujaa], kudhoofisha mikakati / njama zao, na kurahisisha ushindi wao dhidi yao - aidha iwe ni kuikata miti yao ya matunda, kutia sumu vyanzo vyao vya maji, na kuwadhibiti kwa kuwazingira. Na pia baadhi ya wale walioruhusu jambo hili ni watu wa Kūfah, Mālik, Ash-Shāfi'ī, Ahmad, Is'hāq, Ath-Thawrī, na Ibn Al-Qāsim. Na watu wa Kūfah wamesema 'miti yao inaweza kuchomwa moto, nchi zao zaweza kuteketezwa, na ardh yao kupandikizwa nge kwa makusudi kabisa, kama haiwezekani kuwatoa."[63]

KUWAUA KWA KUKUSUDIA

5) Wanawake na watoto wa makuffār wakiwapiga vita Waislam, basi ni ruhusa kuwaua, kuwashambulia kwa kuwakusudia.

"'Ulamā' hawajakhitilafiana juu ya kuwaua wale wapiganao miongoni mwa wanawake na wazee, na kwamba inafaa kuwaua. Na pia, watoto wenye uwezo wa kupigana na wanapigana; kadhalika wanauliwa."

Imām An-Nawawī (RahimahuLlāh) amesema, "'Ulamā' wameafikiana kuifanyia kazi Hadīth ya katazo la kuwaua wanawake na watoto wangali tu hawapigani – lakini wakipigana, basi Jumhūr ya 'Ulamā wamesema kuwa wanapaswa kuuliwa."[64]

---

[62]Anakusudia Hadīth ambayo Ibn 'Umar (RahimahuLlāh) amesimulia, "Mtume صلى الله عليه وسلم aliikata na kuichoma mitende ya Banī An-Nadhīr." Rejea "Fat'h Al-Bārī" (6/154).

[63] *"'Umdat Al-Qārī"* (14/270). Inadhihirika wazi kutokana na maeno yake kuwa uwepo wa wanawake na watoto hauvunji uhalali (ruhusa) wake.

[64] *"Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj"* (12/48).

Imām Ibn An-Nahhās (RahimahuLlāh) amesema, "Kwa mujibu wa Ash-Shāfi'ī, Mālik, Ahmad, na Abū Hanīfah imekatazwa kuwaua wanawake wa makuffār na watoto wao kama hawapigani – lakini wakipigana, wanauliwa."[65]

Ibn Al-Humām (RahimahuLlāh) anasema, "Na vilevile yeyote mwenye kupigana miongoni mwao (yaani wale ambao kiasili hawatakiwi kuuliwa), basi wanatakiwa kuuliwa ili kuondoa madhara yao, na kwa sababu jambo la Qitāl (kupigana, kuua) kwa Haqīqah (hakika, yaani hukm ya msingi ya Qitāl) linafaa. Na hapaswi kuuliwa mwendawazimu [kichaa], labda apigane, ambapo vile vile atauliwa. Kwa hiyo endapo mtoto na kichaa atapigana, basi watauliwa."[66]

Ibn 'Ābidīn (RahimahuLlāh) amesema, "Na hali kadhalika inaruhusiwa kuua bubu na kiziwi, na vilema wenye mkono mmoja tu, au mguu mmoja – kwa sababu wanaweza kuendelea kupigana wakiwa juu ya kipando (farasi, n.k); na hali kadhalika mwanamke anapaswa kuuliwa ikiwa anapigana."[67]

6) Pindi mmoja wao yeyote atakapowashajiisha [kuwahamasisha] wapiganaji wao, au kuwasaidia [kuwaunga mkono], au kuwakwaza [kuwa kikwazo kwa] Waislam – hapo inaruhusiwa kumuua.

Ibn Qudāmah Al-Maqdisī (RahimahuLlāh) anasema, "Akisimama mwanamke kwenye safu ya makuffār, au kwenye ngome zao, na akawakashifu Waislam, au akadhihirisha [akafunua] uchi wake [ili kuleta fitnah] – basi ni ruhusa kumpiga. Kwani imesimuliwa kutoka kwa 'Ikrimah (RadhiyaLlāhu 'Anhu),

---

[65] *"Mashāri' Al-Ashwāq"* (2/1023).
[66] *"Sharh Fat'h Al-Qadīr"* (5/203).
[67] *"Hāshiyat Ibn 'Ābidīn"* (3/225).

"Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم alipowazingira watu wa At-Tā'if, alijitokeza mwanamke na akaudhihirisha mwili wake ukiwa uchi. Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم akaamuru, "Mpigeni!" Mwanamke wa Kiislam akampiga [akamshambulia]." Na hili halikuwa kosa kwake. Na ni ruhusa kutazama uchi wake - katika hali kama hiyo – kwa sababu ni wajib kuangalia shabaha. Na vile vile, inaruhusiwa kumpiga yeyote ambaye (kwa asili) amehifadhiwa kuuliwa , kama vile mtoto au mzee/kikongwe na mfano wake – endapo (w)atawaandalia mishale maadui, wakawapatia maji ya kunywa, au wakawahamasisha kupigana; kwa sababu watazingatiwa kuwa ni kama wapiganaji."[68]

7) Wanaporitadd, ni wajib kuwaua *Murtaddin* wote, hata kama ni wanawake.

Al-Hāfidh Ibn Hajar (RahimahuLlāh) anasema, "Na (Ibn 'Abbās) amesimulia, "Na mwanamke *murtadd* anauliwa, na Abū Bakr (RadhiyaLlāhu 'Anhu) wakati wa *Khilāfah* yake alimuua mwanamke aliyeritadd, na Maswahabah wote waliafiki, hakuna hata mmoja wao aliyemkatalia…" Kwa sababu kāfir wa asili anaweza kufanywa mtumwa na akawa mali ya *Mujāhidīn*, lakini mwanamke murtadd hawezi fanywa mtumwa, kwa hiyo anapaswa kuuliwa. Na katika Hadīth ya Mu'ādh (RadhiyaLlāhu 'Anhu) alipotumwa na Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم kwenda Yemen, kuna maneno, "Mtu yeyote atakayeritadd katika Uislām, mlinganieni arejee [atubie]. Akirejea (mwacheni), asiporejea, mpigeni shingo yake. Na mwanamke yeyote atakayeritadd katika Uislām, mlinganieni arejee. Akirejea (mwacheni), asiporejea, mpigeni shingo yake." Na *sanad* ya Hadīth hii ni *Hasan*.

[68] "Al-Mughnī" (10/504).

Na ni dalili ya wazi kuhusu jambo lenye ikhtilaf – kwa hiyo ni wajib kurejea kwenye Hadith hii na (na kuifanyia kazi)."[69]

Ibn Qudāmah Al-Maqdisī (RahimahuLlāh) amesema, "Na (Ahmad Ibn Hanbal) amesema, "Mwenye kuukana Uislām, miongoni mwa wanaume na wanawake, naye amebaleghe [70] na yuko timamu – hupewa siku tatu. Wakirejea kwenye Uislām (wanaachwa), la si hivyo, wanapaswa kuuliwa…" Hakuna tofauti kati ya mwanamke na mwanaume katika ulazima wa kuwaua. Hili limesimuliwa kutoka kwa Abū Bakr (RadhiyaLlāhu 'Anhu) na 'Alī (RadhiyaLlāhu 'Anhu). Na huu ndio msimamo wa Al-Hasan Al-Basrī, Az-Zuhrī, Ibrāhīm An-Nakh'ī, Mak'hūl, Hammād, Mālik, Al-Layth, Al-Awzā'ī, Ash-Shāfi'ī, na Is'hāq."[71]

8) Wanapomlaani [kumkashifu] Mtume صلى الله عليه وسلم , au kukashifu kitu chochote kinachobeba nembo ya Uislām [mathalani Mus'haf, Ka'bah, n.k] – ni ruhusa kuwaua hata kama ni wanawake na watoto [72] wa makuffār.

Allāh (Ta'ālā) anasema,

"Na wakivunja viapo vyao baada ya kuahidi kwao, na wakatukana Dīn yenu, basi piganeni na waongozi wa ukafiri. Hakika hao hawana viapo vya kweli. Huwenda (kwa hayo) wakaacha."[73]

---

[69] *"Fat'h Al-Bārī"*, kwenye *"Kitāb Istitābat Al-Murtaddīn"*. Na ni wachache tu ndiyo waliokinzana na hukm hii ya kufaa kuwaua wanawake walioritadd, wakidai kuwa katazo la ujumla la kuwaua wanawake na watoto wa kuffār hapa pia linatumika. Imām Ibn Hazm (Rahimahullāh) amewaambia wao kwenye chake *"Kitāb Al-Jihād"* katika *"Al-Muhallā"*, "Waangamie wenye madai haya pamoja na wenye kuwaunga mkono!"

[70] Salaf wamewaengua watoto katika hili.

[71] *"Al-Mughnī"* (10/74).

[72] Lakini watoto wao – kuna Shart kwamba wanatakiwa kuwa na 'Aql – ufahamu juu ya kile wanachokiongea na kutenda.

[73] At-Tawbah: 12

Al-Hāfidh Ibn Kathīr (RahimahuLlāh) amesema akiisheresha Aayah hiyo hapo juu, "Na kutokana na Aayah hii, inafahamika kuwa yeyote mwenye kumtukana Mtume صلى الله عليه وسلم, au akaikashifu Dīn ya Uislām, basi mtu huyo anapaswa kuuliwa."[74]

Na Ibn 'Abbās (RadhiyaLlāhu 'Anhu) amesimulia, "Kipofu mmoja alikuwa na mke [75] aliyekuwa akimkashifu Mtume صلى الله عليه وسلم. Akamkataza, lakini hakuacha; akamkemea, lakini akendelea. Hivyo siku moja usiku, akaanza kumkashifu na kumtukana Mtume صلى الله عليه وسلم. Mume akachukua hanjar [sime] akamchoma tumboni mpaka alipomuua. Mtoto akaja kwake [mama yake], na damu ilikuwa imetapakaa kwenye kila kitu kilichokuwepo pale. Hivyo, ilipofika asubuhi Mtume صلى الله عليه وسلم akapashwa khabari [juu ya mauaji haya]. Akakusanya watu na akatangaza, "Allāh amenifahamisha kwamba [kuna] mwanaume ametenda jambo hili. Ninahaki juu yake! Je, hatosimama?" Akasimama kipofu, akapita miongoni mwa watu, akitetemeka, mpaka akakaa mbele ya Mtume صلى الله عليه وسلم. Akasema, "Ewe Mjumbe wa Allāh! Mimi ndiye mumewe, alikuwa akikulaani na kukukashifu; nami nilimkataza, lakini aliendelea; nikamzuia, lakini hakukoma. Basi, nikachukua hanjar yangu, nikamchoma tumboni mpaka nikamuua." Mtume صلى الله عليه وسلم akajibu, "*Balā!* Nyote shuhudieni kuwa damu yake haikuwa na thamani."[76]

Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (RahimahuLlāh) ameelezea tukio hili, na kusema, "Na Hadīth hii ni dalili inayothibitisha ruhusa ya kumuua yeye kutokana na kumkashifu Mtume صلى الله عليه وسلم ; na pia hii ni dalili ya [kufaa] kumuua *Dhimmī*."[77]

---

[74] "Tafsīr Al-Qur'ān Al-'Adhīm" (2/352).

[75] Ibn Taymiyyah (Rahimahullaah) kwenye "As-Sārim Al-Maslūl" amefafanua kuwa mwanamke huyu alikuwa ni Dhimmiyyah wa Kiyahudi.

[76] "*Sahīh Abī Dāwūd*" (3665), na "*Sunan An-Nasā'ī*".

[77] "*As-Sārim Al-Maslūl 'Alā Shātim Ar-Rasūl*" (62).

Pia amesimulia, "Wakati 'Umayr Ibn 'Adiyy Al-Khatamī (RahimahuLlāh) aliposikia kashfa aliyoitoa 'Asmā Bint Marwān [Al-Yahūdiyyah], alisema, "Ee Allāh! Una kiapo juu yangu! Ukimrejesha Madīnah Mjumbe wa Allāh, kwa hakika nitamuua mwanamke huyu!" Na Mjumbe wa Allaah صلى الله عليه وسلم kwa wakati huo alikuwa Badr.

Kwa hiyo Mtume صلى الله عليه وسلم aliporejea, 'Umayr alimwendea Asmā usiku wa manane, na akaingia nyumbani kwake hali ya kuwa baadhi ya watoto wake walikuwa wamelala wakiwa wamemzunguka – na mmoja alikuwa ananyonyeshwa. Akamwondoa kwa mikono yake mtoto aliyekuwa ananyonyeshwa, na akamdunga panga Asmā' kwenye kifua chake mpaka likatokezea mgongoni. Kisha akaondoka, akaswali swalah ya Fajr pamoja na Mtume صلى الله عليه وسلم. Hivyo, baada ya Mtume صلى الله عليه وسلم kumaliza swalah, akamtazama 'Umayr na akamwambia, "Je, ulimuua Bint Marwān?" Akajibu, "Ndiyo, nimkose baba yangu Ewe Mjumbe wa Allāh!" Na 'Umayr aliogopa kwamba amemkosea Mtume صلى الله عليه وسلم kwa kumuua mwanamke huyo, akasema, "Je, nitoe kitu chochote kwa kumuua yeye, Ewe Mjumbe wa Allāh?" Mtume صلى الله عليه وسلم akajibu, "Hakuna hata mbuzi wawili watapigana kwa sababu yake!"

Mara tu 'Umayr aliposikia maneno haya kutoka kwa Mtume, akasema,"Tafadhali! Waambie jambo hili wale waliokuzunguka."

Mtume صلى الله عليه وسلم akasema, "Ikiwa yeyeto miongoni mwenu anataka kumtazama mtu aliyemnusuru Allāh na Mjumbe wake, pasi na kuonekana – basi mtazameni 'Umayr Ibn 'Adiyy." 'Umar Ibn Al-Khattāb (RadhiyaLlāhu 'Anhu) akasema, "Mtazameni kipofu huyu aliyemtii Allāh kwa siri!" Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم akasema, "Usimwite kipofu! Hakika yeye ni mtu mwenye uoni!"

Kwa hivyo baada ya ‘Umayr (RadhiyaLlāhu ‘Anhu) kurudi, akawakuta watoto wake wakimzika; walipomwona, wakamfuata na kumuuliza, “Ewe ‘Umayr! Wewe ndiye uliyemuua?”

Akajibu kwa kusema, “Ndiyo! Basi nipangie njama, nyote, wala msinipe muhula! [78] Kwani naapa kwa yule ambaye mkononi mwake uko uhai wangu! Lau wote mngesema alichokisema – basi ningewashambulia nyote kwa upanga wangu mpaka aidha nife au nyote mfe!”[79]

9) Wanapokuwa ni viongozi wa watu wao, inaruhusiwa kuwaua, hata wakiwa wanawake na watoto, watoto wa kifalme - wa kike ama wa kiume, wachawi wa kiume ama wa kike,

Allāh Ta’ālā anasema:

“…basi piganeni na waongozi wa ukafiri.”[80]

Imām Al-Mubārakfūrī (RahimahuLlāh) anasema, “[Akimnukuu Ibn Al-Humām] ‘Na mtoto wa kike wa mfalme anauliwa hata kama hapigani vita, na hali kadhalika mtoto wa kiume wa mfalme [As-Sabiyy Al-Malik], na pia mfalme aliyetimamu. Na hivi ni kwa kuwa kuwaua wao kunavunja morali ya maadui, kama ilivyotajwa kwenye *“Al-Mirqāt Al-Masābīh”* [cha Al-Mullā ‘Alī Al-Qārī].’ Nasema: Baadhi ya maneno ya Ibn Al-Humām yana hekima ndani yake – basi zingatieni jambo hili.”[81]

---

78 Hūd: 55

79 *“As-Sārim Al-Maslūl ‘Alā Shātim Ar-Rasūl”* (95-98). Ibn Taymiyyah (RahimahuLlāh) kisha amesema kuwa vijana wake walikuwa wengine ni wadogo (sighār) na wengine wakubwa (kibār). Kwa hiyo hili linamaanisha kwamba kama vijana wake wangemlaani Mtume صلى الله عليه وسلم wangetakiwa kuuliwa pia. Na Al-Khattābī (RahimahuLlāh) amesema kuhusu Ibn As-Sayyād Al-Yahūdī - kwamba haukuwa ujana wake ndio uliomzuia Mtume صلى الله عليه وسلم kumruhusu ‘Umar (RadhiyaLlāhu ‘Anhu) kumuua yeye – lakini kwa sababu alikuwa chini ya mkataba. Na hili linatiliwa nguvu ya riwaya ya Hadīth iliyomo kwenye *Sharh As-Sunnah*, “Kama ni yeye [yaani Dajjāl], basi wewe si muuaji wake – bali ‘Īsā Ibn Maryam ndiye mwenye kumuua. Na kama siye, basi hauruhusiwi kumuua mtu miongoni mwa watu wenye mkataba.”

80 At-Tawbah: 12

81 *“Tuhfat Al-Ahwathī”*, katika “Kitāb As-Siyar”.

Ibn ʻĀbidīn (RahimahuLlāh) amesema, "Na kiongozi / mtawala mwanamke anapaswa kuuliwa hata kama hapigani, na ni hukm hiyo hiyo kwa mtoto wa kiume wa mfalme. Nalo ni kwa kuwa kumuua kiongozi wao kutavuruga morali yao."[82]

10) Makuffār wanapovunja mkataba wao, Imām anaweza kuchagua kuwaua wote, wakiwemo wanawake wao na watoto wao, au kuwaacha baadhi [ya sehemu] yao.

Imām An-Nawawī (RahimahuLlāh) anasema katika sura iitwayo, "Sura: Ruhusa ya kuwapiga vita wale waliokhini mkataba wao – na kumweka kiongozi mwadilifu kutoa fatwa [yaani hatma] juu ya watu wa mji [waliofanya khiyana].[83]

"Na hiki ndicho kilichowatokea Banū Quraydhah. Mtume صلى الله عليه وسلم alimwambia Sa'd Ibn Mu'ādh (RadhiyaLlāhu ʻAnhu), "Toa hukm juu yao [yaani Banū Quraydhah], Ewe Sa'd!" Sa'd akajibu, "Allāh na Mjumbe wake wana haqq zaidi ya kuhukumu." Mtume صلى الله عليه وسلم akasema, "Hakika Allāh amekuamuru uwahukumu!"[84] Na Sa'd (RadhiyaLlāhu ʻAnhu) akahukumu kwamba wanaume wauliwe, na mali zao, wanawake, na watoto wagawanywe miongoni mwa Waislam."[85]

Ibn Hajar (RahimahuLlāh) amesema, "Na Mtume صلى الله عليه وسلم aliwaua baadhi ya makuffār siku ya Badr, na wengine akachukua fidia, na wengine akawaacha huru; na vile vile aliwaua (kila mwanaume wa) Banū Quraydhah; na aliwaacha huru Banū Al-Mustaliq; na alimuua Ibn Khatal pamoja na wengine huko Makkah, na wengine walobaki akawaacha huru; na alimfanya mtumwa Hawāzin; na akamwacha huru Thumāmah Ibn Uthāl.

---

[82] *"Hāshiyat Ibn ʻĀbidīn"* (3/225).
[83] *"Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj"* (12/92).
[84] *"Fat'h Al-Bārī"* (7/412).
[85] *"Fat'h Al-Bārī"* (7/329, 411-414), na *"Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj"* (12/92-93).

Kwa hiyo yote haya yanathibitisha kwamba kauli ya Jumhūr ya 'Ulamā ndiyo iliyo sahihi zaidi – kwamba hukm iko juu ya Imām."[86]

Na Al-Mubārakfūrī (RahimahuLlāh) amesema, "Na katika tukio hili (la Sa'd Ibn Mu'ādh na Banū Quraydhah) kuna dalili kwamba inaruhusiwa kuwapa nafasi maadui kuchagua mtu miongoni mwa Waislam ili kuwahukumu wao hukm itakayofaa – aidha iwe hukm ya kuuliwa au kuchukuliwa mateka."[87]

Ibn Hazm (RahimahuLlāh) amesema, akiisherehesha Hadīth: "Ilifikia siku ya Quraydhah kwamba kila aliyefikia baleghe, alichinjwa [aliuliwa]." Ibn Hazm anasema, "Huu ulikuwa ni ujumla kutoka kwa Mjumbe wa Allāh kwamba hakumwacha (hai yeyote) miongoni mwao, dhalimu, au mkulima au mfanya biashara au mzee, na hii ni *Ijmā'* sahih kutoka kwake."[88]

Imām Az-Zayla'ī (RahimahuLlāh) anasema, "Kwa hiyo kama inaruhusiwa kuwaua watoto wa mushrikīn kwa ajili ya Maslahah ya Waislam – basi kuwaua watu wazima wao inafaa zaidi, ikiwa kuna faida ya kufanya hivyo – mathalani kama wakiwa wafalme. Lakini kama hakuna manufaa [faida], basi wasiuliwe labda kama wanapigana – ambapo watauliwa ili kuondoa madhara yao."[89]

---

86 "*Fat'h Al-Bārī*" (6/152).

87 "*Tuhfat Al-Ahwathī*", katika "Kitāb As-Siyar".

88 "*Al-Muhallā*" (7/299)

89 "*Tabyīn Al-Haqā'iq*", katika "Kitāb As-Siyar". Kwa hivyo lililo bayana ni kuwa sababu iliyopelekea wanawake na watoto wa Banū Quraydhah kuachwa huru, ni kwa sababu kulikuwa na Maslahah katika kuwaacha hai – yaani kuwafanya watumwa. Na kuwaua wao kungekuwa ni kuharibu kitu chenye thamani. Lakini Az-Zayla'ī (RahimahuLlāh) anabainisha – kwamba kama kwa hakika kuna maslahah katika kuwaua wanawake na watoto wa makuffār – maslahah yatakayokuwa makubwa zaidi kuliko kuwafanya watumwa – basi yafaa kuwaua.

11) Makuffār wanapowashambulia wanawake, watoto, na wazee wa Kiislam – ni ruhusa katika hali kama hii kuwafanyia sawa sawa wanawake , watoto, na wazee wa makuffār.

Kwani Allāh (Ta'ālā) amesema:

"Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na wachaji-Allāh."[90]

"Na ambao wanapofanyiwa jeuri hujitetea [hulipiza Qisās]. Na malipo ya uovu ni uovu mfano wa huo, lakini mwenye kusamehe na akasuluhisha, basi huyo malipo yake yapo kwa Allāh. Hakika Yeye hawapendi wenye kudhulumu. Na wanaojitetea baada ya kudhulumiwa, hao hapana njia ya kuwalaumu. Bali lawama iko kwa wale wanao dhulumu watu na wafanyao jeuri katika nchi bila haki. Hao watapata adhabu iliyo chungu. Na anayesubiri na akasamehe, hakika hayo ni katika mambo ya kuazimiwa."[91]

"Na mkilipiza (maadui zenu, Enyi Waumini wa Tawhiyd ya Allāh), basi lipizeni sawa na vile mlivyo adhibiwa. Na ikiwa mtasubiri, basi ni bora zaidi kwa wanao subiri."[92]

Na kauli za Wanachuoni zitahudhurishwa baadaye kwenye kitabu hiki, zikiwa na dalili na ufafanuzi zaidi.

---

[90] Al-Baqarah: 194
[91] Ash-Shūrā: 39-43
[92] An-Nahl: 126

Hitimisho:

Hizi ni baadhi ya hali [mazingira] zilizovuliwa kwenye katazo la ujumla la kuwaua wanawake na watoto wa makuffār; miongoni mwa hali hizi, inaruhusiwa wakati fulani kuwaua kwa makusudi, na pia pasipo kukusudia – alimuradi tu kuna Maslahah [manufaa (kwa kufanya hivi, yatakayokuwa makubwa zaidi ya manufaa ya kuwafanya wao watumwa)] kwa Waislam na Mujāhidīn katika kufanya hivyo.

Kwa hiyo yote haya yanathibitisha kuhifadhiwa [ʻIsmah] kwa damu kuna mpaka – si kama katazo la uzinifu na Liwatw na mfano wake, ambayo yamekatazwa [moja kwa moja] bila mpaka. Bali - Sharī'ah ya Kiislām imehalalisha damu ya wanawake wao na watoto wao katika hali hizi. Kwa hiyo hili linadhihirisha makosa ya wale wanaodai kuwa hifadhi / kinga [ʻIsmah] yao haina mpaka [ni ya moja kwa moja] na inalindwa / haivunjwi kwa hali zote.

SURA 04

UFAHAMU WA SALAF KUHUSIANA NA KULIPIZA QISĀS SAWA KWA SAWA.

Si jambo la ajabu kwamba inafaa [inaruhusiwa] kufanya jambo kwa Qisās, jambo ambalo vinginevyo linakatazwa katika hali ya kawaida.

"Mwezi mtakatifu kwa mwezi mtakatifu, na vitu vitakatifu vimewekewa Qisās. Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni." [93]

Imām At-Tabarī (RahimahuLlāh) anasema wakati akisherehesha Aayah hii, "Hii inamaanisha (kwamba Allāh anasema)… kwa sababu nimeviwekea Qisās vitu vitakatifu – kwa hiyo mushrikīn yeyote atakayeuhalalisha [kuvunja] utukufu wa Al-Masjid Al-Harām – Enyi Mu'minīn – basi nanyi kadhalika uhalalisheni (Istihlāl)."

Na tutataja kauli chache za 'Ulamā' wa Salaf kuhusiana na vitu vitakatifu – lakini vinaruhusiwa katika hali ya kulipiza Qisās.

1) Katazo la kupigana vita ndani ya miezi mitukufu.

"Mwezi mtakatifu kwa mwezi mtakatifu, na vitu vitakatifu vimewekewa Qisās. Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na *Al-Muttaqūn*."[94]

Imām Al-Qurtubī (RahimahuLlāh) amesema ndani ya Tafsīr yake kwenye sharh ya Aayah hii, "Na imesimuliwa kutoka kwa Al-Hasan kwamba mushrikīn walimwambia Mtume صلى الله عليه وسلم ,

[93] Al-Baqarah: 194

[94] Al-Baqarah: 194

“Je, umekatazwa kupigana ndani ya miezi mitukufu?” Mtume akajibu صلى الله عليه وسلم, “Ndiyo.” Basi mushrikīn wakapanga njama ya kupigana ndani ya miezi hiyo - hapo Allāh akateremsha Aayah hii. Na maana yake ni kuwa – wakijihalalishia wenyewe kupigana (ndani ya miezi mitukufu) – basi nayi pia piganeni nao.”

2) Katazo la kupigana ndani ya Al-Masjid al-Harām.

Allāh anasema kuhusu Al-Masjid al-Harām,

“Na mwenye kuingia humo anakuwa katika amani.”[95]

Na amesema:

“Wala msipigane nao kwenye Al-Masjid Al-Harām (Msikiti wa Makkah), mpaka (kwanza) wakupigeni huko. Wakikupigeni huko, basi nanyi pia wapigeni. Na hivi ndivyo yalivyo malipo ya makafiri.”[96]

Al-Hāfidh Ibn Kathīr (RahimahuLlāh) anasema ndani ya Tafsīr yake ya Aayah hii, “Msianze kuwapiga makuffār ndani ya Al-Masjid Al-Harām – labda wakikupigeni – hapo mna haki ya kupigana nao.”[97]

3) Katazo la Kukata-kata maiti.

Ibn Taymiyyah (RahimahuLlāh) amesema, “Lakini kukata-kata maiti, hili limekatazwa, isipokuwa kwa ajili ya kulipiza Qisās. Na kama ambavyo ‘Imrān Ibn Husayn amesimulia:

---

[95] Āl ‘Imrān: 97

[96] Al-Baqarah: 191

[97] Na Shaykh ‘Abdul-‘Azīz Al-Jarbū’ (fakaLlāhu Asrahu) anasema, “Allāh ametukataza sisi kupigana nao ndani Al-Masjid Al-Harām kwa hukm ya jumla – na inategemeana na hali walivyoanza kutupiga vita humo.”

"Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه و سلم hakutunasihi sisi, isipokuwa pia ametunasihi sisi juu ya upole, na alitukataza sisi kukata-kata maiti." Na hata makuffār, tunapopigana nao – hatuwakati-kati, wala hatukati masikio yao, wala kuwapasua matumbo yao – labda wakitufanyia hivyo, hapo twaweza nasi kuwafanyia kama walivyotufanyia sisi."[98]

Na ilikuwa ni kuhusu kukata-kata miili ndipo Allāh alipoteremsha [99],

"Na mkilipiza lipizeni sawa na vile mlivyoadhibiwa."[100]

4) Katazo la kuadhibu kwa moto.

Kutoka kwa Abū Hurayrah (RadhiyaLlāhu 'Anhu) Mtume wa Allaah صلى الله عليه وسلم amesema, "Na kwa hakika, hakuna mwenye kuadhibu kwa moto isipokuwa Allāh."[101]

Al-Bukhārī anataja Hadīth ifuatayo kwenye Sura, "Je, Mushrik akimchoma moto Muislam, naye anachomwa moto?"

Na Anas Ibn Mālik (RadhiyaLlāhu 'Anhu) amesimulia, "Baadhi ya watu wa kabila la 'Ukl na 'Uraynah walifika Madīnah kukutana na Mtume na wakasilimu, wakasema, "Ewe Mjumbe wa Allāh! Sisi ni wafugaji (mabedui) na si wakulima (washamba)." Walikuta kwamba hali ya hewa ya Al-Madīnah si rafiki kwao. Mtume akaamrisha wapatiwe ngamia wa maziwa na mchungaji na akawaamuru waende nje ya Al-Madīnah, wakanywe maziwa ya ngamia na mkojo wake (kama dawa). Basi wakatoka, na walipofika Al-Harrah, *wakaritadd* baada ya kuukubali kwao Uislām, na wakamuua mchungaji wa Mtume, na wakawaswaga [wakaondoka nao] ngamia.

---

[98] *"Majmū' Al-Fatāwā"* (28/314).
[99] *"Tafsīr Al-Qur'ān Al-'Athīm"* (2/653) and Al-Qurtubī (10/132).
[100] An-Nahl: 126
[101] *"Fat'h Al-Bārī"* (6/149-150).

Khabari hizi zilipomfikia Mtume, akawatuma watu kwenda kuwatafuta mabedui hao. (wakakamatwa na wakaletwa mbele ya Mtume). Mtume akatoa amri juu yao. Hivyo walipigwa mhuri wa chuma kwenye macho yao na wakakatwa-katwa mikono yao na miguu yao, na wakaachwa hapo Al-Harrah mpaka wakafa wakiwa katika hali yao hiyo."[102]

Al-Bājī (RadhiyaLlāhu 'Anhu) ameelezea kuhusu tukio hili akisema, "[Murtaddin hawa] Waliwafanyia hivyo wachungaji. Hivyo kwa hali kama hii inaruhusiwa kumwadhibu kwa moto mtu aliyemwadhibu [Muislam] kwa moto – kwa mujib wa kanuni ya Qisās."[103]

---

[102] *"Sahīh Al-Bukhārī"* (2/546, # 1430) na *"Sahīh Muslim"* (3/1296, # 1671).

[103] *"Al-Muntaqā Sharh Al-Muwatta'"* (3/172). Inapaswa kusemwa kuwa baadhi ya Salaf walichukizwa moja kwa moja na kuadhibu kwa moto, kama alivyosema Ibn Hajar (RahimahuLlāh), "Na Salaf wamekhitilafiana kuhusu kuunguza (kuchoma moto) - 'Umar na Ibn 'Abbās pamoja na wengine walichukizwa nalo, iwe aidha kwa kuritadd kwao, au vita (dhidi ya Allāh), au hata Qisās. Na liliruhusiwa na 'Alī na Khālid Ibn al-Walīd pamoja na wengine." [*Fat'h Al-Bārī* 6/150]. Na Ash-Shawkānī amesema , "Na kwa hakika Abū Bakr (RadhiyaLlaahu 'Anhu) aliwachoma moto watu na Maswahabah wakishuhudia; na Khālid Ibn Al-Walīd aliwachoma moto watu miongoni mwa Murtaddin, hali kadhalika 'Alī [naye alifanya hivyo]." [*Nayl Al-Awtār* 7/250]. Na Ibn Taymiyyah amesema, "Imesimuliwa kutoka kwake ('Alī) kwa *Isnad Hasan* kwamba aliwachoma wazushi [watu wa Bid'ah]." [*Majmū' Al-Fatāwā* 8/474]. Na panaweza kuulizwa kuwa 'Alī, Abū Bakr, na Khālid hawakuifahamu Hadīth inayokataza matumizi ya moto katika kuadhibu – lakini hii ni hoja mbovu. Kwa sababu imesimuliwa kuwa Ibn 'Abbās (RadhiyaLlāhu 'Anhu) alisema kuhusu 'Alī (RadhiyaLlāhu 'Anhu) kuwachoma moto Murtaddin, "Ingekuwa ni amri yangu, nisingewachoma moto kwa sababu ya amri ya Mtume صلى الله عليه وسلم "Asiadhibu mmoja wenu kwa moto, kwani Allāh ndiye mwenye kuadhibu kwa moto." [*"Sahih Al-Bukhārī"* 6/2537]. Na hoja hii ya Ibn 'Abbās (RadhiyaLlāhu 'Anhu) ilipomfikia 'Alī (RadhiyaLlāhu 'Anhu), hakuukubali ufahamu wake wa Hadīth (kwamba imeharamishwa katika hali zote) – na akabakia kwenye msimamo wa kusihi kwa kitendo chake cha kuwachoma moto *Murtaddin*, na akasema kuhusu kauli ya Ibn *'Abbās* (RadhiyaLlāhu 'Anhu), "Ole wake Ibn 'Abbās!" [*Ad-Dāraqutnī* 3/108, "*Musnad* Ahmad" 1/282, *"Musannaf 'Abdur-Razzāq"* 5/213]. Na imepokewa na 'Abdur-Razzāq kuwa, "Khālid alipowachoma *Murtaddin*, 'Umar (RadhiyaLlāhu 'Anhu) alimwambia Abū Bakr (RadhiyaLlāhu 'Anhu), "Je, utamkubalia yeye kuadhibu kwa adhabu ya Allāh?" Abū Bakr (RadhiyaLlaahu 'Anhu) akajibu, "Sitauficha upanga ambao Allāh ameudhihirisha dhidi ya kuffār."

5) Katazo la kuharibu mazao na miti.

Kuhusu jambo hili Allāh anasema, "Na anapoondoka (kwako Ewe Muhammad) hufanya bidii katika ardh ili afisidi humo na aangamize mimea na vizazi. Na Allāh hapendi ufisadi."[104]

Na Abū Bakr (RadhiyaLlāhu 'Anhu) aliyaambia majeshi yake, "Msikate mti, wala msifisidi (ardh), wala msiharibu zao."[105]

Ibn Qudāmah (RahimahuLlāh) amesema, "Na miti ya makuffār haipaswi kukatwa, na mazao yao hayapaswi kuchomwa – isipokuwa wakifanya hivyo kwenye ardhi yetu – basi nao watafanyiwa kama hivyo, ili waache (kufanya hivyo tena)… Na kimsingi mazao na miti imegawanywa namna tatu.

a) **Ile iliyowajib kuangamizwa** – mathalani ile iliyo karibu na ngome yao, na ni kikwazo katika kupigana na maadui, au inawakwamisha Waislam (katika kuwashambulia maadui), au kuna haja ya kuukata ili kupanua njia [barabara], au kurahisisha mapigano, au kukarabati barabara, au kuficha kombora, au mambo mengine mfano wa haya; au makuffār wakiharibu [miti na mazao] yetu, basi nasi tutafanya sawa sawa juu [ya miti na mazao] yao – ili wakome kufanya hivyo; na hili linaruhusiwa bila khitilaf yoyote tuijuayo.

b) **Miti au mazao ambayo yatawadhuru Waislam endapo itakatwa ama kuangamizwa** – kutokana na Waislam kunufaika na uwepo wake, kutumia kivuli chake, na kula matunda yake na chakula chake – ambapo ni desturi, na haisababishi uadui ama chuki baina ya makuffār na Waislam. Kwa hiyo endapo tutaikata miti yao na kuharibu mazao yao, nao lazima wata haribu yetu – kwa hiyo jambo hili haliruhusiwi kutokana na madhara yake makubwa kwa Waislam.

---

[104] Al-Baqarah: 205

[105] "Al-Mughnī" (9/289), "Al-Mabsūt" (10/31), na "Al-Muhallā" (7/294).

c) **Jambo lolote kinyume na vigawanyo hivi viwili** – ambalo aidha haliwanufaishi Waislam wala haliwadhuru wao – isipokuwa linawachukiza na kuwadhuru makuffār. Kuhusu hili kuna rai mbili:

i) **Haliruhusiwi** kutokana na Hadīth ya Abū Bakr (RadhiyaLlāhu 'Anu), na vile vile imesimuliwa kwa njia ambayo ni *Marfū'* kwa Mtume صلى الله عليه وسلم . Na pia kwa sababu ni uharibifu usio na natija, kwa hiyo haifai, kama ilivyo kuua wanyama [bila sababu yoyote, hairuhusiwi]. Na huu ni msimamo wa Al-Awzā'ī na Al-Layth na Abū Thawr.

ii) **Inaruhusiwa**, na huu ni msimamo wa Mālik, Ash-Shāfi'ī, Is'hāq, na Ibn Al-Munthir."

Mwisho wa nukuu ya Ibn Qudāmah Al-Maqdisī (RahimahuLlāh).[106]

Kwa hiyo hizi ni baadhi ya hali chache ambazo Salaf wamesema kuwa katazo la ujumla linaondoshwa kwenye hali ya *Qisās*. Na baadhi ya Salaf wakafikia khatua ya kuruhusu hata vitu ambavyo ni kufr – mathalani *Sihr* [uchawi].

Kwenye Tafsīr ya Aayah ifuatayo, "Hakika Allāh anaamrisha *Al-'Adl* (uadilifu) na *Al-Ihsān* na kuwapa (msaada) jamaa wa karibu: na anakataza *Al-Fahshā'* na *Al-Munkar* na *Al-Baghy*. Anakuwaidhini ili huwenda mkapata kukumbuka."[107]

Imām Al-Qurtubī (RahimahuLlāh) anasema, "Na hivi ndivyo Mtume صلى الله عليه وسلم alivyowafanya Mayahudi waliomwekea uchawi - ingawa Mtume صلى الله عليه وسلم alikuwa na haki ya kulipiza Qisās sawa sawa dhidi yao kutokana na kauli ya Allāh,

---

[106] "*Al-Mughnī*" (10/509).
[107] Al-Nahl: 90

"Na mkilipiza lipizeni sawa na vile mlivyoadhibiwa."[108]

Lakini alikhiyari kusamehe kutokana na kauli ya Allāh,

"Lakini atakaye samehe na akasuluhisha, basi ujira wake uko Allāh."[109]

Mwisho wa nukuu ya Imām Al-Qurtubī (RahimahuLlāh).

Ingawa hili ni kinyume wazi kabisa – kutokana na ukweli kwamba Kufr hairuhusiwi isipokuwa katika hali ya *Ikrah* – lakini licha ya ukweli huu, hili linaonyesha namna Salaf walivyozifahamu Aayah hizi za *Qisās*. Na kwaa hakika – tofauti na uchawi – mauaji ya wanawake na watoto yako mbali na *kufr* – na yanaruhusiwa katika hali nyingi – basi ni vipi pasemwe kuwa Aayah za *Qisās* haziwezi kutekelezwa juu ya wanawake na watoto wa makuffār- licha ya kuwa makuffār wanawaua wanawake wetu na watoto? Na *Jumhur* ya 'Ulamā imeafikiana juu ya hili - Imām Ash-Shawkānī (RahimahuLlāh) amesema, "Na Aayah ya Allāh: "Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake."[110]

"Na mkilipiza, basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[111]

"Basi anayekushambulieni nanyi mshambulieni kwa kadiri ya alivyokushambulieni."[112]

Bila shaka, dalili madhubuti zinazokataza mali, damu, na utukufu wa mwanadamu kwa ujumla, zimewekewa mpaka na Aayah hizi tatu."[113]

---

108 An-Nahl: 126
109 Ash-Shūrā: 39-43
110 Ash-Shūrā: 40
111 An-Nahl: 126
112 Al-Baqarah: 194
113 *"Nayl Al-Awtār"* (6/39)

Na kama Imām An-Nawawī (RahimahuLlāh) alivyoelezea Hadīth ya As-Sa'b, akisema, "Na hii inamaanisha kuwa Mtume صلى الله عليه وسلم aliulizwa kuhusu hukm ya wanawake na watoto wa *mushrikīn* wanaowavamia, na wakauliwa wanawake na watoto wao (wakati wa uvamizi huo) hapo Mtume صلى الله عليه وسلم akabainisha kwa kusema, "Hao ni miongoni mwao": yaani hakuna tatizo katika kuwaua wao (katika hali kama hii), kwa sababu wana hukm sawa sawa na hukm [Ahkām] ya baba zao, katika mirathi, ndoa, *Qisās*, *Diya* n.k. Na maana iliyokusudiwa ni kwamba hawapaswi kulengwa pasipo na natija yoyote."[114]

Na katika hali kama hiyo, ambapo makuffār wanawaua wanawake wetu na watoto wetu kila siku, ambapo idadi yao haihesabiki – kwa hakika tunachukua jambo hili kama "natija" [sababu ya msingi] – kwani maneno ya Ibn Qudāmah (RahimahuLlāh) kuhusu mazao, n.k. yamekwishatangulia, "Makuffār wakiharibu [miti na mazao] yetu, basi nasi tutafanya sawa sawa juu [ya miti na mazao] yao – ili wakome kufanya hivyo."

---

114 *"Al-Minhāj Sharh Sahīh Muslim Ibn Al-Hajjāj"* (12/49-50).

SURA O5

FATĀWĀ ZA ‘ULAMĀ WA ZAMA HIZI KUHUSU KUWAUA WANAWAKE NA WATOTO KWA AJILI YA QISĀS

Fatwa ya Shaykh Al-Mujāhidīn Yūsuf Al-‘Uyayrī

Yafuatayo yamechukuliwa kutoka kwenye kitabu cha Shaykh Yūsuf Al-‘Uyayrī (Allāh amtaqabalie *Shahādah* yake), *“Haqīqat Al-Harb As-Salībiyyah Al-Jadīdah”*:

Na hoja kubwa wanaoitumia wale wanaokataa shambulizi la Septemba 11 ni kuwa kitendo cha kuilipua *World Trade Center*, *Pentagon*, na *White House* – kimepelekea kuua idadi kubwa ya watu “wasio na hatia” miongoni mwa wanawake, watoto, na wale wasio na uadui nasi – miongoni mwa wale ambao *Sharī’ah* imekataza kuuliwa.

Na *Shubuhat* hizi zitavunjwa kwa kuzipitia hali makhsusi ambazo zimeenguliwa kwenye hoja ya ujumla wanayoitumia…

Kwa hakika tumekwishaona dalili za wazi zinazokataza kuwaua wanawake, watoto, wazee / vikongwe, na mfano wao ambao wana hukm sawa; lakini bado hifadhi/ulinzi *(‘Ismah)* waliopewa makuffār hawa haujafungwa [umewekewa mpaka]. Bali kuna hali / mazingira yanayoruhusu kuwaua, aidha ni kwa kukusudia ama bila kukusudia – na tutazitaja hali hizi pamoja na ufafanuzi wake …

Hali ya kwanza

Kwa hiyo miongoni mwa hali ambazo inaruhusiwa kuwaua makuffār waliohifadhiwa [wana ulinzi]- ni wakati ambao Waislam wanawaadhibu makuffār kama walivyo wafanyia Waislam.

Hivyo makuffār wakiwalenga na kuwashambulia wanawake, watoto, na wazee / vikongwe wa Kiislam – basi kwa hakika yafaa katika hali hii kuwalipizia makuffār kama walivyofanya.

Allāh (Ta'ālā) amesema:

"Basi anayekushmabulieni nanyi mshambulieni kadiri ya alivyo kushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na *Al-Muttaqīn*."[115]

"Na wale inapowasibu *baghy*; ukandamizaji na dhulmah – wao wanajitetea. Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake. Lakini atakaye samehe na akasuluhisha, basi ujira wake uko Allāh. Hakika Yeye hapendi madhalimu. Na bila shaka anayelipiza *Qisās* baada ya kudhulumiwa, basi hao hawana sababu ya kulaumiwa. Hakika sababu ya kulaumiwa ni juu ya wale wanaodhulumu watu na wanakandamiza katika ardh bila ya *haqq*. Hao watapata adhabu iumizayo. Na atakayevuta subira na akasamehe, hakika hilo bila shaka ni katika mambo ya kuazimiwa."[116]

"Na mkilipiza, basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa. Na mkisubiri, basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri."[117]

---

[115] Al-Baqarah: 194
[116] Ash-Shūrā: 39-43
[117] An-Nahl: 126

Na Aayah hizi ni za ujumla kuhusu kila kitu – na sababu yake mahususi ya kuteremshwa kwake haiweki mpaka juu ya maana yake; kwa sababu kanuni ya msingi kwenye *Sharī'ah* ni kwamba "Dalili ni kulingana na ujumla wa maneno yake, na haifungwi na sababu (ya kuteremshwa kwake)".

Aayah isemayo "Na mkilipiza, basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa…"[118] iliteremshwa kuhusu kukata-kata viungo vya mwili, kama ilivyosimuliwa na At-Tirmidhī kwenye *Sunan* yake, ikiwa na *sanad* Sahīh [119], kutoka kwa Ubayy Ibn Ka'b (RadhiyAllāh 'Anhu), "Siku ya Uhud, Ansār 64 na Muhājirīn 4 waliuliwa [*Shuhadā'*] – miongoni mwao, Hamzah Ibn 'Abdil-Muttalib. Makuffār waliwakata-kata viungo vyao. Ansār wakasema, "Tukiwashinda hata siku moja tu, tutawakata-kata [wengi] zaidi." Kisha siku ya *Fat-h Makkah*, Allāh akateremsha, "Na mkilipiza, basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa. Na mkisubiri, basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri."[120] Kisha mtu mmoja akasema, "Hapatakuwepo tena Maquraysh baada ya leo,"- na Mtume صلى الله عليه وسلم akajibu, "Jizuieni na [kuwaua] watu isipokuwa kwa [mambo] manne."[121]

Na Ibn Hishām (Rahimahullāh) amesimulia kwenye *Sīrah* yake:

---

118 An-Nahl: 126

119 At-Tirmidhī (3054), hali kadhalika imesimuliwa na An-Nasā'ī, Ibn Hibbān, At-Tabarānī, Al-Hākim, Ibn Sa'd, Al-Bazzār, Ibn Al-Munthir, Ibn Mardawayh, na imesahihishwa na Al-Bayhaqī kwenye *"Ad-Dalā'il"*, na Abū Nu'aym kwenye *"Al-Ma'rifah"*.

120 An-Nahl: 126

121 *'Ulamā* wa Hadīth wanasema kuwa watu hao wanne walikuwa 'Ikrimah Ibn Abī Jahl, 'Abdullāh Ibn Khatal, Muqayyis Ibn Subābah, na 'Abdullāh Ibn Sa'd Ibn Abī As-Sarh. Rejea *'Awn Al-Ma'būd* (7/247-248).

“Mtume صلى الله عليه وسلم alipoona namna *ammi* yake - Hamzah (Radhiyallāhu ‘Anhu) - alivyokatwa-katwa, alisema, “Lau isingekuwa Safiyyah kuwa katika uchungu (maumivu), na kwamba isije ikawa *Sunnah* baada yangu – basi ningemwacha (yaani Hamzah) ili awe kwenye matumbo ya wanyama na mavuno ya ndege. Na Allāh atakaponipa ushindi dhidi ya Maquraysh, popote itakapokuwa, nitawakata-kata wanaume wao 30!” Na pindi Waislam walipoiona huzuni ya Mtume Allāh صلى الله عليه وسلم, na hasira yake dhdi ya wale waliomfanyia vile *ammi* yake, wakasema, “*Wallāh!* Allāh akitupa ushindi juu yao hata kwa siku moja tu, tutawakata-kata kwa namna ambayo Waarabu hawajawahi kamwe kukatwa-katwa kama hivyo!”

Ibn Is’hāq (Rahimahullāh) anasimulia kutoka kwa Ibn ‘Abbās (Rahimahumullāh), “Allāh (Ta’ālā) alidhihirisha kuhusu kauli ya Mtume na kauli za Maswahabah, “Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa. Na mkisubiri,basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri. Na subiri (Ewe Muhammad)! Na haiwi subira yako isipokuwa kupitia kwa Allāh. Na wala usiwahuzunikie (wapagani), na wala usiwe katika dhiki kutokana na njama wanazozifanya.”[122] Kwa hivyo Allāh akawasamehe na akawakataza (Maswahabah zake) kukata-kata viungo.”

- Mwisho wa nukuu ya Ibn Hishām (RahimahuLlāh).

Na Ibn Abī Shaybah anasimulia, “Siku ya Uhud, baada ya mushrikīn kuondoka, Waislam wakaona namna ambavyo ndugu zao waliokufa *Shuhadā’* walivyokatwa-katwa kinyama, mushrikīn waliwakata masikio yao na pua zao, na wakayapasua matumbo yao yakawa wazi; Maswahabah wakasema, “Allāh akitujaalia tukawafikia (yaani akitupatia ushindi juu yao), kwa hakika nasi tutawakata-kata.” Hivyo Allāh akateremsha Aayah,

[122] An-Nahl: 126-127

“Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa. Na mkisubiri, basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri.”[123] Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم akasema, “Hapana! Tutafanya Subrah.”[124]

Ikumbukwe kuwa Kukata-kata viungo (kiasili) imeharamishwa na imepigwa marufuku kwa maneno ya Mtume صلى الله عليه وسلم , kama ilivyosimuliwa na Al-Bukhārī (Rahimahullāh) kutoka ‘Abdullāh Ibn Yazīd (RadhiyaLlāhu ‘Anhu), “Alikataza kupora ngawira na kukata-kata viungo.”

Ibn Hajar (Rahimahullāh) ameelezea, “Kukata-kata maana yake kuharibu mwonekano wa maiti; kwa mfano, kukata viungo kwa ajili ya kujulikanwa (na mahasimu), na mfano wake.”[125]

Na kwenye *Sahīh Muslim*, kutoka kwenye Hadīth ya Buraydah, Mtume صلى الله عليه وسلم aliwaamrisha makamanda wa majeshi yake na vikosi vyake, kwa kuwaambia, “Vamieni kwa jina la Allāh; wapigeni wale wasio mwamini Allāh! Shambulieni! Msivuke mpaka, wala kufanya khiyana! Msikate-kate viungo (msiharibu maiti)! Msiue mtoto!”[126]

Hata hivyo, maadui wakiwaharibu / wakiwakata-kata *Shuhadā’* wa Waislam, ni ruhusa kwa Waislam kuziharibu maiti zao – miongoni mwa maadui – maana yake katazo liondoshwa kwenye hali kama hii. Na Subrah na kutoharibu maiti za maadui ni bora zaidi kwa Waislam.

Lakini kwa Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم , Subrah na kutozikata-kata [kuziharibu] maiti ilikuwa ni lazima [*Wājib*] juu yake –kwa sababu Allāh amemwambia,

---

123 An-Nahl: 126

124 *“Musannaf Ibn Abī Shaybah”* (7/366)

125 *“Fat’h Al-Bārī”* (5/120)

126 Muslim (3/1357), pia imesimuliwa na Al-Bukhārī kwenye *“At-Tārīkh”* (7/70), na Al-Khatīb kwenye *“Tārīkh”* yake (3/39).

"Na subiri (Ewe Muhammad)! Na haiwi subira yako isipokuwa kupitia kwa Allāh."[127];

lakini kwa Waumini, inapendekezwa [*Mandūb*] – kwa sababu Allāh amewaambia, "Na mkisubiri"[128]. Hivyo Aayah inathibitisha kuwa katazo la kuharibu maiti [kuzikata-kata viungo] limeondoshwa katika hali ya 'kulipa *Qisās*'.

Na Aayah ni ya ujumla – Waislam wanaruhusiwa kuwafanyia maadui sawa sawa kwa chochote walichokifanya dhidi ya Waislam. Kwa hiyo pindi maadui wanapowashambulia wanawake na watoto wa Waislam – basi ni haqq ya Waislam kulipiza sawa sawa – kwa hiyo wanawweza kuwashambulia wanawake na watoto wa makuffār; nalo ni kutokana na ujumla wa Aayah.

Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh) amesema:

"Kwa hakika *Qisās* ni haqq kwao. Kwa hiyo wanaruhusiwa kufanya hivyo ili kuhuisha morali yao na kulipiza, hata hivyo wanaweza kuitupilia mbali (haqq hii), pale Subrah inapopewa kipaumbele. Lakini hivi ni pale ambapo kulipiza huku hakutapelekea kupiga khatua yoyote kwenye *Jihād* na ambapo haitaongeza wasi wasi wao (ili kuwaweka wao mbali) kutokana na mfano wa hayo. Lakini kama kulipiza sawa sawa kutakuwa ni ulinganio mzuri wa kuwaita wao katika *Īmān*, au ni sababu ya kuzuia fujo / ufisadi wao, basi kwa hali kama hii, hili linajumuishwa katika kusimamisha *Hudūd* (Ahdhabu za Kishari'ah za Kiislām) na *Jihād* bora kabisa ya *Sharī'ah*."[129]

---

127 {واصبر وما صبرك إلا بالله}

128 {ولئن صبرتم}

129 Imesimuliwa na Ibn Muflih (Rahimahullāh) kwenye *"Al-Furū'"* (6/218). Pia taz: *"Al-Ikhtiyārāt"* (5/521) cha Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh).

Na Ibn Al-Qayyim (Rahimahullāh) pia amesema:

"Hakika Allāh amewapa rukhsah Waislam kuwaharibu / kuwakata-kata viungo makuffār endapo makuffār watawakata-kata wao (Waislam) – ingawa (kiasili) kukata-kata viungo kumeharamishwa. Allāh (Ta'ālā) anasema, "Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[130] Kwa hiyo Aayah hii ni uthibitisho kuwa kukata pua na masikio, na kuyapasua matumbo yao yakawa wazi – yakifanywa haya kwa ajili ya kulipiza sawa sawa – basi si kuvuka mpaka wala si kosa – bali, ni uadilifu katika kulipa *Qisās* sawa sawa.

Kuhusu kukatazwa kuharibu maiti [kuzikata-kata], basi imesimuliwa na Ahmad kwenye "*Musnad*" yake kutoka kwenye Hadīth ya Samurah Ibn Jundub (Radhiyallāhu 'Anhu) na 'Imrān Ibn Husayn (Radhiyallāhu 'Anhu), ambaye kasema, "Mtume صلى الله عليه وسلم hakutukhutubia sisi, isipokuwa pia ametuamrisha kuwa wanyoofu [waaminifu] na ametukataza sisi kuharibu maiti [kuwakata-kata viungo vyao]."[131]

Kisha pakisemwa, itakuwaje endapo hatakufa japokuwa atafanyiwa aliyoyafanya? Hapo unamuua, nalo ni jambo la zaida katika alichokifanya. Sasa kiko wapi *Qisās* cha sawa sawa? Panasemwa kuwa hili limekanushwa na kuua kwa upanga. Kwa sababu kama muuaji atampiga shingoni, na asimuue, basi ni juu yetu kumpiga kwa mara ya pili na ya tatu mpaka panga limuue, kwa mujib wa *Ijmaa'* [Itifaki]. Japokuwa wa mwanzo alipiga pigo moja (tu). Na uhakika wa kulipiza sawa sawa una njia mbili:

---

[130] An-Nahl: 126

[131] "*Sunan Abī Dāwūd*" (3/35, # 2668), "*Sunan An-Nasā'ī*" (7/101), At-Tabarānī katika "*Al-Kabīr*" (18/216), na "*Al-Kanz*" (17009).

Moja wapo ni kuangalia kitu [jambo] kwa mkabala wake na ulandano wake, nao ni *Qiyās Al-'Illah* (Qiyās kulingana na sababu ya hukm ya uharamu), ambapo kitu kinalinganishwa na pacha wake [ufanano wake]. Ya pili ni *Qiyās Ad-Dalālah* (Qiyās kulingana na dalili), ambapo kuunganisha *Asl* (msingi) na *Fara'* (tawi) ni kwa kutumia dalili ya *'Illah* na lile linalowajibishwa nalo. Kisha ziada ya njia hizi mbili ni ujumla wa kauli, basi hii ni dalili madhubuti zaidi kutokana na kujumuika pamoja jumla-mbili; kauli na maana. Na kujumuika dalili mbili; *Sam'ī* (uteremsho) na akili. Kwa hiyo linalotiliwa nguvu na Kitabu, *Mīzān* na *Qisās* kwenye jambo letu litatokana na aina hii kama ilivyoonyeshwa awali, na hili liko wazi na hakuna utata katika hilo, na *Walhamdulillāh wal-Minnah*."[132]

Na maneno haya ya Al-'Allāmah Ibn Al-Qayyim (Rahimahullāh) ni ukanusho dhidi ya wale wanaodai "Utawauaje wanawake na watoto ati kwa sababu tu [makuffār] wanawaua wanawake na watoto wa Waislam? Na utalipizaje kwa watu ambao hawahusiki [hawana kosa] – hali ya kuwa Allāh anasema, "Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine."[133] ?"

Na madai haya ni ya uongo – ni *shubuhah*, hata tukisema kuwa tunatakiwa tu kulipiza kwa wapiganaji… basi ni kwa nini Mtume صلى الله عليه وسلم alipigana na Maquraysh wote, japo kuwa wahusika *khasatan* walikuwa ni Banū Bakr Ibn Wā'il, au viongozi wa Maquraysh, ambao ndio waliovunja mkataba!

Na ni vipi Mtume صلى الله عليه وسلم aliwaua wanaume, wazee, na watumishi waajiriwa wa Banū Quraydhah – licha ya kuwa hawakuvunja mkataba; bali walikuwa viongozi tu na washauri wao ndio waliovunja mkataba – na kutokana na kosa lao, roho 700 ziliuliwa, waliobaki wakachukuliwa mateka.

---

[132] *"Hāshiyat Ibn Al-Qayyim 'Alā Sunan Abī Dāwūd"*: Juz. 12/180
[133] Al-An'ām: 164

Na pia, tazama namna ambavyo Wanachuoni wameruhusu bila mpaka kumuua adui mwanaume – Wanachuoni hawakuonyesha kuwa ni lazima afanyiwe aliyefanya kosa la Kukata-kata [kuharibu] mwili.

Na kama mtu amemuua mwenzake, basi ni kwa nini familia yake inachukua jukumu la kulipa *diya* na wanapigwa faini, hali ya kuwa aliyetenda kosa alikuwa ni mtu mmoja tu miongoni mwao, na hawakushirikiana naye, na licha ya hivyo, wanashughulika na kosa lake?

Na pia kwenye suala la *Al-Qasāmah*, kwa nini Shari'ah imeruhusu wanaume khamsin (50) miongoni mwa *Awliyā'* (jamaa) wa aliyeuliwa, ambao hawakushuhudia mauaji hayo, kuapa dhidi ya mtuhumiwa wa mauaji, kwamba amemuua *Walī* wao, kisha anakabidhiwa kwao ili waweze kumuua? Basi ni kwa nini auliwe kwa namna kama hii hali ya kuwa kosa halijathibitishwa kwa namna sawa na ya kukiri au kushuhudia?

Na imekuja kwenye *"Sahīhayn"* kuwa, kutoka kwenye Hadīth ya Rāfi' Ibn Khadīj ambaye amesema: "Tulikuwa Dhī Hulayfah huko Tuhāmah pamoja na Mtume صلى الله عليه وسلم, tulipopata kondoo na ngamia. Basi, watu upesi upesi wakawachemsha kwenye masufuria; alipokuja Mtume صلى الله عليه وسلم akaamuru wazimwage chini." Basi ni kwa nini Mtume صلى الله عليه وسلم awaadhibu watu hao kwa kuiharibu nyama, hali ya kuwa ni katika ngawira ambayo haijagawanywa, hali ya kuwa jeshi lote lina haki juu ya ngawira hiyo, na waliopetuka mpaka [walofanya kosa] ni wale tu waliopika / kuchemsha nyama kwenye masufuria, basi ni kwa nini adhabu ilikuwa ni ya [jumla] kundi zima?

Ibn Hajar anasema katika *“Al-Fat’h”*: “Na Al-Bukhārī amezingatia kuzimwaga nyama chini kuwa ni *diya* [adhabu ya kulipa fedha], ingawa fedha haikuwa ni maalumu kwa wale waliochinja, lakini uroho wao uliposhikamana nayo, adhabu iliwafika wao.”

Na pia, madai hayo ya uongo yanaweza kuvunjwa kwa ujumla wa Aayah, “Na jikingeni na Fitnah ambayo haitowasibu walio dhulumu peke yao kati yenu.”[134]

Na Aayah,

“Na pindi tukitaka kuuteketeza mji [watu] huwaamrisha wale wenye starehe na taanusi, lakini wao huendelea kutenda maovu humo. Basi hapo kauli huthibiti juu ya mji huo, nasi tukauangamiza kwa maangamizo makubwa.”[135]

Na Sharī’ah safi halisi ilikuja na aina hii ya adhabu katika zile aina za hali ya kudhulumu. Kwa sababu makosa haya, ambayo kwayo Allāh anawaadhibu wale ambao hawakuyafanya, ni dhulmah inayojumuisha kundi kwa ujumla kwa sababu kundi lilikuwa na uwezo – kwani lilijua kuwa linafanya makosa – wa kushinikiza wakosefu kuacha kutenda makosa wayatendayo. Na ni kutokana na sababu hii Sharī’ah ameteremsha adhabu juu ya kundi kwa ujumla badala ya watuhumiwa mmoja mmoja; ili liwe ni motisha na shajiisho juu ya kundi lote kwa ujumla kuwakanya wakosefu kabla ya kuadhibiwa wote kwa ujumla wao. Na Allāh ndiye Mjuzi zaidi.

Na rejea maneno yaliyopita ya Ibn Al-Qayyim (Rahimahullāh) kwa ufafanuzi zaidi.

---

134 Al-Anfāl: 25

135 Al-Isrā’: 16

Na Aayah zilizotangulia hapo juu haziwezi kufungwa kwenye mambo yahusuyo *Qisās* tu – Hapana! Ni za ujumla kuhusu kila adhabu *(‘Uqūbah)* na *(Hadd)* - aidha iwe inamhusu Muislam, *Dhimmī* [136], *Mu’āhid* [137], au *Harbī* [138].

Imām Al-Qurtubī (Rahimahullāh) amesema, “Na kauli ya Allāh:

“Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni.”[139] “Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa.”[140]

Salaf wamesema kuwa Aayah hizi zinaenea kwenye kila kitu – na walitilia nguvu hitimisho hili kwa kauli ya Mtume صلى الله عليه وسلم, iliyosimuliwa na Abū Dāwūd, “Kwamba aliiacha sahani iliyovunjika nyumbani kwa aliyeivunja na [mwingine] akampelekea nzima, kisha akasema: “Sahani kwa sahani na chakula kwa chakula.”

Hakuna khitilafu baina ya ‘Ulamā, kwamba msingi wa asili ya Aayah hii ni kulipiza Qisās sawa sawa; kwa hiyo atakayeua kwa kutumia kitu fulani, basi naye anapaswa kuuliwa kwa kutumia kitu alichoulia – na hii ni rai ya *Jumhūr* ya *‘Ulamā* – alimradi tu wasiuwe kwa kitu ambacho ni dhambi (*Fisq*), mathalani kuua kwa kulawiti, kunywesha pombe – kwa hiyo kwa hali kama hiyo anapaswa kuuliwa kwa upanga. Hata hivyo Shāfi’iyyah wanaonelea kuwa yule aliyeua kwa kitendo cha dhambi naye anapaswa kuuliwa kwa kitendo hicho hicho; rai yao inasema kuwa [kama ni ulawiti], atatiwa kijiti mkunduni mpaka afe - [kama ni kuua kwa kunywesha pombe kupindukia] atapewa pombe anywe mpaka afe pia.

---

[136] *Ahl ADh-Dhimmah* ni Ahlul-Kitab waishio katika ardh ya Kiislām, na wanahukumiwa kwa Shari’ah za Kiislam, na wanapaswa kulipa Jizyah.

[137] *Ahl Al-‘Ahd* ni makuffār ambao Waislam wana mkataba nao.

[138] *Harbī* ni makuffār ambao si *Ahl ADh-Dhimmah* wala *Ahl Al-‘Ahd*.

[139] Al-Baqarah: 194

[140] An-Nahl: 126

Na Ibn Al-Mājashūn [141] (Ramimahullāh) amesema kuwa mwenye kumuua mkosa wake kwa kumchoma moto, au kwa sumu – basi mtuhumiwa huyo hapaswi kuuliwa kwa njia kama hiyo [yaani kwa moto ama sumu], kwa sababu Mtume صلى الله عليه وسلم amesema, "Hakuna wa kuadhibu kwa moto isipokuwa Allāh"; na sumu ni aina ya moto ndani ya utumbo; Lakini 'Ulamā wengi wamesema kuwa inaruhusiwa [kulipa *Qisās* kwa kutumia moto] kutokana na ujumla wa Aayah."[142] Mwiho wa nukuu ya Imām Al-Qurtubī (Rahimahullāh).

Na Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh) ametoa fatwa kuhusu maana ya Aayah hii alipoulizwa swali kuhusu wanaoporwa mali yao kwa dhulmah bila haki [na Muislam dhalimu], na wale wanaodhulumiwa heshima zao, na wale ambao miili yao inajeruhiwa lakini hawalipizi Qisās [wanasamehe] hapa duniani, kwa kujua kuwa malipo yaliyopo kwa Allāh ni bora na ya milele – Je, kumsamehe kwake Muislam dhalimu kunapunguza ujira wake mbele ya Allāh? Au atalipwa ujira wake timilifu? Na lipi ni bora – kumsamehe dhalimu na kisha Siku ya Qiyamah Allāh amwadhibu au amsamehe, au kushikamana na aliyoyaamrisha Allāh?

Shaykh Al-Islām (Rahimahullāh) alijibu, "Kumsamehe dhalimu hakupunguzi ujira wa aliyedhulumiwa mbele ya Allāh. Bali, kumsamehe dhalimu kunaongeza ujira wa aliyedhulumiwa.

Na asipomsamehe dhalimu [na akalipiza], basi hii ni *haqq* yake aliyonayo juu ya dhalimu – kwani hakika ni haqq yake kulipiza kadiri ya alivyodhulumiwa [yaani sawa sawa]. Lakini, akisamehe na akasuluhisha, ujira wake uko kwa Allāh – na ujira ulioko kwa Allāh ni bora zaidi na wa milele –

---

141 'Abdul-'Azīz Ibn Abī Salamah Al-Mājashūn, amefariki 164 AH.
142 *Tafsīr Al-Qurtubī* (2/357)

kwani Allāh (Ta'ālā) anasema, "Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake. Lakini atakaye samehe na akasuluhisha, basi ujira wake uko kwa Allāh. Hakika Yeye hapendi madhalimu."[143]

Kwa hiyo Allāh (Ta'ālā) ametujulisha sisi kwamba jazaa ya uovu ni uovu mfano wake bila kuvuka mpaka katika uovu huo – na hiki ni *Qisās* kuhusiana na masuala ya damu, mali, na hishima [utukufu], n.k. Kisha akasema "Lakini atakaye samehe na akasuluhisha, basi ujira wake uko Allāh."…

Na Allāh pia amesema,

"Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa. Na mkisubiri, basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri."[144]

Hivyo Allāh (Ta'ālā) ameruhusu kulipiza Qisās kwa dhalimu sawa sawa na jinsi alivyofanya – kisha akasema, "Na mkisubiri, basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri." Hivyo Allāh (Ta'ālā) ametufundisha kuwa kutolipiza *Qisās* ni bora zaidi kuliko kulipiza. Basi ni vipi isemwe kuwa itapunguza ujira wa aliyedhulumiwa?"[145]

Kwa hiyo ikiwa inaruhusiwa kulipiza sawa sawa dhidi ya Muislam dhalimu kama *Qisās* – Vipi kuhusu kulipiza sawa sawa dhidi ya dhalimu *Harbī*?

Imām An-Nawawī (Rahimahullāh) anasema, "Dhalimu akifanya dhulmah kwa kutumia upanga, basi *Qisās* kisilipizwe juu yake kwa kutumia kitu chochote kinyume na upanga, kwa sababu Allāh (Ta'ālā) anasema, "Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[146]

---

[143] Ash-Shūrā: 40
[144] An-Nahl: 126
[145] *"Majmū' Al-Fatāwā"* (30/362)
[146] Al-Baqarah: 194

Na kwa sababu upanga huleta maumivu kidogo. Kwa hiyo akitumia upanga kuua, kisha Qisās kikapitishwa juu yake kwa kutumia kitu kingine kisichokuwa upanga – basi aliyedhulumiwa amechukua zaidi ya haki yake ya halali; kwa sababu yeye ana haki tu ya kuua, lakini sasa siyo tu amemuua bali alimsababishia dhalimu maumivu.

Lakini kama dhalimu alimchoma moto mgomvi wake (mpaka akafa), au alimgharikisha kwenye maji, au alimpiga mawe (mpaka akafa), au alimporomosha kwenye jabali [mlima], au alimpiga kwa gongo la mti (mpaka akafa), au alimtia kizuizini (mpaka akafa), au alimnyima maji na chakula mpaka mhanga wake akafa – basi ni haqq ya *walī* wake kutekeleza Qisās kwa namna iliyo sawa sawa, kwa kuwa Allāh anasema, "Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[147] Na kutokana na yaliyosimuliwa kutoka kwa Al-Barā' (Radhiyallāhu 'Anhu) kutoka kwa Mtume صلى الله عليه وسلم , "Atakayemuunguza (Muislam mpaka akafa), nasi pia tutamuunguza; na atakayemgharikisha (Muislam mpaka akafa), nasi pia tutamgharikisha."

Na Qisās ni suala la kuwa sawa sawa kwenye kulipiza, na inawezekana kabisa kuwa sawa sawa kwenye kulipiza kwa aina za Qisās zinazotakiwa kutekelezwa – kwa hiyo inaruhusiwa. Na pia anaruhusiwa aliyedhulumiwa (katika hali tulizozitaja) kutumia upanga kwa ajili ya Qisās, kwa sababu inafaa kabisa kuua na pia kuadhibu – lakini akiamua tu kuua kwa upanga na akatupilia mbali haqq yake ya kuadhibu, basi hili linaruhusiwa."[148]

Mwisho wa nukuu ya Imām An-Nawawī (Rahimahullāh).

---

[147] An-Nahl: 126
[148] *"Al-Muhadhab"* (2/186)

Na Imām Ash-Shawkānī (Rahimahullāh) anasema, "Na Aayah za Allāh:

"Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake."[149]

"Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[150]

"Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[151]

Kwa hakika, dalili zenye mashiko zenye makatazo ya ujumla juu ya damu, mali, na hishima ya mwanadamu [zimedhibitiwa] zimefungwa na Aayah hizi."[152]

Na Ibn Al-Qayyim (Rahimahullāh) amefafanua zaidi, "Kauli za Allāh, "Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[153], na, "Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake."[154] , na, "Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[155] – zinabeba ruhusa ya "kulipiza *Qisās* sawa sawa" katika masuala ya uhai [maisha ya mtu], hishima, na mali. Na Fuqahā wote wamesema wazi kuwa endapo makuffār wataunguza [kuchoma] mazao yetu na kuikata miti yetu, basi inakuwa halali kwetu kuyachoma mazao yao na kuikata miti yao. Na jambo hili ni sawa sawa! Na Allāh kwa hakika alikubali vitendo vya Maswahabah pindi walipoikata miti ya Mayahudi – kwa sababu kitendo hicho [cha kuikata miti hiyo] kiliwadhoofisha Mayahudi; na hii inaonyesha kuwa Allāh (Ta'ālā) anapenda kuwahizi madhalim – na hiki ni kitendo kilicho halali.

---

149 Ash-Shūrā: 40
150 An-Nahl: 126
151 Al-Baqarah: 194
152 *"Nayl Al-Awtār"* (6/39)
153 Al-Baqarah: 194
154 Ash-Shūrā: 40
155 An-Nahl: 126

Na ikiwa inafaa kuchoma vitu [mali] vya mtu ambaye amepindukia [madhara yake] kutokana na dhulmah yake dhidi ya Waislam katika kuwakhini *"Ghanīmah"* zao – basi ni bora na ni sahihi zaidi kuchoma vitu vyake endapo amechoma vitu vya Muislam asiyekuwa na hatia.

Na ikiwa fedha ya ummah ambayo ni haqq ya Allāh, ambayo kusamehewa kwake ni zaidi ya kutimizwa kwake, basi kuhalalishwa kwake juu ya mja bakhili ni *afdhal* na bora zaidi. Na kwa sababu Allāh Subhānahu amehalalisha Qisās kuziokoa nfsi dhidi ya dhulmah. Na Allāh angeweza kuwajibisha *diya* ili kumtia adabu dhalim dhidi ya aliyedhulumiwa kwa kutumia fedha. Lakini, lile alilolihukumia ni timilifu na ni bora zaidi juu ya mja, na linapooza zaidi hasira ya aliyedhulumiwa na linahifadhi zaidi nafsi na mwili [viungo]. La si hivyo, yeyote mwenye [hamu ya] kumuua au kumkata mwenzake kiungo, basi angeweza kumuua au kumkata kiungo, na kisha kulipa *diya*. Na hekima na rahmah na manufaa hayakubali jambo hilo. Na hili ndilo lililo katika kudhulumu vitu [mali]."[156]

Na baada ya kutaja dalili hizi kutoka kwa *Ahlul-'Ilm*, na kufafanua kwamba "Kulipiza Qisās sawa sawa" kulikotajwa kwenye Aayah hakufungwi katika kukata-kata mwili tu – jambo ambalo ndilo *Sabab Nuzūl* ya moja kati ya Aayah hizi; Ni wazi kwamba Aayah hizi ni za ujumla kuhusiana na *Qisās* na *Hudūd*, na muamala na makuffār na pia Waislam madhalimu. Na ikiwa inaruhusiwa kulipiza sawa sawa dhidi ya Muislam dhalimu – basi ni bora zaidi na inastahili zaidi kuamiliana na *kāfir Harbī* mithili ya anavyowafanyia Waislam.

[156] *"I'lām Al-Muwaqqi'īn"* Juz. 1/328

Na miongoni mwa yaliyodhahiri hivi leo, ni kuwa makuffār – hasa Amerika – wanaua watoto, wanawake, na wazee au vikongwe Waislam bila kosa lolote wala dhambi yoyote waliyoifanya.

Kwa hiyo wamefikia hapo – wameiwekea 'Irāq vikwazo vya kiuchumi kwa muda mrefu – na hawajamuua yeyote bali jamii ya Waislam. Na walipoipiga mabomu 'Irāq, wala hawakuivunja Serikali ya 'Irāqī *khasatan* – bali, waliwadhuru Waislam, wakawaua malaki ya Waislam.

Kwa hiyo Waislam wakipambana na Amerika [sawa sawa na walivyofanyiwa], kwa hakika inaruhusiwa kwao wao kuwaua takriban raia milioni 10 wa Amerika.

Kwa kombora [kifaru] moja, Amerika iliua zaidi ya Waislam 5000 kwenye kambi ya wakimbizi huko Baghdad *[Baghdad Social Refugee Center]* wakati wa Gulf War [ya kwanza].

Na kama kwa hakika watu waliohusika na mashambulizi yaliyotokea huko Amerika [shambulizi la New York na Washington] walikuwa Waislam – basi haya hayakuwa isipokuwa ni kulipa deni ambalo Waislam waliikopesha Amerika kwa niaba ya Kambi ya Wakimbizi ya Baghdad, ambapo Waislam waliuliwa.[157] Takwimu hii haihusishi vikwazo vya kiuchumi vilivyoua Waislam zaidi ya Milioni moja na laki moja (1100000) nchini 'Irāq.

---

[157] Mf: Na itiwe akilini kwamba Shahīd, Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (Rahimahullāh) alikichapisha kitabu hiki siku 9 baada ya Jumanne-Takatifu. Na kwa wakati huo vyombo vya khabari vya makuffār vilikuwa vinazusha khabari kwamba takriban Waamerika 5000 waliuliwa kwenye shambulizi tukufu. Kwa hiyo ndiyo maana Shaykh analiita shambulizi hili kuwa "si chochote zaidi ya kulipa deni ambalo Waislam waliwakopesha Waamerika". Lakini Shaykh alipewa khabari zisizo sahihi – kwani baadaye iliyakinika kuwa raia wa Amerika waliouliwa walikuwa ni 2000 tu; maana yake bado Waislam wanawadai kuua Waamerika wengine 3000 kwa niaba ya mauaji ya Kambi ya Wakimbizi ya Baghdad. Na inajulikana kwa bayana kabisa kuwa Waislam wanadai zaidi – kama alivyotaja Shaykh – kwa jumla ya raia mioni 10 – na kwa hali ya sasa hivi katika nchi za Kiislam ulimwenguni, idadi inazidi kuongezeka kwa kasi.

Na tusisahau kuwa dhulmah ya Amerika dhidi ya 'Irāq juu ya wasio na hatia haijakoma. Hakika madhara ya silaha za mauaji za Amerika ambazo kwazo wamezishambulia kishetani ardh za Waislam zimeua malaki ya nafsi kwa maradhi ya ajabu, ambapo maradhi yajulikanayo zaidi ni *leukemia*, na mpaka hivi sasa maradhi haya ya ajabu bado yanashuhudiwa kwa macho. Na yote haya ni kutokana na matumizi ya Uranium [ambayo huwekwa kwenye mabomu yatumiwayo na Waamerika. Na vifo tu vya watoto nchini 'Irāq vilivyo sababishwa na mashambulizi ya Amerika pamoja na vikwazo vya kiuchumi – kwa miaka ya hivi karibuni – vimefikia zaidi ya watoto 750000 – yaani robo tatu-milioni.

Kwa hakika unyama wa Amerika dhidi ya 'Irāq ni mara mia kadhaa zaidi ya idadi ya walioshambuliwa kwenye Jumanne-takatifu.

Na ukiangalia vikwazo vya kiuchumi vya Amerika dhidi ya Afghānistān – basi kwa hakika utaona maajabu ya kutisha. Wahanga wa vikwazo hivyo wamefikia Waislam alfu 70; lakini waliokosa makazi, wagonjwa, na masikini – jambo hili limepanda mpaka 95% ya watu. Na yote haya yanatokana na Amerika na vikwazo vyake vya kiuchumi. Na ardh hii ya Kiislam iligubikwa kwa makombora 70 [158] - lakini hatuoni yeyote anayelaani kitendo hiki cha "ugaidi" na "mauaji ya wasio na hatia".

Na kisha geuza jicho lako kuielekea Filastīn [Palestina] – hakika utaona kwamba kwa zaidi ya miaka 50, Amerika imefanya uvamizi na mashambulizi [vita vya msalaba] dhidi ya Waislam kupitia mikono ya Mayahudi… Na matokeo yake?

---

[158] Mf: Kama ilivyotajwa hapo kabla, kiliandikwa siku 9 baada ya Shambulio tukufu – kwa hiyo Shaykh (Rahimahullāh) anarejelea mashambulizi ya kutumia makombora nchini Afghānistan wakati wa utawala wa *Tāghūt* - Bill Clinton. Baada ya uzinduzi rasmi wa Vita hivi vya Msalaba, maelfu – kama si mamilioni – ya makombora ya Kiamerika yamemiminwa kwenye ardh hii ya Waislam.

Wakimbizi milioni 5, *Shuhadā'* [vifo] 262000, Kwa *Idhn* ya Allāh majeruhi 186000, vilema wa kudumu 161000. Na uvamizi wa Mazayuni wa Kiamerika dhidi ya ndugu zetu wa Filastīn haujakoma…

Na huko Somalia, Waamerika waliivamia kwa kisingizio cha "misaada ya kibinadamu" ili kuendeleza ukatili wake wa kishetani katika ardh hiyo; wakaua Waislam alfu 13, na wakawaunguza [kuwachoma moto] watoto wa Waislam, na wakawafanyia *Muslimāt* matendo mabaya kabisa ya kishetani. Na Amerika ikazika uchafu wake wa nyuklia katika ardh ya Waislam ya Somalia, nyuklia ambayo imeendelea kuwadhuru Waislam.

Na huko Sudan, ambayo imekuwa - na bado iko - kwenye vikwazo vya kiuchumi vya Amerika kwa miaka mingi. Amerika ilianza kumimina makombora dhidi ya ardh hii ya Waislam ikikusudia kuwaua wakaazi wote wa mji mkuu Khartum; kwa sababu Amerika ilidai kwamba [Ash-Shifā' Pharmaceuticals ya Khartoum] ilikuwa inatengeneza silaha zenye kemikali – Na endapo madai ya Amerika yalikuwa ya kweli, makombora yaliyopigwa humo yangesababisha watu wote wa mji mkuu huo kuangamia. Wala Amerika haikuwa na simile kabisa kuwasadia Wavamizi wa Msalaba huko Sudani-Kusini, na ikaanzisha vita, ambapo maangamizi hayo yameendelea kushuhudiwa na Watoto wa Kiislam na uchumi wao.

Kuna baadhi ya mambo machache ya Waislam ambayo Amerika imejiingiza moja kwa moja tena wazi wazi katika mauaji ya raia wasio na hatia, na kueneza ukatili kwenye ardh za Waislam… Hatujataja masuala ambayo Amerika moja kwa mja iko nyuma yake – kama kule Filibbīn [ufilipino], Indonesia, Kashmīr, Macedonia, Bosnia, na nchi zingine nyingi za Waislam. Na kwa hakika ni sahihi kwa Muislam kusema kuwa kila janga lililowapata Waislam – Amerika ana mkono wake katika hilo,

aidha moja kwa moja au kwa kwa njia isiyo ya moja kwa moja. Kwa hiyo hii ndiyo Amerika, haiwezi kuzuiliwa na watu wake wala na watu wengine [nchi nzingine], aidha iwe ya Kiislam ama Isiyo ya Kiislam; Bali haijali kitu chochote isipokuwa manufaa yake tu – hata kama itakuwa ni kwa kuwaua watu wote. Tangu ilipokuwa dola kubwa ya dunia mwishoni mwa nusu ya karne, idadi ya wahanga wake wamefikia dazeni za mamilioni… Basi Amerika itazuiliwaje? Na mikono yake itazuiliwaje juu ya dhulmah dhidi ya Waislam?

Hakika, Sharī'ah ya Kiislām imetakasika na mapungufu – na ndiyo katika Sharī'ah hii *khalisw* tuna hukm ya "Qisās" dhidi ya dhalimu muovu. Kwa hiyo hii ni Amerika, inawaua Waislam mbali mbali kwa kutumia njia tofauti tofauti – na Waislam wanyonge hawawezi kulipa Qisās dhidi yake, kwa sababu Amerika haipigani ana kwa ana – bali wanashambulia kutoka mbali [ikitumia merikebu, manowari, ndege, helikopita, jeti, makombora, n.k]. Kwa hiyo *Tawāghīt* hawa wanastahiki kushambuliwa sawa sawa na walivyo washambulia Waislam, na kuadhibiwa sawa sawa kama walivyo waadhibu Waislam.

Kwa nini mkono wa Amerika uachwe huru ukiwaua wanawake wetu, wanetu – na kuwatoa mji Waislam?? Na waachwe tu wawaue Waislam wakati wowote watakao - namna watakavyo – na kokote wapendako?! Na ati haifai kupambana na Amerika kwa namna iliyo sawa sawa?! Kwa hakika anayedai hivi - aidha ni *Jāhil*, au ni dhalimu muovu dhidi ya Waislam anayeitetea Amerika ili ikithirishe mauaji yake na kuwafanya Waislam wakimbizi.

Na miongoni mwa "Qisās" tunachotakiwa kutekeleza juu ya Amerika – tutatumia sheria yake juu yake yenyewe…

Kwa ajili ya Saddam *[Tāghūt Kāfir]*, na chama chake cha Kiibadh, jamii yote ya Kiislam ya 'Irāq iliadhibiwa; na Amerika ikaua mamilioni ya Waislam kwa mabomu yake na vikwazo vyake vya kiuchumi…

Kwa sababu ya Usāmah Ibn Lādin (Hafidhahullāh), watu wa Afghān waliwekewa vikwazo, na wakapigwa kwa makombora, na wameuliwa dazeni za maelfu ya Waislam…

Kwa sababu ya "dhana ya uzalishaji wa silaha zenye kemikali", Amerika ikaishambulia Sudan, ikaharibu kiwanda cha dawa [ambacho kilikuwa kikisambaza dawa nusu ya Afrika], na Waislam wote walokuwa ndani ya kiwanda hicho waliuliwa…

Ni kama hivi… nao tutawafanyia sawa sawa.

Kwa dhambi ya "Utawala wa Amerika", na mwenendo wake wa "kuwaadhibu raia" kwa sababu ya "watu fulani" – tutatumia kanuni yake yenyewe, nasi tutawaadhibu raia wake kwa sababu ya dhambi za "Serikali [utawala]"!

Sasa… ni kitu gani kinachoiudhi Amerika na mawakala wake tunapolipiza Qisās sawa sawa – Je, hili si halali kwa mujibu wa kanuni yake yenyewe? Je, siyo Amerika inayotoa uamuzi juu ya yeyote wamtakaye, na kisha humshambulia wakidai kuwa ni "gaidi" au "anaunga mkono ugaidi"? Na kisha huwaua wengine kinyume na "mtuhumiwa" na huwaangamiza watu wasio na hatia – hamuoni uovu wowote katika matendo yake?

Naam! Kwa hiyo tutaenenda kufuatana na kanuni yake – tutachukua msingi wake na kuufanya ni wetu: Mayahudi ni magaidi, na Amerika wanawasaidia magaidi wa Kizayuni huko Filastīn. Je, si haki yetu kutoa fatwa ya kuishambulia kwa itifaki ya kanuni hiyo? Bila shaka, tunastahili kufanya hivyo.

Sasa kwa nini ulimwengu umekasirika???

Kwa hiyo tukitaka kuamiliana na Amerika sawa sawa, kama inavyotufanyia – basi operesheni hizi (Shambulizi takatifu) zinaruhusiwa kwa mujibu wa Sharī'ah…

Na tukitaka kushughulika na Amerika kwa mujibu wa sheria zake – basi operesheni hizi zinaruhusiwa kwa mujibu wa Mpango wake Mpya wa Ulimwengu [New World Order]!!!

Kwa hakika, miongoni mwa mambo ambayo hayana shaka – ni kwamba kuwaua wanawake, watoto, wazee na vikongwe wa Amerika, pamoja na Mwamerika yeyote asiyepigana – ni halali kabisa *(Jā'iz Halāl)* - Bali, ni katika aina za Jihād ambazo Allāh (Ta'ālā) na Mtume wake صلى الله عليه وسلم wametuamuru sisi kwayo [159], "Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[160] Na kauli yake, "Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[161]. Lakini kuna shart moja – Hawaruhusiwi Waislam kuwaua zaidi ya raia Waamerika milioni 4 wasiopigana, wala haifai kuwatoa mji [kuwafanya wakimbizi] zaidi ya Waamerika milioni 10!! Na hili ni kwa sababu ili tusizidishe usawa katika kulipiza Qisās. Na Allāh ndiye Mjuzi zaidi.

Mwisho wa nukuu ya Shahīd, Inshā' Allāh, Yūsuf Al-'Uyayrī, (Rahimahullāh).

---

[159] Kama ilivyofafanuliwa vizuri na Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh) pindi aliposema, kama ilivyotangulia kusemwa, "Lakini kama kulipiza sawa sawa kutakuwa ni ulinganio mzuri wa kuwaita wao katika *Īmān*, au ni sababu ya kuzuia fujo / ufisadi wao, basi kwa hali kama hii, hili linajumuishwa katika kusimamisha *Hudūd* (Adhabu za Kishari'ah za Kiislām) na Jihād bora kabisa ya Kisharī'ah."

[160] Al-Baqarah: 194

[161] An-Nahl: 126

Fatwa Ya Imām Hamūd Ibn 'Uqlā' Ash-Shu'aybī [162]

Na miongoni mwa kauli za *Ahlul-'Ilm* juu ya uhalali wa kulipiza Qisās sawa sawa:

Katika *'Ilm* ni kwamba inaruhusiwa kuwafanyia makuffār yale wanayotufanyia, kuna ukanusho na ubainisho kwa wale wanaorudia rudia neno *"wasio na hatia"*, kwa sababu Allāh [Tabāraka wa Ta'ālā] ameturuhusu sisi jambo hilo.

Na katika maandiko yanayojulisha hilo, ni kauli yake Ta'ālā:

"Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[163]

Na pia amesema Ta'ālā:

"Na ambao wanapofanyiwa jeuri, hujitetea. Na malipo ya uovu ni uovu mfano wa huo."[164]

Na miongoni mwa maneno ya *Ahlul-'Ilm* kuhusu ruhusa ya kulipiza Qisās ni:

Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh) amesema:

"Kwa hakika Qisās ni haqq kwao. Kwa hiyo wanaruhusiwa kufanya hivyo ili kuhuisha morali yao na kulipiza, hata hivyo wanaweza kuitupilia mbali (haqq hii), pale Subrah inapopewa kipaumbele. Lakini hivi ni pale ambapo kulipiza huku hakutapelekea kupiga khatua yoyote kwenye Jihād na ambapo haitaongeza wasi wasi wao (ili kuwaweka wao mbali) kutokana na mfano wa hayo. Lakini kama kulipiza sawa sawa kutakuwa ni ulinganio mzuri wa kuwaita wao katika *Īmān*,

[162] Rejea kwenye Fatwā yake kuhusu Mashambulizi Matukufu, yaitwayo *"The Clarification of What Occurred in America"* [Ufafanuzi juu ya Yaliyotokea huko Amerika].
[163] Al-Baqarah: 194
[164] Ash-Shūrā: 39-42

au ni sababu ya kuzuia fujo / ufisadi wao, basi kwa hali kama hii, hili linajumuishwa katika kusimamisha *Hudūd* (Ahdhabu za Kishari'ah za Kiislām) na Jihād bora kabisa ya Kisharī'ah."[165]

Na tafsiri ya wale wazungumziao suala la *"Mauaji ya raia wasio na hatia"*, bila mpaka wowote au kufanya makhususi, ni kwamba wanamtuhumu Mjumbe wa Allāh na Maswahābah na wale waliowafuatia wao kuwa ni "Wauaji wa raia wasio na hatia" kwa mujibu wa msamiati wa watu hao. Haya ni kwa sababu Mjumbe wa Allāh alirusha kombora [manjaniq] kwenye vita vya At-Tā'if. Na kwa asili ya kombora ni kwamba halibagua (wasio na hatia dhidi ya wenye hatia). Na Mtume aliwaua wote waliofikia baleghe miongoni mwa Mayahudi wa Banī Quraydhah.

Ibn Hazm (RahimahuLlāh) amesema, akiisherehesha Hadīth: "Ilifikia siku ya Quraydhah kwamba kila aliyefikia baleghe, alichinjwa [aliuliwa]." Ibn Hazm anasema, "Huu ulikuwa ni ujumla kutoka kwa Mjumbe wa Allāh kwamba hakumwacha (hai yeyote) miongoni mwao, dhalimu, au mkulima au mfanya biashara au mzee, na hii ni *Ijmā'* sahih kutoka kwake."[166]

Ibn Al-Qayyim (Rahimahullāh) anasema kwenye *"Zād Al-Ma'ād"*, "Na ilikuwa ni katika uongofu wake kwamba alipowekeana mkataba au ahadi na watu, kisha [wote] wakauvunja au baadhi yao wakauvunja na wengine wakauheshimu na wakaridhika nao, aliwapiga vita wote kwa ujumla wao na aliwazingatia wote kuwa ni wasaliti (wamefanya khiyana) kama alivyowafanyia Banī Quraydhah, Banī An-Nadhīr, Banī Qaynuqā' na aliwafanyia hivyo watu wa Makkah. Kwa hiyo hii ndiyo ilikuwa Sunna juu ya wale waliovunja mikataba yao pamoja na wasaliti."

---

[165] Imesimuliwa na Ibn Muflih (Rahimahullāh) kwenye *"Al-Furū'"* (6/218). Pia taz: *"Al-Ikhtiyārāt"* (5/521) cha Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh).
[166] *"Al-Muhallā"* (7/299)

Na pia akasema, “Na Ibn Taymiyyah alitoa Fatwa kuhusu kupigana na Wakristo wa Mashariki wanapowasaidia maadui wa Waislam kupigana nao, walipowasaidia kwa fedha na kwa silaha. Na ingawa hawakupambana nasi wala kupigana nasi, yeye aliona kuwa hawa ni wavunjifu wa mkataba kama Maquraysh walivyovunja mkataba wa Mtume kwa kuwasaidia Banī Bakr Ibn Wā’il katika kupigana kwao dhidi ya watu waliopewa ulinzi (na Waislam) kwa mujibu wa haqq ya mkataba wao.”

Mwisho wa nukuu ya Imām Hamūd (Rahimahullāh).

Fatwa ya Shaykh Muhammad Ibn Sālih Al-‘Uthaymīn

Shaykh (Rahimahullāh) amesema kwenye kanda iliyorekodiwa juu ya mada hii [167]:

“Na (jambo) la pili ni katazo la kuwaua wanawake na watoto wakati wa vita.

Lakini pakisemwa, kuuliza: ‘Je, (Makuffār) wakitufanyia hivi – yaani wakiua watoto wetu na wanawake – nasi tutawaua [wanawake wao na watoto wao]?’

Lililowazi *[Dhāhir]* ni kwamba inafaa kwetu sisi kuwaua wanawake na watoto wao – hata kama tutakosa manufaa au faida kwa kufanya hivyo [kwa kuwa kuwaacha wao hai ni faida / manufaa kwa sababu wanakuwa milki au mali ya Waislam]; (ni ruhusa kuwaua wao katika hali kama hii) kutokana na jambo hili kutia khofu kwenye nyoyo za maadui pamoja na kuwahizi wao.

[167] Rejea upande “B” wa kaseti ya tatu ya Kitāb al-Jihād ya *Sharh Bulūgh al-Marām*. Au ipakue kutoka kwenye tovuti ya Shaykh: http://www.binothaimeen.com/sound/snd/a0020/A0020-3B.rm. Waislam wanaombwa kuipakua kabla haijafungiwa na maadui wa Allāh. Kuanzia dakika ya 29:09 .

Na kutokana na ujumla wa kauli ya Allāh:

"Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[168]

Na kwa makusudi kabisa wakiharibu vitu vya Waislam, hapa sasa kuwaua si jambo geni.

Na kutokana na hili, mizigo, mizigo ya mwenye kuiba katika *Ghanīmah* itachomwa, licha ya kwamba katika mizigo hiyo kuna [kupotea] khasara ya baadhi ya vitu vya mtu mwenye kupigana [Mujahid].

Mtu akisema: 'Je, wakiwabaka wanawake wetu nasi tutawabaka wanawake wao?'

Hapana! Hatufanyi hivyo.

Kwa nini? Kwa sababu hili limekatazwa kwa ujumla wake [kwa dhati yake], na haiwezekani juu yetu kufanya hivyo. Yaani si kwamba imekatazwa kwa sababu ya kuhishimu haqq za watu wengine [si kwa sababu tunahishimu haqq zao] – bali ni kwa sababu limekatazwa kama tendo [kitendo cha uzinzi]. Kwa hiyo haturuhusiwi kuwabaka wanawake wao.

Lakini ukifanyika mgao (wa *Ghanīmah*), na mwanamke miongoni mwao akaishia kuwa mtumwa, basi anakuwa ni mali ya mkono wa kuume. Mtu anaweza kufanya naye jimai [tendo la ndoa] kama kitu kilichomilikiwa na mkono wake wa kuume, jambo ambalo linaruhusiwa na hakuna tatizo juu ya hilo."

Baadaye, Shaykh aliulizwa kuhusu wanawake wanaouliwa amabao siyo wale waliowaua wanawake wetu, sasa je, huu ni uadilifu? Akajibu:

---

[168] Al-Baqarah: 194

"Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni.""[169]

Ni nini uadilifu? Sivyo kabisa. Wanaua wanawake wetu, tunawaua wanawake wao. Huu ndiyo uadilifu. Si uadilifu kusema 'Mkiwaua wanawake wetu, sisi hatutawaua wanawake wenu.'

Kwa sababu hili, naliona kuwa lina athari kubwa mno juu yao."

Mwisho wa nukuu ya Shaykh Muhammad Ibn Sālih Al-'Uthaymīn (Rahimahullāh).

Fatwa ya Shaykh Nāsir Ibn Hamad Al-Fahd

Shaykh Nāsir Al-Fahd (Allāh amjaalie kutoka haraka jela ya *Tawāghīt*) amesema alipokuwa anazungumzia ruhusa ya kutumia silaha kubwa za Maangamizi.[170]:

Kwa hakika suala la kuishambulia Amerika kwa silaha za aina hii, linaruhusiwa; pasipo hata kutaja dalili zaidi isipokuwa Aayah zifuatazo:

"Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyo adhibiwa."[171]

"Basi anayekushmabulieni nanyi mshambulieni kadiri ya alivyo kushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na *Al-Muttaqīn*."[172]

"Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake."[173]

[169] Al-Baqarah: 194
[170] Rejea Sura ya Pili ya kitabu, *"Hukm Istikhdām Aslihat Ad-Damār Ash-Shāmil"*.
[171] An-Nahl: 126
[172] Al-Baqarah: 194
[173] Ash-Shūrā: 40

Na mwenye kuyatazama maonevu ya Waamerika dhidi ya Waislam na ardh zao hivi karibuni, atafahamu kuwa ruhusa ya jambo hili (kutumia silaha kubwa za maangamizi dhidi ya Amerika) – kwa kuegemeza katika kanuni ya "kulipiza Qisās sawa sawa" haitahitaji hata kutaja dalili zingine nyingi.

Na baadhi ya *Ikhwah* wamefanya hisabu ya idadi ya Waislam walio uliwa na Amerika, kwa kutumia silaha zao aidha kwa njia ya moja kwa moja ama kwa nyuma ya mgongo; kwa hiyo idadi imefikia takribani milioni 10. Na kuhusu ardh za Waislam zilizounguzwa kwa makombora, mabomu, na roketi – hakuna awezaye kuhisabu isipokuwa Allāh. Na jambo lingine tunalopenda kulibainisha ni kile walichokifanya huko Afghānistān na 'Irāq - na hili halihusishi walichowafanyia maelfu ya Waislam juu ya kuwatoa kwenye ardh yao.

Kwa hiyo Waamerika wakipigwa bomu la nyuklia, likaua raia milioni 10, na likaharibu ardh yao kama wao walivyoharibu ardh zetu – hili litakuwa ruhusa bila hata kutakiwa kulitolea dalili yoyote. Dalili zaidi zitahitaji pale tu tutakapohitaji kuwaua zaidi ya idadi hii!!

Mwisho wa nukuu ya Shaykh Nāsir Al-Fahd (Allāh amjaalie kutoka haraka jela ya *Tawāghīt*).

Fatwa ya Shaykh 'Alī Al-Khudhayr

Shaykh 'Alī Ibn Khudhayr Al-Khudhayr (Allāh amjaalie kutoka haraka jela ya *Tawāghīt*) alisema alipokuwa akizungumzia Shambulio tukufu la Jumanne Takatifu[174]:

"Na kuhusiana na kile mlichonisimulia mimi kuhusu wale wanaotaka kutumia baadhi ya Āyāt na Ahādīth kama dalili (kudai kwamba mashambulizi hayo yalikuwa kinyume) - (dalili) hizi zimetumiwa nje ya muktadha wake; basi tunazijibu *Shubuhat* hizi kwa jibu la ujumla na jibu la kina.

Kwa ukanusho wa jumla, patasemwa:

Wale wanaotumia Āyāt hizi pamoja na Ahādīth zilizokwisha tajwa, wanachukua tu maana ya ujumla ya Āyāt hizi, lakini hawatazami hali mahususi pamoja na dalili zingine zinazodhibiti dalili za ujumla – na ndiyo maana wamechanganya, kwa sababu wamezitazama kwa jicho moja tu.

Katika jibu la kina, basi tutataja kwanza Āyāt na kisha Ahādīth.

1) **Āyāt**:

"Aliyemuuwa mtu bila ya yeye kuuwa, au kufanya ufisadi katika nchi – basi ni kama amewaua watu wote."[175]

Kwanza kabisa, hili ni katika jaribio la ajabu mno! Kwa sababu mtu akiwa mpiganaji, au akasaidia kuua – hata kama ni kwa ushauri au kuadhibu.

---

[174] Imechukuliwa kutoka kwenye Fatwa ya Shaykh iitwayo "Hukm Mā Jarā Fī Amrīkā Min Ahdāth".
[175] Al-Mā'idah: 32

Pili, Aayah hii haihusiani na 'kundi lililo asi' *[At-Tā'ifah Al-Mumtani'ah]*, wala halihusiani na mataifa wala makabila yaliyo asi (yenye hadaa) – basi zingatia hili; na pia, msaidizi na mwenye kuunga mkono ana hukm sawa sawa na mpiganaji halisi kwa mujibu wa *Ijmā'*, kama ilivyotangulia kutajwa.[176]

2) Aayah:

"Wala msianze uadui. Hakika Allāh hapendi wenye kuanza uadui."[177]

Kwa hiyo maana ya Aayah hii imeelezewa kuwa, "Msifanye uadui kwa dhulmah tu bila haki yoyote", lakini ikiwa ni kwa ajili ya Qisās, au 'kulipiza kadiri ulivyofanyiwa' [yaani vile mlivyoadhibiwa], kwa sababu ya haqq ya Jihād, au mashambulizi ya usiku, na mfano wa mambo haya – basi hii ni mipaka maalumu ya ujumla wa Aayah hii. Na Aayah iliyotangulia kutajwa imedhibitiwa na Aayah ifuatayo:

"Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[178]

Na Hadīth ya As-Sa'b Ibn Jathāmah iliyotangulia (inafafanua jambo hili).

Na pia Aayah: "Na majaraha ni Qisās."[179]

Ibn Taymiyyah amesema, "Na kwa sababu hii *'Ulamā'* wote wameafikiana juu ya ruhusa ya kukata miti na kuharibu mazao ya makuffār – endapo wataanza kutufanyia hivyo, au itakapokuwa haiwezekani kuwafikia makuffār ila kwa kuiharibu."[180]

---

[176] "At-Tamhīd" cha Ibn 'Abdil-Barr (16/142)
[177] Al-Baqarah: 190
[178] An-Nahl: 126
[179] Al-Mā'idah: 45
[180] *"Minhāj As-Sunnah"* (3/442).

Alisema maneno kama haya kuhusiana na mimea na majengo - Makuffār wakiharibu mimea na majengo yetu, nasi twaweza kuharibu ya kwao – na hakuna ikhtilaf katika hili.[181]

Vile vile, Ibn Qāsim amesimulia kuwa Ibn Taymiyyah amesema maneno haya kuhusu miti, mimea, na kuvunja majumba yao ya kifahari, kukiwa kuna haja yoyote ya kufanya hivyo.[182]

3) Aayah:

"Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine."[183]

Kwa hakika Aayah hii ni ya ujumla, kama zile zilizoitangulia. Ni kuhusu mtu ambaye hana hatia kabisa na hahusiki kabisa na mnyororo wa kosa lolote – mtu ambaye haja pigana, wala kusaidia mapigano – si kwa ushauri wala nasaha, wala kwa jambo lolote lile – wala mtu hayumo kwenye makazi (ya watuhumiwa), wala kwenye 'kundi lililo asi', wala si katika watu wanaoongeza idadi ya watu maadui.

Mwisho wa nukuu ya Shaykh, 'Alī Al-Khudhayr (Allāh amhifadhi na amjaalie kutoka haraka jela ya *Tawāghīt*).

Fatwa ya Shaykh Abū Jandal Fāris Az-Zahrānī Al-Azdī

Shaykh (Allāh amjaalie kutoka haraka jela ya *Tawāghīt*), anamnukuu *Amīr* wa *Mujāhidīn*, Abū 'Abdillāh Usāmah Ibn Lādin (*Hafidhahullāh*), akisema kwenye mahojiano [184]:

---

[181] "*Al-Fatāwā*" (28/414, 596).
[182] "*Hāshiyah*" (40/270).
[183] Al-An'ām: 164
[184] Hii imechukuliwa kwenye mahojiano yaliyofanywa na mwandishi wa khabari wa kituo cha televisheni cha *Al Jazeera* - Taysīr Allūni mnamo Octoba 21, 2001.

“**Shaykh Usāmah Ibn Lādin**: … kwa hiyo tunawaua vinara [wa kufr] na Wafalme wa wavamizi, na raia miongoni mwa makuffar, kadiri ya idadi ya vijana wetu wanao waua, na hili ni sahihi pande zote mbili – kidini na kiakili.

Taysīr Allūni: Kwa hiyo unasema kwamba hivi ni kulipiza sawa sawia [jino kwa jino]? Wakiwaua watu wetu wasio na hatia, basi nasi tunawaua watu wao wasio na hatia?

Shaykh Usāmah Ibn Lādin: Ndiyo, kadhalika tunawaua watu wao wasio na hatia, na ni sahihi kivyovyote – kidini na kiakili. Kwa sababu baadhi ya watu wanaozungumzia jambo hili, wengine wanalizungumzia tu katika msingi wa dini…

Taysīr Allūni: Na ni ipi dalili yao?

Shaykh Usāmah Ibn Lādin: Wanasema kuwa haya ni makosa na ni haram, na dalili yao, wanasema kwamba Mtume صلى الله عليه وسلم alikataza kuwaua wanawake na watoto, na [kauli yao hii] ni kweli. Ni sahihi na imesemwa na Mtume صلى الله عليه وسلم (kwenye Hadīth Sahih)...

Taysīr Allūni: Hasa! Hicho ndicho tunachokiuliza. Hili ndilo jambo tunalojiuliza sisi wenyewe!

Shaykh Usāmah Ibn Lādin: ... Lakini katazo hili la kuwaua watoto na watu wasio na hatia... halijafungwa, na kuna maandiko mengine yaliyoidhibiti.

Kauli ya Allāh (Subhānahu Wa Ta'āla):

“Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa.”[185]

---

[185] An-Nahl: 126

'Ulamā pamoja na *Ahlul-`Ilm*, miongoni mwa waandishi wa *"Al-Ikhtiyārāt"* [yaani Ibn Taymiyyah], na Ibn Al-Qayyim (Rahimahumullāh), na Ash-Shawkāni, pamoja na wengine wengi, na Al-Qurtubi (Rahimahullāh) kwenye Tafsīr yake, endapo makuffār watawaua wanetu na wanawake wetu, basi hatutakiwi kuwa na simile kuwafanyia wao kama walivyotufanyia, kwa dhumuni la kuwazuia wao kutokana na kujaribu kuwaua wanetu na wanawake wetu tena. Na huo ni katika msimamo wa dini, na wale wanaojiongelea tu bila kuwa na *'Ilm* ya *Sharī'ah*, wakisema kuwa kumuua mtoto huyo haifai, hali ya kujua kwa hakika kuwa vijana hao wa kiume ambao Allāh amewafungulia njia, hawakukusudia kuua watoto, walikishambulia kituo kikubwa zaidi cha kijeshi duniani – Pentagon – ambapo kina zaidi ya wafanyakazi wake 64000, ni kituo cha kijeshi chenye wanajesi wengi zaidi pamoja na ujasuji [intelijensia] mkubwa...

Mwisho wa nukuu ya Shaykh Usāmah Ibn Lādin (Allāh amhifadhi na amnusuru).

Kisha, Shaykh Az-Zahrānī anaendelea kutilia nguvu msimamo huu, "Na yeyote anayetaka ufahamu zaidi kuhusu *Radd* [ukanusho] ya *Shubuhah* hii, basi asome kitabu hiki… *"Haqīqat Al-Harb As-Salībiyyah Al-Jadīdah"*[186] kwani kina ufafanuzi adhim wa jambo hili."[187]

Pia Shaykh anasema wakati akizungumzia dalili za *Ightiyāl* (mauaji):

"Dalili ya kumi: Kulipiza sawa sawa

Kwani Allāh (Ta'ālā) anasema:

---

[186] Ambacho ni Kitabu cha Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (Rahimahullāh).

[187] Rejea katika Kitabu cha Shaykh, "Usāmah Ibn Lādin: *Mujaddid Az-Zamān Wa Qāhir Al-Amrīkān"* (114).

“Basi anayekushmabulieni nanyi mshambulieni kadiri ya alivyo kushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na *Al-Muttaqīn*.”[188]

“Na wale inapowasibu *baghy*; ukandamizaji na dhulmah – wao wanajitetea. Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake. Lakini atakaye samehe na akasuluhisha, basi ujira wake uko Allāh. Hakika Yeye hapendi madhalimu. Na bila shaka anayelipiza *Qisās* baada ya kudhulumiwa, basi hao hawana sababu ya kulaumiwa. Hakika sababu ya kulaumiwa ni juu ya wale wanaodhulumu watu na wanakandamiza katika ardh bila ya haqq. Hao watapata adhabu iumizayo. Na atakayevuta subira na akasamehe, hakika hilo bila shaka ni katika mambo ya kuazimiwa.”[189]

“Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa. Na mkisubiri, basi bila shaka hivyo ni bora kwa wenye kusubiri.”[190]

Na Aayah hizi ni za ujumla kuhusu kila kitu – na sababu yake mahususi ya kuteremshwa kwake haiweki mpaka juu ya maana yake; kwa sababu kanuni ya msingi kwenye *Sharī'ah* ni kwamba “Dalili ni kulingana na ujumla wa maneno yake, na haifungwi na sababu (ya kuteremshwa kwake)”.

Kwa hiyo Waislam wanaruhusiwa kuwafanyia maadui zao sawa sawa katika kila kitu wanachokifanya dhidi ya Waislam. Kwa hiyo wakiwaua *Mujāhidīn*, basi nasi tunawaua wao; na wakiwakata-kata Waislam, ni ruhusa kwetu kuwakata-kata wao; wakiwashambulia wanawake na watoto wetu – basi ni haqq ya Waislam kulipiza Qisās sawa sawa kwa kuwashambulia wanawake na watoto wao – nalo ni kwa sababu ya ujumla wa Aayah.

---

188 Al-Baqarah: 194
189 Ash-Shūrā: 39-43
190 An-Nahl: 126

Na Ibn Al-Qayyim (Rahimahullāh) amefafanua zaidi, "Kauli za Allāh, "Anayekushambulieni nanyi mshambulieni, kwa kadiri alivyokushambulieni."[191], na, "Na jazaa ya uovu ni uovu mfano wake."[192] , na, "Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyoadhibiwa."[193] – zinabeba ruhusa ya "kulipiza Qisās sawa sawa" katika masuala ya uhai [maisha ya mtu], hishima, na mali. Na *Fuqahā* wote wamesema wazi kuwa endapo makuffār watachoma moto mazao yetu na kuikata miti yetu, basi inakuwa halali kwetu kuyachoma moto mazao yao na na kuikata miti yao. Na jambo hili ni sawa sawa! Na Allāh kwa hakika alikubali vitendo vya Maswahabah pindi walipoikata miti ya Mayahudi – kwa sababu kitendo hicho [cha kuikata miti hiyo] kiliwadhoofisha Mayahudi; na hii inaonyesha kuwa Allāh (Ta'ālā) anapenda kuwahizi madhalim – na hiki ni kitendo kilicho halali.

Na ikiwa inafaa kuchoma vitu vya mtu ambaye amepindukia [madhara yake] kutokana na dhulmah yake dhidi ya Waislam katika kuwakhini *"Ghanīmah"* zao – basi ni bora na ni sahihi zaidi kuchoma vitu vyake endapo amechoma vitu vya Muislam asiyekuwa na hatia.

Na ikiwa fedha ya ummah ambayo ni haqq ya Allāh, ambayo kusamehewa kwake ni zaidi ya kutimizwa kwake, basi kuhalalishwa kwake juu ya mja bakhili ni *afdhal* na bora zaidi. Na kwa sababu Allāh Subhānahu amehalalisha Qisās kuziokoa nafsi dhidi ya dhulmah. Na Allāh angeweza kuwajibisha *diya* ili kumtia adabu dhalim dhidi ya aliyedhulumiwa kwa kutumia fedha. Lakini, lile alilolihukumia ni timilifu na ni bora zaidi juu ya mja, na linapooza zaidi hasira ya aliyedhulumiwa na linahifadhi zaidi nafsi na mwili [viungo].

---

191 Al-Baqarah: 194
192 Ash-Shūrā: 40
193 An-Nahl: 126

La si hivyo, yeyote mwenye [hamu ya] kumuua au kumkata mwenzake kiungo, basi angeweza kumuua au kumkata kiungo, na kisha kulipa *diya*. Na hekima na rahmah na manufaa hayakubali jambo hilo. Na hili ndilo lililo katika kudhulumu vitu [mali].”[194]

Na Amerika – kama inavyodai – ikishambulia kwa sababu ya Saddam – basi jambo liko wazi zaidi. Amerika imeua na inaendelea kuua takriban zaidi ya watu 1,320,700 nchini ‘Irāq kutokana na vikwazo vyake vya kiuchumi; na Amerika pia imeua maelfu ya watu nchini Afghānistān kwa sababu ya *“Makamanda wa Jihād”* waliomo humo… na orodha inaendelea… Nasi ni kwa sababu gani tusiruhusiwe kuwaua, kuwapasua, kuwashambulia, na kuwachinja – mpaka tutakapoifikia idadi ya watu wetu walowaua. Kwa hiyo tunawaua wao kwa sababu ya Bush, Blair, na Sharon – kama walivyotuua sisi kwa sababu ya fulani na fulani. Kwa hakika, ni wajibu kwetu kufanya kama walivyotufanyia. Kwa hiyo kama wauavyo, nao watauliwa hivyo hivyo; na kama wanavyotuua kwa kutuvamia, nao wanatakiwa kuuawa kwa kuvamiwa. Na Allāh ndiye Mjuzi zaidi.[195]

Fatwa ya Shaykh ‘Abdul-‘Azīz Al-Jarbū’

Shaykh (Allāh amjaalie kutoka haraka jela ya *Tawāghīt*), amesema akiirudi (akiikanusha) ‘fatwa’ ya Shaykh Ibn Jibrīn Allāh amhifadhi (ambapo ndani yake alizungumza kulaani Shambulio tukufu la Jumanne Takatifu) [196]:

Shaykh [Ibn Jibrīn, alipokuwa akijaribu kupinga mauaji ya *‘wasio na hatia’* katika Jumanne Tukufu] alijaribu kutumia Aayah -

---

[194] *“I’lām Al-Muwaqqi’īn”* Juz. 1/328

[195] Taz: *“Tahrīdh Al-Mujāhidīn Al-Abtāl ‘Alā Ihyā’ Sunnat Al-Ightiyāl”* (24).

[196] Risālah ya Shaykh, *“Al-Īdhāh Al-Mubīn Fī Bayān Haqīqat Ash-Shaykh Ibn Jibrīn”*.

"Wala msianze uadui. Hakika Allāh hapendi wenye kuanza uadui."[197]

Lakini hukm ya Aayah hii ni ya ujumla; imefungwa katika hali ambayo pindi [makuffār] wanapotufanyia uadui. Kama asemavyo Allāh (Ta'ālā):

"Basi anayekushambulieni nanyi mshambulieni kadiri ya alivyo kushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na *Al-Muttaqīn*."[198]

Na hili [ukweli kwamba Aayah ya mwisho imedhibiti ile ya mwanzo] limeafikiwa na *Ahlul-'Ilm* wote, na hakuna mtu ajulikanaye kwamba amekhalif *Ijmā'* hii.

Shaykh (Ibn Jibrīn) pia alijaribu kutumia Aayah:

"Wala kuwachukia watu kwa kuwa walikuzuilieni kufika *Masjid Al- Harām* (Makkah) kusikupelekeeni kuwafanyia uadui. Na saidianeni katika *Al-Birr* na *At-Taqwa* (wema na uchaji-Allāh); wala msisaidiane katika dhambi na uadui. Na mcheni Allāh. Hakika Allāh ni Mkali wa kuadhibu."[199]

Kisha panajibiwa… Na pakisemwa "Andiko liko kwa mujibu wa ujumla wa maneno yake, na halifungwi kwa sababu (ya kuteremshwa kwake)".

Tutasema: Hakika hii ni kanuni nzuri – na kwa hakika inatuunga mkono sisi, wala si dhidi yetu… Na kwa namna zote, Aayah hii ni ya ujumla – na imefungwa pale ambapo makuffār wanapoanza uadui dhidi yetu – na ndiyo maana Allāh anasema:

---

197 Al-Baqarah: 190
198 Al-Baqarah: 194
199 Al-Mā'idah: 2

“Na wauweni popote muwakutapo, na muwatoe popote walipokutoeni; kwani *Al-Fitnah* ni mbaya zaidi kuliko kuuwa. Na wala msipigane nao kwenye *Al-Masjid Al-Harām* (Msikiti mtakatifu wa Makkah), mpaka wakupigeni huko. Wakikupigeni huko basi nanyi pia wapigeni. Na hivi ndivyo yalivyo malipo ya makafiri.”[200]

Kwa hiyo katika Aayah hii tunamrishwa:

a) Kuwaua popote tuwakutapo
b) Kuwatoa popote walipotutoa, na Allāh hajatuamuru kuwasamehe
c) Allāh ametukataza kupigana nao kwenye *Al-Masjid Al-Harām* kwa katazo la ujumla – na imefungamanishwa na pale wanapoanza kutupiga humo.
Mwisho wa nukuu ya Shaykh Al-Jarbū’ (Allāh amhifadhi na amjaalie kutoka jela haraka).

Fatwa ya Baraza la ‘Ulamā wa Filastīn

‘Ulamā wa baraza [Tunamwomba Allāh awape msaada katika Jihād dhidi ya watoto wa nguruwe], walitoa fatwa kuhusu operesheni [mashambulizi] Istish-had; na walipokuwa wanajibu *shubuhah*, walisema:

Hujjah ya pili: “Operesheni Istish-had hizi huuwa raia miongoni mwa Mayahudi, wakiwamo wanawake, watoto na wazee au vikongwe.”

Kwa hakika miongoni mwa misingi ya Jihād katika Uislām ni kanuni ya msingi ya “Kufanya sawa sawa” *[Mu’āmalah Bil-Mithl],* yaani kulipiza Qisās sawa sawa na ulivyofanyiwa].

[200] Al-Baqarah: 191

Maana yake, Uislām umewapa ruhusa Waislam kuwafanyia makuffār sawa sawa na wao wawafanyiavyo Waislam.

Na Allāh amesema ndani ya Kitabu chake ‘Aziz,

“Basi anayekushmabulieni nanyi mshambulieni kadiri ya alivyo kushambulieni. Na mcheni Allāh, na jueni kwamba Allāh yu pamoja na *Al-Muttaqīn*.”[201]

Na pia kauli yake,

“Na mkilipiza basi lipizeni kulingana na vile mlivyo adhibiwa.”[202]

Na madhalimu hawa wa Kiyahudi, pamoja na [maadui] wengine – juu yetu sisi [Waislam], hawachungi / kuheshimu ahadi, si ya udugu wala mkataba! Wanawaua wanetu, wanawake wetu, na wazee na vikongwe wetu – nasi ni Waislam; na ndiyo Uislam ukaturuhusu sisi kuwaua wanawake wao, watoto wao, raia wao, na wazee wao.

Nasi katika Baraza la *‘Ulamā* wa *Filastīn* – ni kutoka katika Bayt al-Maqdas (yaani Yerusalemu), na kutoka kwenye kivuli cha Bayt al-Maqdas… Tunashuhudia uadui na ugaidi dhidi ya watu wetu walio wakalia. Ni katika malengo yao ya kisiasa ni kuwaua khasatan watoto na wanawake wetu, kuyavunja majumba yetu, na kuwafukuza / kuwatoa wakaazi katika makazi yao; kung’oa mizizi ya miti (na kuifisidi ardh), na uvamizi mbaya, na uporaji wa ardh yetu, na kuendelea kutanua makoloni yao na makazi yao, na kuwafunga jela; dhulmah za mara kwa mara dhidi ya Msikiti Mtukufu wa *Al-Aqsā*, katika majaribio ya kuubomoa na kujenga hekalu lao walitakalo… Je, Allāh si mwenye nguvu (ya kuwajibu wao?)… Kwa hakika mashambulizi haya ya kujitoa mhanga yanayofanywa na vijana wa Filastīn wafanyao *Ribāt* [ulinzi] dhidi ya adui aliyelaaniwa, Myahudi –

---

[201] Al-Baqarah: 194

[202] An-Nahl: 126

yanazingatiwa kuwa ni Jihād katika njia ya Allāh, na hakika yamehalalishwa [ni ruhusa]…

- Mwisho wa nukuu ya fatwa.

Fatwa hii ilisainiwa [ilipitishwa] na *'Ulamā* wafuatao – jumla yao wakiwa 85, ambao majina yao tutayataja:

BARAZA LA 'ULAMĀ WA FILASTĪN

1. Dkt. Sālih Muhammad Sharīf - Shahada ya udaktari ya Siasa katika Shari'ah
2. Dkt. Azzām Nu'mān Salhab - Shahada ya udaktari katika 'Aqīdah
3. Muhammad Māher Yūsuf Badr – Shahada ya pili ya Usūl Al-Fiqh
4. Mustafā Kāmil Shāwir – Shahada ya pili ya Usūl Al-Fiqh
5. Taysīr Rajab Bayyūdh At –Tamīmī - Shahada ya Sharī'ah
6. Fat'hī Abdul-'Azīz 'Amr – Shahada ya Sharī'ah
7. 'Abdul-Hamīd Nasr – Shahada ya Sharī'ah
8. 'Izz Ad-Dīn 'Īsā Farrāh – Shahada ya Sharī'ah
9. Husayn Mahmūd Al-Mahdī – Shahada ya pili ya Da'wah
10. Shafīq Abdul-Qādir Al-Qawāsimī – Shahada ya Sharī'ah
11. 'Ādil Shāker Ashniyūr – Shahada ya Sharī'ah
12. Nāyif ar-Rajūb – Shahada ya Sharī'ah
13. 'Abdul-Khāliq an-Natshah – Shahada ya Sharī'ah
14. Fawzī Muhammad 'Abdul-'Athīm Al-Khatīb – Shahada ya Sharī'ah
15. Jawwād Mahmūd Bahr An-Natshah – Shahada ya Sharī'ah
16. Sālih ar-Rāzim – Shahada ya Sharī'ah
17. Dkt. Amīr 'Abdul-'Azīz – Shahada ya udaktari katika 'Aqīdah
18. Dkt. Khidhr Sūnaduk - Shahada ya udaktari katika 'Aqīdah
19. Dkt. Muhammad Hāfith Ash-Sharīdah - Shahada ya udaktari katika 'Aqīdah
20. Dkt. Marwān Qadūmī - Shahada ya udaktari ya Siasa katika Shari'ah
21. Ahmad Al-Hāj 'Alī Muhammad – Shahada ya pili katika Tafsīr
22. Dkt. Muhammad 'Alī As-Salībī – Shahada ya udaktari katika Sharī'ah
23. Ghassān 'Ātef Badrān – Shahada ya pili katika Tafsīr
24. Hasan Sa'd 'Awadh Khidhr – Shahada ya pili katika Usūl Al-Fiqh
25. Dkt. 'Abdul-Mun'im Jābir Abū Qāhuuq – Shahada ya udaktari katika Sharī'ah
26. Dkt. Yāsir Salīm Al-Ashqar – Shahada ya udaktari katika Sharī'ah
27. Māhir Tāhir Ridhā Al-Khirāz – Shahada ya Sharī'ah
28. Ahmad 'Abdul-Qādir 'Abdul-Jabbār – Shahada ya pili ya Sharī'ah

29.Jamāl Salīm Ibrāhīm Salīm – Shahada ya Sharī’ah
30.Hāmid Sulaymān Khudhayr Al-Baytāwī – Shahada ya pili ya Sharī’ah
31.Sālih Husayn Abū Zayd – Shahada ya Sharī’ah
32.Ismā'īl Muhammad Hasan Al-Habbāzī – Shahada ya Sharī’ah
33.Ahmad ‘Abdul-‘Azīz Sālih – Shahada ya Da’wah na Usūl Ad-Dīn
34.Munthir Adīb Al-'Awrī – Shahada ya Sharī’ah
35.Bassām Nihād Ibrāhīm Jarrār – Shahada ya Sharī’ah
36.Khumayyis Muhammad 'Ābidah – Shahada ya Sharī’ah
37.Sa'īd Tāhā Sa'īd – Shahada ya Sharī’ah
38.Sāleh Tāhā Sa'īd – Shahada ya Sharī’ah
39.Abdur-Rahmān Muhammad Karājah – Shahada ya Sharī’ah
40.Mahmūd ‘Abdul-Karīm Mihnā – Shahada ya Sharī’ah
41.Fadhl Muhammad Sālih Hamdān - Shahada ya Sharī’ah
42.Dkt. Husām Ad-Dīn 'Affānah – Shahada ya udaktari katika Sharī’ah
43. Dkt. ‘Abdul-Fattāh Al-'Uwaysī – Shahada ya udaktari katika Historia ya Uislām
44.Dkt. Hamzah Dīb – Shahada ya udaktari katika Sharī’ah
45.Ibrāhīm Sa'īd Abū Sālem – Shahada ya pli ya Sharī’ah
46.Ghassān Harmās – Shahada ya pili ya Sharī’ah
47.Khālid Ibrāhīm Ar-Ramhī – Shahada ya Sharī’ah
48.Dkt. Adīb Muflih Hawrānī – Shahada ya pili ya Sharī’ah
49.Ahmad Mustafā Fawāqah – Shahada ya pili ya Sharī’ah
50.'Azīz Mustafā Abū Ra's – Shahada ya Sharī’ah
51.Jamāl Muhammad At-Tawīl – Shahada ya Sharī’ah
52.Ibrāhīm 'Umayrah – Shahada ya Sharī’ah
53.Yāser ‘Abdul-Majīd ‘Abdullāh – Shahada ya Sharī’ah
54.Ash-Shaykh Yūsuf Abū 'Asalah – Shahada ya Sharī’ah
55.Dkt. Mūsā Ismā'īl Al-Basīt – Shahada ya udaktari katika Sharī’ah
56.'Ammār Tawfīq Ahmed Badawī – Shahada ya Sharī’ah
57.'Ārif Husayn Rāghib Al-Juyūsī – Shahada ya Sharī’ah
58.'Umar Mustafā Badīr – Shahada ya Sharī’ah
59.Tawfīq Muhammad Jarrār – Hati ya Sharī’ah
60.Muhammad Fu'ād Abū Zayd – Hati ya Sharī’ah
61.Dr. Hilmī Kāmil ‘Abdul-Hādī - Shahada ya udaktari katika Sharī’ah
62.Zayd Mahmūd Abdur-Rahīm Zakārinah – Hati ya Sharī’ah
63.'Umar Muhammad Ibrāhīm Ghānim - Hati ya Sharī’ah
64.Yāsir Muhammad Sa'īd Abdur-Rahmān – Shahada ya pili ya Sharī’ah
65.‘Abdul-Majīd 'Atā Muhammad Ahmad – Shahada ya Sharī’ah

66. Bilāl Mahmūd Abd Zarīn – Shahada ya Sharī'ah
67. Muhammad Najātī 'Abdul-Hāfith Az-Za'tarī – Shahada ya Sharī'ah
68. Ya'qūb Shabānah – Shahada ya Sharī'ah
69. Wajīh Yāghī – Shahada ya Sharī'ah
70. Zakariyyā An-Nadīm – Shahada ya Sharī'ah
71. Muhammad Shuraydah – Elimu ya Sharī'ah
72. 'Atā'ullāh 'Abdul-'Āl Abū As-Sabh – Shahada ya pili ya Sharī'ah
73. Sa'd 'Abdul-Qādir Al-Maghāzī – Elimu ya Sharī'ah
74. Dkt. Ismā'īl Ahmad Al-Astal – Shahada ya udaktari katika Hadīth
75. Muhammad Thīb Al-Qūsī – Shahada ya Sharī'ah
76. Muhammad Hasan Bakhīt – Shahada ya pili katika 'Aqīdah
77. Mahmūd Yūsuf Ash-Shuwaykī – Shahada ya pili katika 'Aqīdah
78. Māhir Ahmad As-Sūsī – Shahada ya pili katika Fiqh
79. Ahmad Thiyāb Ash-Shuwaydah – Shahada ya pili katika Fiqh
80. Dkt. Sālim Ahmad Salāmah – Shahada ya udaktari katika Hadīth
81. Riyādh Mahmūd Jābir Qāsim – Shahada ya pili katika Fiqh
82. Dkt. Sulaymān Mūsā As-Satrī – Shahada ya udaktari katika Fiqh
83. Dkt. Ziyād Ibrāhīm Miqdād – Shahada ya pili katika Fiqh
84. 'Alī Suway'id Abū 'Ajwah - Shahada ya Usūl Ad-Dīn
85. Sa'īd Sulaymān Al-Qiyaq – Shahada ya pili katika 'Aqīdah

Allāh awahifadhi wale ambao bado wako hai miongoni mwao, na awarahamu waliofariki miongoni mwao.

Fatwa ya Shaykh Abū Qatādah 'Umar Ibn Mahmūd Abū 'Umar Al-Filastīnī

Shaykh Abū Qatādah (Allāh amtoe haraka katika jela za *Tawāghīt*), amesema kwenye makala aliyoiandika [203]:

Hali ya pili: Kuwaua wanawake na watoto kwa makusudi ili kuzuia ubakaji wa wanawake wa Kiislam na mauaji ya Waislam.

---

[203] *"Al-Ansār Magazine"* Issue #90, Toleo la Shawwāl 29, 1415 AH mkabala na Machi 30, 1995 (uk.10-12).

Imetubainikia sisi kwenye Sura iliyopita, kufaa kuwaua watoto na wanawake ili kuwezesha kuwaua wapiganaji makuffar. Hivyo Je, ni ruhusa kuwaua watoto na wanawake ili kuwezesha kuhifadhi maisha ya Muislam na kuepusha ubakaji wa Mwanamke wa Kiislam?

Katika yale yanayojulikana katika *Shari'ah* ni kwamba kuhifadhi maisha [uhai] wa Musilam ni jambo adhimu kuliko kumuua Kafiri, kwa hiyo kuepusha madhara na kuyaondoa ni bora zaidi kuliko kupata manufaa [kwa makafiri hao]. Na kumuua Muislam ni ufisadi mkubwa. Lakini kumuua kāfir, kuna faida. Lakini ikiwa manufaa ya kuwaua makuffār ni madogo kuliko kuwakomboa wafungwa wa Kiislam, basi ni wajib juu ya Waislam kuwakomboa Wafungwa wa Kiislam. Na watawakomboa Waislam kwa kuwaacha huru wafungwa makuffār.

Likitubainikia sisi jambo hili, na tumeshatangulia kujifunza ruhusa ya kuwaua watoto na wanawake ili kuwezesha kuwaua wapiganaji wanaume, basi ni bora zaidi kuruhusu kuwaua watoto na wanawake ili kuzuia mauaji ya Waislam – hata *Mujāhidīn* – na ubakaji wa wanawake wa Kiislam.

Kwa hiyo uhalisia wa jambo ni kwamba kama hatuwezi kuwazuia *Murtaddīn* kutokana na kuwaua wafungwa wa Kiislam, raia pamoja na wengine, isipokuwa kwa kuwatisha *Murtaddīn* hao kwa kuwaua wanawake na watoto wao, basi hili linafaa kama si kuwa wajib.

Na vile vile, kama hatuwezi kuwazuia *Murtaddīn* kutokana na kuvunja hishima za Waislam na kuwakosea adabu Wanawake isipokuwa kwa kuwatisha kwa kuwaua watoto wao na wanawake wao, basi bila shaka inafaa, kama si wajib.

Kwa sababu kuhifadhi maisha [uhai] ya Waislam na kuhifadhi hishima zao ni muhimu zaidi na bora zaidi kuliko kuwaacha *Murtaddīn* wakafanya mauaji kwa kuwatumia wanawake na watoto wao kama ngao. Na hiyo ndiyo hali ambayo Shari'ah imeruhusu kuwaua watoto na wanawake kwa mujibu wa dalili, kama ilivyotangulia kwenye Hadīth ya As-Sa'b Ibn Jathāmah. Na imekuja kwenye Hadīth – kama itakavyohudhurishwa – kufaa kuwashambulia watoto na wanawake mpaka makuffār wahizike [wainamishe vichwa chini] na jambo lao liharibike. Basi hapo duara la vita litakuwa pana zaidi na kushindwa kwao kutakuwa rahisi na kwamba kupitia huzuni na wahaka wao kwa sababu ya watoto na wanawake wao, na juu ya kutawanyika kwao ili kuwalinda wao. Kama Imām Al-Bukhārī alivyosimulia katika *"Sahīh"* yake kuhusu simulizi ya Jasusi wa kabila la Khuzā', aliyemtuma kwenda kuulizia khabari za Maquraysh, alipokuwa anasafiri kwenda 'Umrah. Nalo ilikuwa ni katika simulizi ya Hudaybiyah. Kwa hiyo Jasusi huyu akamfahamisha kuwa Maquraysh wamewakusanya watu wa Makkah dhidi yake, na wakaweka ahadi ya kupigana naye pamoja na Maswahabah zake ikiwa ataendelea na *niyyah* yake ya kuizuru nyumba tukufu ya Makkah. Kwa hiyo Mjumbe wa Allāh صلى الله عليه وسلم akataka ushauri kwa Maswahabah zake, akisema: "Nishaurini! Je, mwaonaje tukiwashambulia watoto wa wale waliowasaidia wao (maadui), tuwaue; na kama wataendelea kukaa, basi watakaa kama wale ambao familia zao zimeuliwa, na mali zao zimechukuliwa na wasipokuja basi itakuwa ni shingo aliyokata Allāh? Au tuiendee Nyumba [Al-Ka'bah] na yeyote atakayetuzuilia, tupigane naye?"[204] – mwisho wa nukuu.

Hii ni lafdh ya 'Abdur-Razzāq kwenye *"Musannaf"* na Al-Bukhārī ameisimulia kwenye *"Sahīh"* ikiwa na lafdh kama hii.

Kwa hiyo kwenye Hadīth kuna ruhusa ya kuwatumia watoto na wanawake kama njia ya kuwashinikiza *Mushrikīn* kulegeza jambo lao na kuvunja mshikamano wao, kwa sababu Mtume صلى الله عليه و سلم alitaka kuwashambulia wanawake na watoto ili kuyafariqisha makabila shiriki dhidi ya Maquraysh."

---

[204] *"Musnad Ahmad"* (18166), Al-Bayhaqī (9/218), An-Nasā'ī katika *"Al-Kubrā"* (5/170), 'Abdur-Razzāq (5/330), At-Tabarānī katika *"Al-Kabīr"* (20/10), na Hadith kama hii imesimuliwa na Al-Bukhārī (4/1531), na Ibn Abī Shaybah (7/387). Pia taz: *"Zād Al-Ma'ād"* cha Ibn al-Qayyim kwenye Sura *"Sulhul-Hudaybiyah"*.

SURA 06

RADD JUU YA *SHUBUHĀT* MBALIMBALI

Na wale wanaopinga msimamo wa *'Ulamā'* huleta *hujjah* dhaifu – nazo zote zimegeemezwa kwenye nukta zifuatazo:

Shubuhah 1:

Wapingao wanadai kuwa: "Kwa kuwa makuffār wanawabaka wanawake wetu wa Kiislam – inawajibika juu yetu nasi tuwafanyie hivyo hivyo wanawake wa makuffār; na hapo inawajibisha kuruhusu uzinifu kwenye hali kama hiyo."

Na ufahamu huu mbaya unaweza kurejeshwa kwa kutumia moja ya njia mbili – kukubali moja ya njia hizi inatosha kufahamu ubatili wa madai hayo.

a) Hiki ni Qiyās batili kwa sababu ya ukweli wa namna mbili.

Na hii ni njia aliyoitumia Shaykh Ibn Al-'Uthaymīn (RahimahuLlāh) pindi aliposema:

"Kisha ikiwa mtu atasema:

'Je, wakiwabaka wanawake zetu nasi tutawabaka wanawake zao?' Hapana! Hatufanyi hivyo.

Kwa nini? Kwa sababu hili limekatazwa kwa ujumla wake [kwa dhati yake], na haiwezekani juu yetu kufanya hivyo. Yaani si kwamba imekatazwa kwa sababu ya kuhishimu haqq za watu wengine [si kwa sababu tunahishimu haqq zao] – bali ni kwa sababu limekatazwa kama tendo [kitendo cha uzinzi]. Kwa hiyo haturuhusiwi kuwabaka wanawake wao.

Maana yake ni kwamba kanuni ya msingi ya kitendo cha "ubakaji" *[Al-Ightisāb]* ni tendo la kujamiana *[Al-Jimā']*. Na kujamiana kumekatazwa kwa dhati yake *(Fī Nafsihi / Bi Naw'ihi)*, na ni kitendo cha *Fahshā'* (uchafu) – isipokuwa kwa namna mbili ambazo Allāh yeye mwenyewe ameziengua kwenye Kitabu chake:

"Na ambao wanazilinda [kuzihifadhi] tupu zao (yaani sehemu zao za sisiri kutokana na uzinifu na uzinzi). Isipokuwa kwa wake zao[1] au kwa iliyo wamiliki mikono yao ya kulia [2] (mateka na watumwa) kwani hao si wenye kulaumiwa; lakini anayetaka kinyume cha haya, basi hao ndio warukao mipaka."[205]

Kwa hiyo Muumba wa mbingu na ardh Yeye mwenyewe ameharamisha *Fi'l* [kitendo] cha kujamiana kwa hali zote – isipokuwa hali mbili – inapokuwa kujamiana na wenza [mume ama mke], na *Sabāyā* [watumwa].

Lakini *Asl* [hukm ya asili] ni haram – na inaruhusiwa kwa baadhi ya watu ambao hawakujumuishwa (kwenye katazo).

Lakini kuhusu msingi wa kitendo cha "kuwaua wanawake na watoto wa makuffār" – msingi wake ni kuua *[Al-qatl]*. Na *Fi'l* [kitendo] cha kuua – kwa hukm yake ya msingi – kinafaa *[Mubāh]*.

Na dalili ya jambo hili imo kwenye kauli ya Mtume صلى الله عليه وسلم "Mwenye kusema, 'Hakuna mwenye haqq ya kuabudiwa isipokuwa Allā', na akakufuru chochote chenye kuabudiwa kinyume na Allāh, basi mali yake na damu yake imehifadhika, na malipo yake yapo kwa Allāh."[206]

---

[205] Al-Mu'minūn: 5-7
[206] "Sahīh Muslim" (23).

Kwa hiyo hii inamaanisha kuwa kuua [kumwaga damu] inaruhusiwa *[Mubāh]* kiasili – isipokuwa wale walio juu ya Shahadah ya *Lā Ilāh Illā Allāh* – kwani wameenguliwa kwenye hukm ya ruhusa – yaani wameharamishwa.

Kwa hiyo baada ya kuthibitisha kuwa uzinifu umeharamishwa, na imeruhusiwa kuua – ni wazi kwamba mambo mawili yenye hukm tofauti hayawezi kulinganishwa katika *Qiyās* [kiakili]; na hivyo, Qiyās kilichotumika kwenye *shubuhah* hii kwa hakika ni batili tangu kwenye Asl yake.

Na hiki ndicho walichomaanisha Salaf pindi waliposema kuwa kulipiza Qisās sawa sawa kunaweza kufanywa katika kila kitu – isipokuwa katika mambo yaliyoharamishwa kwa dhati yake *(Harām Fī Nafsihi)*. Kama asemavyo Al-Qurtubī (Rahimahulāh), "Na hii ni rai ya *Jumhūr* ya *'Ulamā* – alimuradi tu wasiuwe kwa kutumia kitu ambacho ni dhambi *(Fisq)*, kama vile liwatw, kunywa pombe – kwa hali kama hizi, anatakiwa kuuliwa kwa upanga."[207]

Na Ibn al-Qayyim (Rahimahullāh) ameunga mkono kufaa aina hii ya Qisās juu ya kila kitu isipokuwa jambo / kitu kilichoharamishwa kwa dhati yake, "Na rai sahihi ni kwamba chochote alichokifanya mwonevu juu ya mwonewa, naye atafanyiwa pia – isipokuwa kwa yale yaliyoharamishwa kwa haqq ya Allāh [yale yalikatazwa kwa dhati yake], kama vile kuua kwa Liwatw."[208] Na hali hii iko hivi pia katika suala la zinaa.

b) Sababu za maharamisho [makatazo]. Zinaa imekatazwa kutokana na ukweli kwamba ni *Fahshā'* (uchafu); hali ya kuua watoto na wanawake kumekatazwa kutokana na manufaa [faida] yanayoweza kupatikana kwa kuwaacha kwao hai.

---

207 *"Tafsīr Al-Qurtubī"* (2/357)

208 *"Hāshiyat Ibn Al-Qayyim 'Alā Sunan Abī Dāwūd"*: Juz. 12/178-180

Na katazo la zinaa ni la moja kwa moja – la kudumu – na halijafungwa (isipokuwa kwa yale yaliyotajwa na Allāh mwenyewe) – hali ya kuwa katazo la kuuwa wanawake na watoto, kwa hakika limefungwa, na katazo limeenguliwa kwa kurejelewa rejelewa, na limeruhusiwa panapokuwa na Maslahah makubwa ndani yake.

Na kujamiana hakukuruhusiwa na Allāh wala Mjumbe wake katika hali yoyote isipokuwa hali mbili zilizotajwa na Allāh. Lakini kuwaua wanawake na watoto wa makuffār – jambo hili Mtume صلى الله عليه وسلم alilikataza, na akaliruhusu katika hali fulani. Na Salaf waliyafahamu maneno yake na vitendo vyake kwamba katazo linaondoka panapokuwa na hitaji au maslahah makubwa Waislam kuwaua wao. Na hili limefafanuliwa kwenye Sura ya Tatu – hivyo msomaji airejelee ili kupata ubainidu zaidi.

Kwa kuhitimisha, kukubali moja ya njia hizi inatosha kufahamu ubatili wa madai hayo.

Shubuhah 2:

Wapingao wanadai kuwa: "Lakini kwa nini waadhibiwe wale ambao hawahusiki moja kwa moja na makosa ya watuhumiwa? Wale ambao hawana makosa wataadhibiwaje kwa makosa ya watu wengine? Je, hamyasikii maneno ya Allāh,

"Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine."[209]

Na *Shubuhah* hii imerejeshwa vizuri sana Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (Rahimahullāh) pindi aliposema:

---

[209] Al-An'ām: 164

Na madai haya ni ya uongo – ni *shubuhah*, hata tukisema kuwa tunatakiwa tu kulipiza kwa wapiganaji… basi ni kwa nini Mtume صلى الله عليه وسلم alipigana na Maquraysh wote, japo kuwa wahusika khasatan walikuwa ni Banū Bakr Ibn Wā'il, au viongozi wa Maquraysh, ambao ndio waliovunja mkataba!

Na ni vipi Mtume صلى الله عليه وسلم aliwaua wanaume, wazee, na watumishi waajiriwa wa Banū Quraydhah – licha ya kuwa hawakuvunja mkataba; bali walikuwa ni viongozi tu na washauri wao ndio waliovunja mkataba – na kutokana na kosa lao, roho 700 ziliuliwa, waliobaki wakachukuliwa mateka.

Na pia, tazama namna ambavyo Wanachuoni wameruhusu bila mpaka kumuua adui mwanaume – Wanachuoni hawakuonyesha kuwa ni lazima afanyiwe aliyefanya kosa la Kukata-kata [kuharibu] mwili.

Na kama mtu amemuua mwenzake, basi ni kwa nini familia yake inachukua jukumu la kulipa *diya* na wanapigwa faini, hali ya kuwa aliyetenda kosa alikuwa ni mtu mmoja tu miongoni mwao, na hawakushirikiana naye, na licha ya hivyo, wanashughulika na kosa lake?

Na pia kwenye suala la *Al-Qasāmah*, kwa nini Shari'ah imeruhusu wanaume khamsin (50) miongoni mwa *Awliyā'* (jamaa) wa aliyeuliwa, ambao hawakushuhudia mauaji hayo, kuapa dhidi ya mtuhumiwa wa mauaji, kwamba amemuua *Walī* wao, kisha anakabidhiwa kwao ili waweze kumuua? Basi ni kwa nini aliuliwa katika namna hii hali ya kuwa kosa halijathibitishwa kwa namna sawa na ya kukiri au kushuhudia?

Na imekuja kwenye *"Sahīhayn"* kuwa, kutoka kwenye Hadīth ya Rāfi' Ibn Khadīj ambaye amesema: "Tulikuwa Dhī Hulayfah huko Tuhāmah pamoja na Mtume صلى الله عليه وسلم, tulipopata kondoo na ngamia. Basi, watu upesi upesi wakakawachemsha kwenye masufuria, alipokuja Mtume صلى الله عليه وسلم akaamuru wazimwage chini" Basi ni kwa nini Mtume صلى الله عليه وسلم awaadhibu watu hao kwa kuiharibu nyama, hali ya kuwa ni katika ngawira ambayo haijagawanywa, hali ya kuwa jeshi lote lina haki juu ya ngawira hiyo, na waliopetuka mpaka [walofanya kosa] ni wale tu waliopika / kuchemsha nyama kwenye masufuria, basi ni kwa nini adhabu ilikuwa ni ya [ujumla] kundi zima?

Ibn Hajar anasema katika *"Al-Fat'h"*: "Na Al-Bukhārī amezingatia kuzimwaga nyama chini kuwa ni *diya* [adhabu ya kulipa fedha], ingawa fedha haikuwa ni maalumu kwa wale waliochinja, lakini uroho wao uliposhikamana nayo, adhabu iliwafika wao."

Na pia, madai hayo ya uongo yanaweza kuvunjwa kwa ujumla wa Aayah,

"Na jikingeni na *Fitnah* ambayo haitowasibu walio dhulumu peke yao kati yenu."[210]

Na Aayah,

"Na pindi tukitaka kuuteketeza mji [watu] huwaamrisha wale wenye starehe na taanusi, lakini wao huendelea kutenda maovu humo. Basi hapo kauli huthibiti juu ya mji huo, nasi tukauangamiza kwa maangamizo makubwa."[211]

---

[210] Al-Anfāl: 25
[211] Al-Isrā': 16

Na Sharī'ah safi halisi ilikuja na aina hii ya adhabu katika zile aina za hali ya kudhulmu. Kwa sababu makosa haya, ambayo kwayo Allāh anawaadhibu wale ambao hawakuyafanya, ni dhulmah inayojumuisha kundi kwa ujumla kwa sababu kundi lilikuwa na uwezo - kwa kuwa lilijua kuwa linafanya makosa – wa kushinikiza wakosefu kuacha kutenda makosa wayatendayo. Na ni kutokana na sababu hii Sharī'ah imeteremsha adhabu juu ya kundi kwa ujumla badala ya watuhumiwa mmoja mmoja; ili liwe ni motisha na shajiisho juu ya kundi lote kwa ujumla kuwakanya wakosefu kabla ya kuadhibiwa wote kwa ujumla wao. Na Allāh ndiye Mjuzi zaidi." Mwisho wa nukuu ya Shaykh Yūsuf Al-'Uyayrī (Rahimahullāh).

And Al-Qurtubī (Rahimahullāh) amesema alipokuwa akiifafanua Aayah, "Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine."[212] :

"Inafahamika kuwa Aayah hii inakusudia Aakhirah, kama Aayah iliyotangulia kabla yake [213]. Lakini hapa duniani – basi kwa hakika baadhi huadhibiwa kwa makosa ya wengine – hasa watu wema wasipowakataza watu waovu, kama ilivyotangulia kwenye Hadīth ya Abū Bakr (Radhiyallāhu 'Anhu) kuhusu Aayah, "Kilicho lazima juu yenu ni nafsi zenu."[214];

Na hali kadhalika Aayah,

"Na jikingeni na Fitnah (misukosuko, majaribu n.k.) ambayo haitowasibu walio dhulumu peke yao kati yenu."[215]…

---

[212] Al-An'ām: 164

[213] "Na kila nafsi haichumii (dhambi) ila nafsi yake. Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine. Kisha marejeo yenu ni kwa Rabb wenu, Naye atakuambieni mliyokuwa mkikhitalifiana." [Al-An'ām: 164] – Ni bayana kuwa Aayah hii inahusiana na Aakhira, na upambanuzi zaidi unafuatia mbele.

[214] Al-Mā'idah: 105

[215] Al-Anfāl: 25

{Kisha Al-Qurtubī anataja baadhi ya mifano iliyotajwa na Al-'Uyayrī}… Na yote haya yanathibitisha yale tuloyasema. Pia [Aayah hii] inaweza kutafisiriwa kuwa inahusu dunia hii."

Hata hivyo *'Ulamā'* wamebainisha kuwa – Aayah hii [kwa maana yake na kusudio lake la ujumla] kwa hakika inahusu Aakhirah – kama ilivyofafanuliwa na Ibn Kathīr (Rahimahullāh), aliposema kuhusu Aayah hiyo:

"[Aayah] Hii inatujulisha sisi kuhusu hali itakavyokuwa Siku ya Kufufuliwa [Qiyāmah]; kuhusu malipo ya Allāh (Ta'ālā), na Hukm yake na Uadilifu wake; kwamba nafsi zitalipwa (wema au uovu) kulingana na matendo yao – kama zilitenda kheri, (basi zitalipwa) wema – kama zilitenda munkarat, (basi zitalipwa) uovu. Na (Aayah hii inamaanisha) kwamba dhambi za mtu hatabebeshwa (mtu) mwingine, na hivi ni kutokana na Uadilifu Wake."[216]

Na hata ikiwa rai / mtazamo kuhusu Aayah, "Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine" inakusudia hapa duniani – haiwezekani isifungwe, kwani matukio mengi tu kutoka katika *Sīrah* ya Mtume yanabainisha jambo hili. Na baadhi yao yamekwisha tajwa na Shaykh Al-'Uyayrī (Rahimahullāh) [kwenye nukuu iliyotajwa hapo juu].

Na jambo hili limefafanuliwa zaidi na Hadīth ilosimuliwa na 'Imrān ibn Husayn (Radhiyallāhu 'Anhu), "(Kabila la) Thaqīf walikuwa washirika wa Banū 'Uqayl – na Thaqīf waliwachukua mateka watu wawili miongoni mwa Maswahabah wa Mtume صلى الله عليه وسلم. Hivyo, Maswahabah wakamteka mtu mmoja wa [kabila la] Banū 'Uqayl, wakawachukua ngamia jike pamoja na yeye. Mtume صلى الله عليه وسلم akamwendea akiwa amefungwa (kamba), naye akamwambia, "Ewe Muhammad!"

216 *"Tafsīr Al-Qur'ān Al-'Adhīm"*: 2/267

Hapo Mtume صلى الله عليه وسلم akamsogelea na kumuuliza, "Una jambo gani?" Akajibu, "Kwa sababu gani mmenishika mateka mimi pamoja na vilivyowatangulia Mahujaji [wale ngamia jike]?! Mtume صلى الله عليه وسلم akajibu, "Nimekushika wewe mateka kwa sababu ya washirika wako – kosa la Thaqīf."[217]

Kwa hiyo kutokana na matendo ya Mtume صلى الله عليه وسلم , twaweza kujifunza mambo yafuatayo:

1. Kabila miongoni mwa makuffār liliwashika mateka Waislam wawili.

2. Badala yake, Maswahabah wakamteka mtu ambaye alikuwa ni katika kabila lenye ushirikiano na kabila la watekaji.

Mtume صلى الله عليه وسلم alisema, "Nimekushika wewe mateka kwa sababu ya washirika wako – kosa la Thaqīf."

4. Ni wazi kwamba kāfir huyu - mwenyewe - hakuwa na kosa lolote.

5. Wala kabila lake - Banū 'Uqayl - halikuwa na kosa lolote.

6. Kosa lilikuwa ni la Banū Thaqīf – waliokuwa ni washirika wa kabila la mtu huyu.

Shaykh Yūsuf al-'Uyayrī (Rahimahullāh) ameifafanua Hadīth, akisema, "Mtume صلى الله عليه وسلم hakufanya dhulmah kwa kitendo chake hiki – kwa sababu hali ya mbinu za kivita zinalazimisha mambo kama haya ili kuwa na ulinzi wa Waislām. Bali, hatuwezi sisi kuhifadhi [kulinda] hishima ya Waislam isipokuwa kwa kutekeleza vitendo vya aina hii."[218]

---

[217] Rejea *"Sahīh Muslim"* (1641), *"Sunan Abī Dāwūd"* (2838), *"Musnad Ahmad"* (4/430, 433, 434), *"Sunan Ad-Dāraqutnī"* (4/483), *"Sunan Al-Bayhaqī"* (6/320, 9/67, 72), na *"Jāmi' Al-Usūl"* (2/627). Imesimuliwa kwenye *"'Awn Al-Ma'būd"*, kwamba Al-Khattābī amesimulia kuwa baadhi ya Salaf wamesema, "Kwa hiyo kama inafaa mtu kuadhibiwa kwa kosa lake mwenyewe – yaani kufr yake – basi inafaa pia kuadhibiwa kwa makosa ya watu wengine walio kwenye hali kama yake – kama vile kuwa mshirika, au mfano wa hayo."

[218] *"Hidāyat al-Hiyārā Fī Jawāz Qatl Al-Asārā"*, uk. 9

Na Shaykh ‘Alī Al-Khudhayr (Allāh amjaalie kutoka haraka jela) ameelezea makusudio ya Hadīth hii, akisema, “Sisi *[‘Ulamā’]* tunasema kuhusu Hadīth hii: Ikiwa watuhumiwa ni kundi la watu, au kundi lililo asi *[At-Tā’ifah Al-Mumtani’ah]*, au nchi yenye hamu [kupigana vita dhidi ya Waislam] – hapo inafaa / ni ruhusa kumwadhibu mtu asiyehusika miongoni mwao kwa sababu ya makosa ya watu wake wengine. Nasi twasema: Isingalikuwa hivi, *Jihād* ingalikoma, na maadui wa *Dīn* wangalipata nguvu.”[219]

Kwa hiyo kama walivyofafanua Salaf – rai ya sawa ni kwamba Aayah inahusu Aakhirah; na hata ikichukuliwa kuwa inahusu dunia hii, kwa hakika imefungwa katika makusudio. Na pengine Shaykh Al-Khudhayr (*Fakallāhu Asrahu*) alitoa ufafanuzi mzuri kabisa kuhusu mipaka ya Aayah, alipozungumzia Aayah:

“Na wala habebi mbebaji, mzigo (wa dhambi) wa mwengine.”[220]

“Kwa hakika Aayah hii ni ya ujumla, kama zile zilizoitangulia. Inahusiana na mtu asiyekuwa na hatia kabisa na hahusiki na mnyororo wowote wa hatia – mtu ambaye hakupigana, wala hakusaidia mapigano – si kwa ushauri wala nasaha, wala kwa jambo lolote – wala hayumo kwenye majumba [makazi ya watuhumiwa], wala si katika *‘At-Tā’ifah Al-Mumtani’ah’*, wala si katika watu wanaoongeza idadi ya watu maadui.”

Shubuhah 3:

Wanadai, “*’Ulamā* wa *Salaf* wamesema kuwa kuna *Ijmā’* juu ya katazo [haramisho] la kuwaua wanawake na watoto kwa kukusudia. Mnakataa *Ijmā’* hii. Je, hamjaiona kauli ya Ibn Hajar (Rahimahullāh) pindi aliposema,

---

[219] Imechukuliwa kutoka kwenye Fatwa ya Shaykh iitwayo *“Hukm Mā Jarā Fī Amrīkā Min Ahdāth”*.
[220] Al-An’ām: 164

“Na *[‘Ulamā]* wote wameafikia, kama walivyosimulia Ibn Battāl pamoja na wengine, juu ya katazo *[Mani’]* la kuwaua wanawake na watoto kwa makusudi.”[221]

Ukweli ni kwamba hizi ni kauli za ujumla – na kwa hakika kuna baadhi ya hali zinazoruhusika kuwaua kwa kukusudia. Hili limebainishwa ndani ya Sura ya tatu, basi hebu lirejelewe tena kama kuna hitaji la kutaka ubainifu zaidi.

Shubuhah 4:

Wanadai: “Kwa nini useme jambo ambalo halikusemwa na *‘Ulamā* wa Salaf?”

Kwanza kabisa, ifahamike kwamba hakuna Salaf aliyezungumzia [achilia mbali kukataza] suala la kuwaua wanawake na watoto wa makuffār kama njia ya kulipiza Qisās sawa sawa, wakati makuffār wanapowashambuliwa wanawake wetu na watoto wetu.

Na katika *Shubuhah* hii wanayoibua – hii nayo haina mashiko kama zilivyo [shubuhah] zingine. Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh) amezungumzia jambo ambalo alilisema yeye peke yake kutokana na kwamba waliomtangulia hawakuwahi kuzungumzia suala la ‘Kuondoa shart la Tahārah kwa mwanamke mwenye hedhi aliyetengwa na kundi la watu wakati wa Tawāf ’:

“Na hili nililolisema ni maana ya jumla ya kanuni za kimaandiko, yanayozungumzia jambo hili, kwa maana na dhahiri – na ni maana ya ufahamu na Qiyās kilichoegemezwa kwenye kanuni moja. Na mwenye kuipinga - (amefanya hivyo) kwa sababu hakupata kauli kutoka kwa ‘Ulamā wanaofuatwa katika jambo hili;

---

221 *“Fat’h Al-Bārī”* (6/146).

Hali kadhalika, hakupata neno lolote juu ya kufaa kutufu [kufanya Tawāf Al-Ka'bah] hali ya kuwa uchi, kwa sababu mambo hayo hayakufikiriwa katika zama zao; (na kutokana na hili tunasema) kwamba si lazima jambo hili kuwapitikia kwenye nyoyo zao ili kuweza kulizungumzia; na mambo haya aidha hayakutokea katika zama zao ama yalitokea mara chache sana – na kauli zao juu ya jambo hili hazikufungwa na zilikuwa za ujumla; Kwa hiyo hili ni kwa ujumla, ikiwa jambo husika halikubainishwa moja kwa moja kwa kutumia sababu zinazoweza kulitofautisha na kulibainisha. Na jambo hili haliwezi kuzungumzwa na mtu yeyote kwa kutumia maneno ya ujumla ya 'Ulamā, kutokana na hali hii maalum kutojitokeza wakati wa zama zao."[222]

Kwa hiyo hizi ni hoja za kipuuzi zilizowatia wao shubuhah [shaka], na zimejibiwa zote – na Himd zote ni za Allāh.

Hitimisho

Na kwa hakika lengo, kusudio na dhumuni la kuwaua wanawake na watoto wa makuffār – kwa kuwa wanashambulia wanetu na wanawake wetu na wanawaua mama zetu, mabinti zetu, wake zetu, dada zetu, vijana wetu, na watoto wetu wadogo – ni kwa ajili ya kuwafanya wao wasirudie uovu wao na mauaji yao dhidi ya watu wetu wasio na hatia, ili damu ya wanetu na wanawake wetu isimwagwe kirahisi na makuffār; na hivi ni sawa sawa na alivyosema Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh):

"Kwa hakika Qisās ni haqq kwao. Kwa hiyo wanaruhusiwa kufanya hivyo ili kuhuisha morali yao na kulipiza, hata hivyo wanaweza kuitupilia mbali (haqq hii), pale Subrah inapopewa kipaumbele.

---

222 "Majmū' Al-Fatāwā" (26/239-241).

Lakini hivi ni pale ambapo kulipiza huku hakutapelekea kupiga khatua yoyote kwenye Jihād na ambapo haitaongeza wasi wasi wao (ili kuwaweka wao mbali) kutokana na mfano wa hayo. Lakini kama kulipiza sawa sawa kutakuwa ni ulinganio mzuri wa kuwaita wao katika *Īmān*, au ni sababu ya kuzuia fujo / ufisadi wao, basi kwa hali kama hii, hili linajumuishwa katika kusimamisha *Hudūd* (Ahdhabu za Kishari'ah za Kiislām) na Jihād bora kabisa ya Sharī'ah."[223]

Na pengine maneno yanayofaa kukhitimshia Tafiti *Khalisw* yoyote, ni maneno yaliyosemwa pia na Ibn Taymiyyah takriban kila mahali – nasi tunayarudia hapa kama *Mujaddid* alivyoyasema huko zamani [224]:

"Kwangu mimi, hii ndiyo rai sahihi juu ya jambo hili; *Wa lā hawla wa lā Quwwata illā Billāh, Tabāraka wa ta'ālā*. Na lau isingalikuwa umuhimu mkubwa na watu kuhitajia jambo hilo, kwa namna zote mbili – kulifahamu na kulifanyia kazi – basi nisingalipitia tabu za kufafanua jambo ambalo sikuona mtu yeyote akilizungumzia, isipokuwa mimi mwenyewe. Hakika kufanya *Ijtihād* panapoibuka hitajio ni katika mambo aliyotuamrisha Allāh.

Kwa hiyo kama niliyoyasema ni sahihi, basi ni uamuzi wa Allāh na Mtume wake, *Walhamdulillāh*. Lakini kama niliyoyasema si sahihi – basi hayo yanatokana na mimi mwenyewe na *Ash-Shaytān*, na Allāh na Mjumbe wake hawahusiki nayo. Na Allāh (Ta'ālā) ndiye mjuzi zaidi ikiwa alokosea atasamehewa, na *Walhamdulillāh, Wa SwallaLlāhu 'Alā Muhammad wa 'Alā Ālihi wa Swahbihi wa Sallam."*

---

[223] Imesimuliwa na Ibn Muflih (Rahimahullāh) kwenye *"Al-Furū'"* (6/218). Pia taz: *"Al-Ikhtiyārāt"* (5/521) cha Shaykh Al-Islām Ibn Taymiyyah (Rahimahullāh).
[224] *"Majmū' Al-Fatāwā"* (26/239-241).